

Guvernul României

Codul de Procedură Fiscală din 2003

În vigoare de la 31.07.2007

Forma consolidată astăzi, [06.03.2015](#) are la bază publicarea din [Monitorul Oficial](#), Partea I nr. 513 din [31.07.2007](#) .

Include modificările aduse prin următoarele acte: O.G. [nr. 47/2007](#) ; O.U.G. [nr. 19/2008](#) ; O.U.G. [nr. 192/2008](#) ; L [nr. 52/2009](#) ; O.U.G. [nr. 34/2009](#) ; L [nr. 121/2009](#) ; O.U.G. [nr. 46/2009](#) ; L [nr. 324/2009](#) ; O.U.G. [nr. 39/2010](#) ; O.U.G. [nr. 54/2010](#) ; O.U.G. [nr. 88/2010](#) ; O.U.G. [nr. 117/2010](#) ; O.G. [nr. 29/2011](#) ; L [nr. 188/2011](#) ; O.G. [nr. 2/2012](#) ; O.U.G. [nr. 24/2012](#) ; O.G. [nr. 16/2012](#) ; O.U.G. [nr. 47/2012](#) ; O.U.G. [nr. 84/2012](#) ; O.G. [nr. 8/2013](#) ; O.U.G. [nr. 50/2013](#) ; L [nr. 255/2013](#) ; O.G. [nr. 28/2013](#) ; O.U.G. [nr. 8/2014](#) ; O.U.G. [nr. 40/2014](#) ; O.U.G. [nr. 92/2014](#) .

Tipărit de **Cont Go**

TITLUL I

Dispoziții generale

CAPITOLUL I

Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

ARTICOLUL 1

Sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală

(1) Prezentul cod reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat și bugetelor locale, prevăzute de [Codul fiscal](#)*).

(2) Prezentul cod se aplică și pentru administrarea drepturilor vamale, precum și pentru administrarea creanțelor provenind din contribuții, amenzi și alte sume ce constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit legii, în măsura în care prin lege nu se prevede altfel.

(3) Prin administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat se înțelege ansamblul activităților desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală;

b) declararea, stabilirea, verificarea și colectarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat;

c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor datorate bugetului general consolidat rezultate din raporturi juridice contractuale, cu excepția redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului.

*) Legea nr. 571/2003 privind [Codul fiscal](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003. constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză.

ARTICOLUL 2

Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative

(1) Administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat, prevăzute la [art. 1](#), se îndeplinește potrivit dispozițiilor [Codului de procedură fiscală](#), ale [Codului fiscal](#), precum și ale altor reglementări date în aplicarea acestora.

(2) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

(3) Unde prezentul cod nu dispune se aplică prevederile [Codului de procedură civilă](#).

ARTICOLUL 3

Modificarea și completarea Codului de procedură fiscală

(1) Prezentul cod se modifică și se completează numai prin lege, promovată, de regulă, cu 6 luni înainte de data intrării în vigoare a acesteia.

(2) Orice modificare ori completare la prezentul cod intră în vigoare cu începere din prima zi a anului următor celui în care a fost adoptată prin lege.

CAPITOLUL II

Principii generale de conduită în administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat

ARTICOLUL 5

Aplicarea unitară a legislației

Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat.

(2) Comisia fiscală centrală constituită potrivit **art. 6** din Codul fiscal are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a prezentului cod, a legislației subsecvente acestuia, precum și a legislației care intră în sfera de aplicare a Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 6

Exercitarea dreptului de apreciere

Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale și să adopte soluția admisă de lege, întemeiată pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză.

ARTICOLUL 7

Rolul activ

(1) Organul fiscal înștiințează contribuabilul asupra drepturilor și obligațiilor ce îi revin în desfășurarea procedurii potrivit legii fiscale.

(2) Organul fiscal este îndreptățit să examineze, din oficiu, starea de fapt, să obțină și să utilizeze toate informațiile și documentele necesare pentru determinarea corectă a situației fiscale a contribuabilului. În analiza efectuată organul fiscal va identifica și va avea în vedere toate circumstanțele edificatoare ale fiecărui caz.

(3) Organul fiscal are obligația să examineze în mod obiectiv starea de fapt, precum și să îndrume contribuabilii pentru depunerea declarațiilor și a altor documente, pentru corectarea declarațiilor sau a documentelor, ori de câte ori este cazul.

(4) Organul fiscal decide asupra felului și volumului examinărilor, în funcție de circumstanțele fiecărui caz în parte și de limitele prevăzute de lege.

(5) Organul fiscal îndrumă contribuabilul în aplicarea prevederilor legislației fiscale. Îndrumarea se face fie ca urmare a solicitării contribuabililor, fie din inițiativa organului fiscal.

ARTICOLUL 8

Limba oficială în administrația fiscală

(1) Limba oficială în administrația fiscală este limba română.

(2) Dacă la organele fiscale se depun petiții, documente justificative, certificate sau alte înscrisuri într-o limbă străină, organele fiscale vor solicita ca acestea să fie însoțite de traduceri în limba română certificate de traducători autorizați.

(3) Dispozițiile legale cu privire la folosirea limbii minorităților naționale se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 9

Dreptul de a fi ascultat

(1) Înaintea luării deciziei organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la faptele și împrejurările relevante în luarea deciziei.

(2) Organul fiscal nu este obligat să aplice prevederile alin. (1) când:

a) întârzierea în luarea deciziei determină un pericol pentru constatarea situației fiscale reale privind executarea obligațiilor contribuabilului sau pentru luarea altor măsuri prevăzute de lege;

b) situația de fapt prezentată urmează să se modifice nesemnificativ cu privire la cuantumul creanțelor fiscale;

- c) se acceptă informațiile prezentate de contribuabil, pe care acesta le-a dat într-o declarație sau într-o cerere;
- d) urmează să se ia măsuri de executare silită.

ARTICOLUL 10

Obligația de cooperare

(1) Contribuabilul este obligat să coopereze cu organele fiscale în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către acesta, în întregime, conform realității, și prin indicarea mijloacelor doveditoare care îi sunt cunoscute.

(2) Contribuabilul este obligat să întreprindă măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităților juridice și efective ce îi stau la dispoziție.

ARTICOLUL 11

Secretul fiscal

(1) Funcționarii publici din cadrul organului fiscal, inclusiv persoanele care nu mai dețin această calitate, sunt obligați, în condițiile legii, să păstreze secretul asupra informațiilor pe care le dețin ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu.

(2) Informațiile referitoare la impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat pot fi transmise:

- a) autorităților publice, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute de lege;
- b) autorităților fiscale ale altor țări, în condiții de reciprocitate în baza unor convenții;
- c) autorităților judiciare competente, potrivit legii;
- d) oricărui solicitant, cu acordul scris al contribuabilului în cauză;
- e) în alte cazuri prevăzute de lege.

(3) Autoritatea care primește informații fiscale este obligată să păstreze secretul asupra informațiilor primite.

(3¹) Este permisă transmiterea informațiilor de natura celor prevăzute la alin. (1), inclusiv pentru perioada în care a avut calitatea de contribuabil:

- a) contribuabilului însuși;
- b) succesorilor acestuia.

(3²) În scopul aplicării prevederilor alin. (2) lit. a), autoritățile publice pot încheia protocoale privind schimbul de informații.

(4) Este permisă transmiterea de informații cu caracter fiscal în alte situații decât cele prevăzute la alin. (2), în condițiile în care se asigură că din acestea nu reiese identitatea vreunei persoane fizice sau juridice.

(5) Nerespectarea obligației de păstrare a secretului fiscal atrage răspunderea potrivit legii.

ARTICOLUL 12

Bună-credință

Relațiile dintre contribuabili și organele fiscale trebuie să fie fundamentate pe bună-credință, în scopul realizării cerințelor legii.

CAPITOLUL III

Aplicarea prevederilor legislației fiscale

ARTICOLUL 13

Interpretarea legii

Interpretarea reglementărilor fiscale trebuie să respecte voința legiuitorului așa cum este exprimată în lege.

ARTICOLUL 14

Criteriile economice

Veniturile, alte beneficii și valori patrimoniale sunt supuse legii fiscale indiferent dacă sunt obținute din activități ce îndeplinesc sau nu cerințele altor dispoziții legale.

(2) Situațiile de fapt relevante din punct de vedere fiscal se apreciază de organul fiscal după conținutul lor economic.

ARTICOLUL 15

Eludarea legislației fiscale

(1) În cazul în care, eludându-se scopul legii fiscale, obligația fiscală nu a fost stabilită ori nu a fost raportată la baza de impunere reală, obligația datorată și, respectiv, creanța fiscală corelativă sunt cele legal determinate.

(2) Pentru situațiile prevăzute la alin. (1) sunt aplicabile prevederile [art. 23](#).

CAPITOLUL IV

Raportul juridic fiscal

ARTICOLUL 16

Conținutul raportului de drept procedural fiscal

Raportul de drept procedural fiscal cuprinde drepturile și obligațiile ce revin părților, potrivit legii, pentru îndeplinirea modalităților prevăzute pentru stabilirea, exercitarea și stingerea drepturilor și obligațiilor părților din raportul de drept material fiscal.

ARTICOLUL 17

Subiectele raportului juridic fiscal

(1) Subiecte ale raportului juridic fiscal sunt statul, unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, definite potrivit Legii administrației publice locale [nr. 215/2001](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, contribuabilul, precum și alte persoane care dobândesc drepturi și obligații în cadrul acestui raport.

(2) Contribuabilul este orice persoană fizică ori juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează impozite, taxe, contribuții și alte sume bugetului general consolidat, în condițiile legii.

(3) Statul este reprezentat de Ministerul Economiei și Finanțelor prin Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile sale subordonate cu personalitate juridică.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor sunt reprezentate de autoritățile administrației publice locale, precum și de compartimentele de specialitate ale acestora, în limita atribuțiilor delegate de către autoritățile respective.

(5) Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate acesteia, precum și compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale sunt denumite în prezentul cod organe fiscale.

ARTICOLUL 18

Împuterniciri

(1) În relațiile cu organul fiscal contribuabilul poate fi reprezentat printr-un împuternicit. Conținutul și limitele reprezentării sunt cele cuprinse în împuternicire sau stabilite de lege, după caz. Desemnarea unui împuternicit nu îl împiedică pe contribuabil să își îndeplinească personal obligațiile fiscale, chiar dacă nu a procedat la revocarea împuternicirii potrivit alin. (2).

(2) Împuternicitul este obligat să depună la organul fiscal actul de împuternicire, în original sau în copie legalizată. Revocarea împuternicirii operează față de organul fiscal de la data depunerii actului de revocare.

(3) În cazul reprezentării contribuabililor în relațiile cu organele fiscale prin avocat, forma și conținutul împuternicirii sunt cele prevăzute de dispozițiile legale privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat.

(4) Contribuabilul fără domiciliu fiscal în România, care are obligația de a depune declarații la organele fiscale, trebuie să desemneze un împuternicit, cu domiciliul fiscal în România, care să îndeplinească, în numele și din averea contribuabilului, obligațiile acestuia din urmă față de organul fiscal.

(4¹) Dispozițiile alin. (4) nu se aplică:

a) contribuabililor care au rezidența într-un stat membru al Uniunii Europene, respectiv al Spațiului Economic European;

b) contribuabililor care au rezidența într-un stat care este parte a unui instrument juridic internațional semnat de România și care cuprinde prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și recuperarea creanțelor fiscale.

(5) Prevederile prezentului articol sunt aplicabile și reprezentanților fiscali desemnați potrivit [Codului fiscal](#), dacă legea nu prevede altfel.

ARTICOLUL 19

Numirea curatorului fiscal

(1) Dacă nu există un împuternicit potrivit [art. 18](#), organul fiscal, în condițiile legii, va solicita instanței judecătorești competente numirea unui curator fiscal pentru contribuabilul absent, al cărui domiciliu fiscal este necunoscut ori care, din cauza bolii, unei infirmități, bătrâneții sau unui handicap de orice fel, nu poate să își exercite și să își îndeplinească personal drepturile și obligațiile ce îi revin potrivit legii.

(2) Pentru activitatea sa curatorul fiscal va fi remunerat potrivit hotărârii judecătorești, toate cheltuielile legate de această reprezentare fiind suportate de cel reprezentat.

ARTICOLUL 20

Obligațiile reprezentanților legali

(1) Reprezentanții legali ai persoanelor fizice și juridice, precum și ai asocierilor fără personalitate juridică sunt obligați să îndeplinească obligațiile fiscale ale persoanelor reprezentate, în numele și din averea acestora.

(2) În cazul în care, din orice motiv, obligațiile fiscale ale asocierilor fără personalitate juridică nu sunt achitate potrivit alin. (1), asociații răspund solidar pentru îndeplinirea acestora.

TITLUL II

Dispoziții generale privind raportul de drept material fiscal

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 21

Creanțele fiscale

(1) Creanțele fiscale reprezintă drepturi patrimoniale care, potrivit legii, rezultă din raporturile de drept material fiscal.

(2) Din raporturile de drept prevăzute la alin. (1) rezultă atât conținutul, cât și cuantumul creanțelor fiscale, reprezentând drepturi determinate constând în:

a) dreptul la perceperea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume care constituie venituri ale bugetului general consolidat, dreptul la rambursarea taxei pe valoarea adăugată, dreptul la restituirea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume care constituie venituri ale bugetului general consolidat, potrivit alin. (4), denumite creanțe fiscale principale;

b) dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz, în condițiile legii, denumite creanțe fiscale accesorii.

(3) În cazurile prevăzute de lege, organul fiscal este îndreptățit să solicite stingerea obligației fiscale de către cel îndatorat să execute acea obligație în locul debitorului.

(4) În măsura în care plata sumelor reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului general consolidat se constată că a fost fără temei legal, cel care a făcut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

ARTICOLUL 22

Obligațiile fiscale

Prin obligații fiscale, în sensul prezentului cod, se înțelege:

- a)** obligația de a declara bunurile și veniturile impozabile sau, după caz, impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;
- b)** obligația de a calcula și de a înregistra în evidențele contabile și fiscale impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;
- c)** obligația de a plăti la termenele legale impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat;
- d)** obligația de a plăti dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, aferente impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat, denumite obligații de plată accesorii;
- e)** obligația de a calcula, de a reține și de a înregistra în evidențele contabile și de plată, la termenele legale, impozitele și contribuțiile care se realizează prin stopaj la sursă;
- f)** orice alte obligații care revin contribuabililor, persoane fizice sau juridice, în aplicarea legilor fiscale.

ARTICOLUL 23

Nașterea creanțelor și obligațiilor fiscale

- (1)** Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impunere care le generează.
- (2)** Potrivit alin. (1) se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată.

ARTICOLUL 24

Stingerea creanțelor fiscale

Creanțele fiscale se sting prin încasare, compensare, executare silită, scutire, anulare, prescripție și prin alte modalități prevăzute de lege.

ARTICOLUL 25

Creditorii și debitorii

- (1)** În raporturile de drept material fiscal, creditorii sunt persoanele titulare ale unor drepturi de creanță fiscală prevăzute la [art. 21](#), iar debitorii sunt acele persoane care, potrivit legii, au obligația corelativă de plată a acestor drepturi.
- (2)** În cazul în care obligația de plată nu a fost îndeplinită de debitor, debitori devin, în condițiile legii, următorii:
 - a)** moștenitorul care a acceptat succesiunea contribuabilului debitor;
 - b)** cel care preia, în tot sau în parte, drepturile și obligațiile debitorului supus divizării, fuziunii ori reorganizării judiciare, după caz;
 - c)** persoana căreia i s-a stabilit răspunderea în conformitate cu prevederile legale referitoare la faliment;
 - d)** persoana care își asumă obligația de plată a debitorului, printr-un angajament de plată sau printr-un alt act încheiat în formă autentică, cu asigurarea unei garanții reale la nivelul obligației de plată;
 - e)** persoana juridică, pentru obligațiile fiscale datorate de sedile secundare ale acesteia;
 - f)** alte persoane, în condițiile legii.

ARTICOLUL 26

Plătitorul

- (1) Plătitor al obligației fiscale este debitorul sau persoana care în numele debitorului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti, după caz, impozite, taxe, contribuții, amenzi și alte sume datorate bugetului general consolidat.
- (2) Pentru contribuabilii care au sedii secundare, plătitor de obligații fiscale este contribuabilul, cu excepția impozitului pe venitul din salarii, pentru care plătitor de impozit este sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor.
- (3) Contribuabilii prevăzuți la alin. (2) au obligația de a declara, în numele sediilor secundare înregistrate fiscal, impozitul pe venitul din salarii datorat, potrivit legii, de acestea.
- (4) În cazul contribuabililor nerezidenți care desfășoară activități pe teritoriul României prin mai multe sedii permanente, obligația prevăzută la alin. (3) se îndeplinește prin sediul permanent desemnat potrivit [titlului II](#) din Codul fiscal.

ARTICOLUL 27

Răspunderea solidară

- (1) Răspund solidar cu debitorul următoarele persoane:
- a) asociații din asocierile fără personalitate juridică, inclusiv membrii întreprinderilor familiale, pentru obligațiile fiscale datorate de acestea, în condițiile prevăzute la [art. 20](#), alături de reprezentanții legali care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea obligațiilor fiscale la scadență;
 - b) terții popriți, în situațiile prevăzute la art. 149 [alin. \(9\)](#), [\(10\)](#), [\(12\)](#) și [\(15\)](#), în limita sumelor sustrase indisponibilizării.
 - c) reprezentantul legal al contribuabilului care, cu reacredință, declară băncii, potrivit art. 149 [alin. \(12\) lit. a\)](#), că nu deține alte disponibilități bănești.
- (2) Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolubil, în condițiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane:
- a) persoanele fizice sau juridice care, anterior datei declarării insolabilității, cu rea-credință, au dobândit în orice mod active de la debitorii care și-au provocat astfel insolabilitatea;
 - b) administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea-credință, sub orice formă, a activelor debitorului;
 - c) administratorii care, în perioada exercitării mandatului, cu rea-credință, nu și-au îndeplinit obligația legală de a cere instanței competente deschiderea procedurii insolvenței, pentru obligațiile fiscale aferente perioadei respective și rămase neachitate la data declarării stării de insolabilitate;
 - d) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat nedeclararea și/sau neachitarea la scadență a obligațiilor fiscale;
 - e) administratorii sau orice alte persoane care, cu rea-credință, au determinat restituirea sau rambursarea unor sume de bani de la bugetul general consolidat fără ca acestea să fie cuvenite debitorului.
- (3) Persoana juridică răspunde solidar cu debitorul declarat insolubil în condițiile prezentului cod sau declarat insolvent dacă, direct ori indirect, controlează, este controlată sau se află sub control comun cu debitorul și dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:
- a) dobândește, cu orice titlu, dreptul de proprietate asupra unor active corporale de la debitor, iar valoarea contabilă a acestor active reprezintă cel puțin jumătate din valoarea contabilă a tuturor activelor corporale ale debitorului;
 - b) are sau a avut raporturi comerciale contractuale cu clienții și/sau cu furnizorii, alții decât cei de utilități, care au avut sau au raporturi contractuale cu debitorul în proporție de cel puțin jumătate din totalul valoric al tranzacțiilor;
 - c) are sau a avut raporturi de muncă sau civile de prestări de servicii cu cel puțin jumătate dintre angajații sau prestatorii de servicii ai debitorului.
- (4) În înțelesul alin. (3), termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
- a) control - majoritatea drepturilor de vot, fie în adunarea generală a asociaților unei societăți comerciale ori a unei asociații sau fundații, fie în consiliul de administrație al unei societăți comerciale ori consiliul director al unei asociații sau fundații;

b) control indirect - activitatea prin care o persoană exercită controlul prin una sau mai multe persoane.

ARTICOLUL 28

Dispoziții speciale privind stabilirea răspunderii

(1) Răspunderea persoanelor prevăzute la art. 27 se va stabili potrivit dispozițiilor prezentului articol.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1) organul fiscal va întocmi o decizie în care vor fi arătate motivele de fapt și de drept pentru care este angajată răspunderea persoanei în cauză. Decizia se va supune spre aprobare conducerii organului fiscal.

(3) Decizia aprobată potrivit alin. (2) constituie titlu de creanță privind obligația la plată a persoanei răspunzătoare potrivit art. 27 și va cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 alin. (2), și următoarele:

a) codul de identificare fiscală a persoanei răspunzătoare, obligată la plata obligației debitorului principal, precum și orice alte date de identificare;

b) numele și prenumele sau denumirea debitorului principal; codul de identificare fiscală; domiciliul sau sediul acestuia, precum și orice alte date de identificare;

c) cuantumul și natura sumelor datorate;

d) termenul în care persoana răspunzătoare trebuie să plătească obligația debitorului principal;

e) temeiul legal și motivele în fapt ale angajării răspunderii.

(4) Răspunderea va fi stabilită atât pentru obligația fiscală principală, cât și pentru accesoriile acesteia.

(5) Titlul de creanță prevăzut la alin. (3) se comunică persoanei obligate la plată. Dispozițiile art. 111 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(6) Titlul de creanță comunicat potrivit alin. (5) poate fi atacat în condițiile legii.

ARTICOLUL 29

Drepturile și obligațiile succesorilor

(1) Drepturile și obligațiile din raportul juridic fiscal trec asupra succesorilor debitorului în condițiile dreptului comun.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu sunt aplicabile în cazul obligației de plată a sumelor ce reprezintă amenzi aplicate, potrivit legii, debitorului persoană fizică.

ARTICOLUL 30

Dispoziții privind cesiunea creanțelor fiscale ale contribuabililor

(1) Creanțele principale sau accesorii privind drepturi de rambursare sau de restituire ale contribuabililor, precum și sumele afectate garantării executării unei obligații fiscale pot fi cesionate numai după stabilirea lor potrivit legii.

(2) Cesiunea produce efecte față de organul fiscal competent numai de la data la care aceasta i-a fost notificată.

(3) Desființarea cesiunii sau constatarea nulității acesteia ulterior stingerii obligației fiscale nu este opozabilă organului fiscal.

CAPITOLUL II

Domiciliul fiscal

ARTICOLUL 31

Domiciliul fiscal

(1) În cazul creanțelor fiscale administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin domiciliu fiscal se înțelege:

a) pentru persoanele fizice, adresa unde își au domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiesc efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu;

- b)** pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, sediul activității sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală;
- c)** pentru persoanele juridice, sediul social sau locul unde se exercită gestiunea administrativă și conducerea efectivă a afacerilor, în cazul în care acestea nu se realizează la sediul social declarat;
- d)** pentru asocierile și alte entități fără personalitate juridică, sediul acestora sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală.

(2) Prin adresa unde locuiesc efectiv, în sensul alin. (1) lit. a), se înțelege adresa locuinței pe care o persoană o folosește în mod continuu peste 183 de zile într-un an calendaristic, întreruperile de scurtă durată nefiind luate în considerare. Dacă șederea are un scop exclusiv de vizită, concediu, tratament sau alte scopuri particulare asemănătoare și nu depășește perioada unui an, nu se consideră adresa unde locuiesc efectiv.

(3) În situația în care domiciliul fiscal nu se poate stabili potrivit alin. (1) lit. c) și d), domiciliul fiscal este locul în care se află majoritatea activelor.

(3¹) Domiciliul fiscal definit potrivit alin. (1) ori (3) se înregistrează la organul fiscal în toate cazurile în care acesta este diferit de domiciliul sau de sediul social prin depunerea unei cereri de modificare a domiciliului fiscal, însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

(3²) Cererea se depune la organul fiscal în a cărui rază teritorială urmează a se stabili domiciliul fiscal. Cererea se soluționează de organul fiscal, în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, prin emiterea deciziei de modificare a domiciliului fiscal care se comunică contribuabilului potrivit [art. 44](#).

(3³) Organul fiscal emite din oficiu decizia de modificare a domiciliului fiscal ori de câte ori constată că domiciliul fiscal este diferit de domiciliul sau sediul social, iar contribuabilul nu a depus cerere de modificare a domiciliului fiscal.

(3⁴) Data schimbării domiciliului fiscal este data comunicării deciziei de modificare a domiciliului fiscal.

(4) În cazul celorlalte creanțe fiscale ale bugetului general consolidat, prin domiciliu fiscal se înțelege domiciliul reglementat potrivit dreptului comun sau sediul social înregistrat potrivit legii.

TITLUL III

Dispoziții procedurale generale

CAPITOLUL I

Competența organului fiscal

ARTICOLUL 32

Competența generală

(1) Organele fiscale au competență generală privind administrarea creanțelor fiscale, exercitarea controlului și emiterea normelor de aplicare a prevederilor legale în materie fiscală.

(2) În cazul impozitului pe venit și al contribuțiilor sociale, prin hotărâre a Guvernului se poate stabili altă competență specială de administrare.

(3) Impozitele, taxele și alte sume care se datorează, potrivit legii, în vamă sunt administrate de către organele vamale.

(4) Asistența și îndrumarea contribuabililor privind aplicarea unitară a prevederilor legislației privind impozitele, taxele, contribuțiile sociale și alte venituri bugetare administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală se realizează de către aceasta și de unitățile sale subordonate, conform procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 33

Competența teritorială

(1) Pentru administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat, competența revine aceluiași organ fiscal, județean, local sau al municipiului București, stabilit prin

ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiscal al contribuabilului sau al plătitorului de venit, în cazul impozitelor și contribuțiilor realizate prin stopaj la sursă, în condițiile legii.

(2) În cazul contribuabililor nerezidenți care desfășoară activități pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, competența revine organului fiscal pe a cărui rază teritorială se află situat sediul permanent desemnat potrivit titlului II din Codul fiscal. În cazul înregistrării fiscale declarația de înregistrare fiscală se depune la organul fiscal în raza căruia se află sediul permanent ce urmează a fi desemnat.

(3) Pentru administrarea de către organele fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală a creanțelor fiscale datorate de marii contribuabili, inclusiv de sediile secundare ale acestora, competența poate fi stabilită în sarcina altor organe fiscale decât cele prevăzute la alin. (1), prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 34

Competența în cazul sediilor secundare

(1) În cazul sediilor secundare înregistrate fiscal, potrivit legii, competența teritorială pentru administrarea impozitului pe venitul din salarii datorat de acestea revine organului fiscal competent pentru administrarea obligațiilor datorate de contribuabilul care le-a înființat.

(2) Competența pentru înregistrarea fiscală a sediilor secundare ca plătitoare de salarii și venituri asimilate salariilor, potrivit legii, revine organului fiscal în a cărui rază teritorială se află situate acestea.

ARTICOLUL 35

Competența teritorială a compartimentelor de specialitate ale autorităților administrației publice locale

Compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale sunt competente pentru administrarea impozitelor, taxelor și altor sume datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.

ARTICOLUL 35¹

Competența privind impozitul și contribuțiile aferente veniturilor din activități agricole

(1) Prin excepție de la prevederile art. 33 și 35, impozitul și contribuțiile aferente veniturilor din activități agricole, datorate de persoanele fizice, potrivit legii, se pot achita în numerar și la compartimentele de specialitate ale unității administrativ-teritoriale corespunzătoare localității în care își au domiciliul fiscal contribuabilii unde nu există o unitate teritorială a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, dacă între unitatea administrativ-teritorială și Agenția Națională de Administrare Fiscală s-a încheiat un protocol în acest scop. Data plății este data prevăzută la art. 114 alin. (3) lit. a) inclusiv pentru sumele achitate eronat de către contribuabil pe alte tipuri de obligații sau stinse eronat de către organele fiscale în realizarea procedurii prevăzute la alin. (4).

(2) Sumele încasate potrivit alin. (1) se depun de către organele fiscale din cadrul unităților administrativ-teritoriale în cont distinct de disponibil, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la încasare, împreună cu situația privind sumele încasate care va cuprinde cel puțin următoarele informații: numărul și data documentului prin care s-a efectuat încasarea în numerar, CUI/CNP contribuabil, denumire contribuabil, tipul obligației achitate, suma achitată.

(3) Sumele depuse în contul prevăzut la alin. (2) se virează de unitățile Trezoreriei Statului în conturile corespunzătoare de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor asigurărilor sociale, în termen de două zile lucrătoare de la depunere, potrivit procedurii prevăzute la alin. (4).

(4) Procedura de încasare și de virare la bugetul de stat și bugetele asigurărilor sociale a sumelor încasate potrivit alin. (1), precum și modul de colaborare și de realizare a schimbului de informații dintre organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și organele fiscale din cadrul unităților administrativ-teritoriale se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

ARTICOLUL 36

Competența specială

- (1) În situația în care contribuabilul nu are domiciliu fiscal, competența teritorială revine organului fiscal în raza căruia se face constatarea actului sau faptului supus dispozițiilor legale fiscale.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și pentru luarea de urgență a măsurilor legale ce se impun în cazurile de dispariție a elementelor de identificare a bazei de impunere reale, precum și în caz de executare silită.
- (3) Pentru administrarea de către organele fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală a creanțelor datorate de contribuabilii nerezidenți, care nu au pe teritoriul României un sediu permanent, competența revine organului fiscal stabilit prin ordin al ministrului economiei și finanțelor, la propunerea președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 37

Conflictul de competență

- (1) Există conflict de competență când două sau mai multe organe fiscale se declară deopotrivă competente sau necompetente. În acest caz organul fiscal care s-a investit primul sau care s-a declarat ultimul necompetent va continua procedura în derulare și va solicita organului ierarhic superior comun să hotărască asupra conflictului.
- (2) În situația în care organele fiscale între care apare conflictul de competență nu sunt subordonate unui organ ierarhic comun, conflictul de competență ivit se soluționează de către Comisia fiscală centrală din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor.
- (3) În cazul bugetelor locale, Comisia fiscală centrală se completează cu câte un reprezentant al Asociației Comunelor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Municipiilor din România, Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România, precum și al Ministerului Internelor și Reformei Administrative.
- (4) Organul competent să soluționeze conflictul de competență va hotărî de îndată asupra conflictului, iar soluția adoptată va fi comunicată organelor fiscale aflate în conflict, pentru a fi dusă la îndeplinire, cu informarea, după caz, a persoanelor interesate.
- (5) Prin conflict de competență în sensul prezentului articol se înțelege conflictul apărut în legătură cu modul de aplicare a regulilor de competență privind administrarea creanțelor fiscale prevăzute de prezentul cod și/sau, după caz, de [Codul fiscal](#) sau alte legi care reglementează creanțele fiscale în legătură cu care a apărut conflictul. În cazul compartimentelor de specialitate ale autorităților administrației publice locale, conflictul de competență în sensul prezentului articol nu vizează conflictul apărut în legătură cu modul de delimitare a teritoriului între unitățile administrativ-teritoriale.

ARTICOLUL 38

Acord asupra competenței

Cu acordul organului fiscal care, conform prevederilor prezentului cod, deține competența teritorială, precum și al contribuabilului în cauză, un alt organ fiscal poate prelua activitatea de administrare a acestuia.

ARTICOLUL 38¹

Schimbarea competenței

- (1) În cazul în care se schimbă domiciliul fiscal, potrivit legii, competența teritorială trece la noul organ fiscal de la data schimbării domiciliului fiscal.
- (2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și contribuabililor mari și mijlocii, definiți potrivit legii, în cazul în care se modifică această calitate.
- (3) În situația în care se află în curs de derulare o procedură fiscală, cu excepția procedurii de executare silită, organul fiscal care a început procedura este competent să o finalizeze.

ARTICOLUL 39

Conflictul de interese

Funcționarul public din cadrul organului fiscal implicat într-o procedură de administrare se află în conflict de interese, dacă:

- a) în cadrul procedurii respective acesta este contribuabil, este soț/soție al/a contribuabilului, este rudă până la gradul al treilea inclusiv a contribuabilului, este reprezentant sau împuternicit al contribuabilului;
- b) în cadrul procedurii respective poate dobândi un avantaj ori poate suporta un dezavantaj direct;
- c) există un conflict între el, soțul/soția, rudele sale până la gradul al treilea inclusiv și una dintre părți sau soțul/soția, rudele părții până la gradul al treilea inclusiv;
- d) în alte cazuri prevăzute de lege.

ARTICOLUL 40

Abținerea și recuzarea

- (1) Funcționarul public care știe că se află în una dintre situațiile prevăzute la [art. 39](#) este obligat să înștiințeze conducătorul organului fiscal și să se abțină de la îndeplinirea procedurii.
- (2) În cazul în care conflictul de interese se referă la conducătorul organului fiscal, acesta este obligat să înștiințeze organul ierarhic superior.
- (3) Abținerea se propune de funcționarul public și se decide de îndată de conducătorul organului fiscal sau de organul ierarhic superior.
- (4) Contribuabilul implicat în procedura în derulare poate solicita recuzarea funcționarului public aflat în conflict de interese.
- (5) Recuzarea funcționarului public se decide de îndată de către conducătorul organului fiscal sau de organul fiscal ierarhic superior. Decizia prin care se respinge cererea de recuzare poate fi atacată la instanța judecătorească competentă. Cererea de recuzare nu suspendă procedura de administrare în derulare.

CAPITOLUL II

Actele emise de organele fiscale

ARTICOLUL 41

Noțiunea de act administrativ fiscal

În înțelesul prezentului cod, actul administrativ fiscal este actul emis de organul fiscal competent în aplicarea legislației privind stabilirea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor fiscale.

ARTICOLUL 42

Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans

- (1) Soluția fiscală individuală anticipată este actul administrativ emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală în vederea soluționării unei cereri a contribuabilului referitoare la reglementarea unor situații fiscale de fapt viitoare. Situația fiscală de fapt viitoare se apreciază în funcție de data depunerii cererii.
- (2) Acordul de preț în avans este actul administrativ emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală în vederea soluționării unei cereri a contribuabilului, referitoare la stabilirea condițiilor și modalităților în care urmează să fie determinate, pe parcursul unei perioade fixe, prețurile de transfer, în cazul tranzacțiilor efectuate între persoane afiliate, astfel cum sunt definite în [Codul fiscal](#). Tranzacțiile viitoare care fac obiectul acordului de preț în avans se apreciază în funcție de data depunerii cererii.
- (3) Soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans se comunică numai contribuabilului căruia îi sunt destinate.
- (4) Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans sunt opozabile și obligatorii față de organele fiscale, numai dacă termenii și condițiile acestora au fost respectate de contribuabil.
- (5) Prin cerere contribuabilul propune conținutul soluției fiscale individuale anticipate sau al acordului de preț

în avans, după caz.

(5¹) În scopul soluționării cererii, organul fiscal competent:

a) se poate deplasa la domiciliul fiscal al contribuabilului sau în alt loc stabilit de comun acord cu acesta pentru analizarea documentației în vederea fundamentării proiectului de soluție fiscală individuală anticipată ori acord de preț în avans, potrivit procedurii aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală;

b) poate solicita contribuabilului clarificări cu privire la cerere și/sau documentele depuse.

(5²) Organul fiscal competent prezintă contribuabilului proiectul soluției fiscale individuale anticipate sau acordului de preț în avans, după caz, acordându-i acestuia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere potrivit art. 9 [alin. \(1\)](#), cu excepția cazului în care contribuabilul renunță la acest drept și notifică acest fapt organului fiscal competent.

(5³) Contribuabilul poate prezenta clarificările prevăzute la [alin. \(5¹\) lit. b\)](#) sau poate exprima punctul de vedere prevăzut la [alin. \(5²\)](#) în termen de 60 de zile lucrătoare de la data solicitării clarificărilor necesare ori de la data comunicării proiectului soluției fiscale individuale anticipate sau acordului de preț în avans.

(6) În soluționarea cererii contribuabilului se emite soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans. În situația în care contribuabilul nu este de acord cu soluția fiscală individuală anticipată sau cu acordul de preț în avans emis, va transmite, în termen de 15 zile de la comunicare, o notificare la organul fiscal emitent. Soluția fiscală individuală anticipată sau acordul de preț în avans pentru care contribuabilul a transmis o notificare organului fiscal emitent nu produce niciun efect juridic.

(7) Contribuabilul, titular al unui acord de preț în avans, are obligația de a depune anual la organul emitent al acordului un raport privind modul de realizare a termenilor și condițiilor acordului în anul de raportare. Raportul se depune până la termenul prevăzut de lege pentru depunerea situațiilor financiare anuale.

(8) Soluția fiscală individuală anticipată și acordul de preț în avans nu mai sunt valabile dacă prevederile legale de drept material fiscal în baza cărora a fost luată decizia se modifică.

(9) Pentru emiterea unei soluții fiscale individuale anticipate, precum și pentru emiterea sau modificarea unui acord de preț în avans, emitentul încasează tarife care se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(10) Contribuabilul solicitant are dreptul la restituirea tarifului achitat în cazul în care organul fiscal competent respinge emiterea/modificarea soluției fiscale individuale anticipate sau a acordului de preț în avans.

(11) Termenul pentru emiterea unui acord de preț în avans este de 12 luni în cazul unui acord unilateral, respectiv de 18 luni în cazul unui acord bilateral sau multilateral, după caz. Termenul pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate este de până la 3 luni. Dispozițiile [art. 70](#) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(12) Procedura referitoare la emiterea soluției fiscale individuale anticipate și a acordului de preț în avans va fi aprobată prin hotărâre a Guvernului.

ARTICOLUL 43

Conținutul și motivarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal se emite în scris, pe suport hârtie sau în formă electronică.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie cuprinde următoarele elemente:

a) denumirea organului fiscal emitent;

b) data la care a fost emis și data de la care își produce efectele;

c) datele de identificare a contribuabilului sau a persoanei împuternicite de contribuabil, după caz;

d) obiectul actului administrativ fiscal;

e) motivele de fapt;

f) temeiul de drept;

g) numele persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;

h) semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, precum și ștampila organului fiscal emitent;

i) posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune

conestația;

j) mențiuni privind audierea contribuabilului.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor prevăzute la lit. h).

(4) Actul administrativ fiscal emis de organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală în formă electronică se semnează cu semnătura electronică extinsă a Ministerului Finanțelor Publice, bazată pe un certificat calificat.

(5) Actul administrativ fiscal emis de compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale în formă electronică se semnează cu semnătura electronică extinsă a autorității administrației publice locale din care face parte organul fiscal emitent, bazată pe un certificat calificat.

(6) Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin. (2) prin intermediul unui centru de imprimare masivă este valabil și în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului emitent, dacă îndeplinește cerințele legale aplicabile în materie.

(7) Prin ordin al ministrului finanțelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care se emit în condițiile alin. (6) de către organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(8) Prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care pot fi emise în condițiile alin. (6) de către organele fiscale ale autorităților administrației publice locale, iar consiliile locale stabilesc, prin hotărâre, dacă organele fiscale din cadrul autorității administrației publice locale respective pot emite acte administrative fiscale în condițiile alin. (6).

ARTICOLUL 44

Comunicarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului căruia îi este destinat. În situația contribuabililor fără domiciliu fiscal în România, care și-au desemnat împuternicit potrivit art. 18 alin. (4), precum și în situația numirii unui curator fiscal, în condițiile art. 19, actul administrativ fiscal se comunică împuternicitului sau curatorului, după caz.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin remiterea acestuia contribuabilului/împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură a actului administrativ fiscal, sau prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică se comunică prin mijloace electronice de transmitere la distanță ori de câte ori contribuabilul a optat pentru această modalitate de emitere și de comunicare.

(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (2) sau (3), după caz, nu a fost posibilă, aceasta se realizează prin publicitate.

(5) Comunicarea prin publicitate se face prin afișarea, concomitent, la sediul organului fiscal emitent și pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului. În cazul actelor administrative emise de organele fiscale prevăzute la art. 35, afișarea se face, concomitent, la sediul acestora și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale respective. În lipsa paginii de internet proprii a autorității publice locale, publicitatea se face pe pagina de internet a consiliului județean sau a Agenției Naționale de Administrare Fiscală. În toate cazurile, actul administrativ fiscal se consideră comunicat în termen de 15 zile de la data afișării anunțului.

(6) În cazul actelor administrative fiscale emise de către organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(7) În cazul actelor administrative fiscale emise de organele fiscale ale autorităților administrației publice locale, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice. Pentru organul fiscal al unei autorități a administrației publice locale, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere

la distanță ce urmează a fi utilizate de către respectivul organ fiscal.

ARTICOLUL 45

Opozabilitatea actului administrativ fiscal

Actul administrativ fiscal produce efecte din momentul în care este comunicat contribuabilului sau la o dată ulterioară menționată în actul administrativ comunicat, potrivit legii.

(2) Actul administrativ fiscal ce nu a fost comunicat potrivit art. 44 nu este opozabil contribuabilului și nu produce niciun efect juridic.

ARTICOLUL 46

Nulitatea actului administrativ fiscal

Lipsa unuia dintre elementele actului administrativ fiscal, referitoare la numele, prenumele și calitatea persoanei împuternicite a organului fiscal, numele și prenumele ori denumirea contribuabilului, a obiectului actului administrativ sau a semnăturii persoanei împuternicite a organului fiscal, cu excepția prevăzută la art. 43 alin. (3), atrage nulitatea acestuia. Nulitatea se poate constata la cerere sau din oficiu.

ARTICOLUL 47

Desființarea sau modificarea actelor administrative fiscale

(1) Actul administrativ fiscal poate fi modificat, anulat sau desființat în condițiile prezentului cod.

(2) Anularea ori desființarea totală sau parțială, cu titlu irevocabil, potrivit legii, a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale principale atrage anularea, desființarea ori modificarea atât a actelor administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii aferente creanțelor fiscale principale individualizate în actele administrative fiscale anulate ori desființate, cât și a actelor administrative fiscale subsecvente emise în baza actelor administrative fiscale anulate sau desființate, chiar dacă actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente au rămas definitive în sistemul căilor administrative de atac sau judiciare. În acest caz, organul fiscal emitent, din oficiu sau la cererea contribuabilului, va emite un nou act administrativ fiscal, prin care va desființa sau modifica în mod corespunzător actele administrative fiscale prin care s-au stabilit creanțe fiscale accesorii sau actele administrative fiscale subsecvente.

(3) Se anulează ori se desființează, total sau parțial, chiar dacă împotriva acestora s-au exercitat sau nu căi de atac, actele administrative fiscale prin care s-au stabilit, în mod eronat, creanțe fiscale accesorii aferente creanțelor fiscale principale prin orice modalitate.

ARTICOLUL 48

Îndreptarea erorilor materiale din actele administrative fiscale

(1) Organul fiscal poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul actului administrativ fiscal, din oficiu sau la cererea contribuabilului.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică actelor administrative fiscale pentru care s-au exercitat căile de atac prevăzute de lege, iar soluția este definitivă.

(3) Prin erori materiale, în sensul prezentului articol, se înțelege orice greșeli de redactare, omisiuni sau mențiuni greșite din actele administrative fiscale, cu excepția acelor care atrag nulitatea actului administrativ fiscal, potrivit legii, sau care privesc fondul actului administrativ fiscal.

(4) În cazul în care după comunicarea actului administrativ fiscal organul fiscal constată, din oficiu, că există erori materiale în cuprinsul său, acesta comunică contribuabilului un act de îndreptare a erorii materiale.

(5) În situația în care îndreptarea erorii materiale este solicitată de contribuabil, organul fiscal procedează astfel:

a) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale este întemeiată, emite și comunică contribuabilului actul de îndreptare a erorii materiale;

b) dacă cererea de îndreptare a erorii materiale nu este întemeiată, respinge cererea printr-o decizie ce se

comunică contribuabilului.

(6) Actul de îndreptare a erorii materiale și decizia de respingere a cererii de îndreptare a erorii materiale urmează regimul juridic al actului inițial și pot fi contestate în condițiile legii în care putea fi contestat actul inițial.

ARTICOLUL 48¹

Prevederi aplicabile actelor de executare și altor acte emise de organele fiscale

Dispozițiile art. 43 alin. (3), art. 44, 45 și 48 se aplică în mod corespunzător și actelor de executare și altor acte emise de organele fiscale, cu excepția cazului în care prin lege se prevede altfel.

CAPITOLUL III

Administrarea și aprecierea probelor

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 49

Mijloace de probă

(1) Constituie probă orice element de fapt care servește la constatarea unei stări de fapt fiscale, inclusiv înregistrări audiovideo, date și informații aflate în orice mediu de stocare, precum și alte mijloace materiale de probă, care nu sunt interzise de lege.

(2) Pentru determinarea stării de fapt fiscale, organul fiscal, în condițiile legii, administrează mijloace de probă, putând proceda la:

- a)** solicitarea informațiilor, de orice fel, din partea contribuabililor și a altor persoane;
- b)** solicitarea de expertize;
- c)** folosirea înscrisurilor;
- d)** efectuarea de cercetări la fața locului;
- e)** efectuarea, în condițiile legii, de controale curente, operative și inopinate sau controale tematice, după caz.

(3) Probele administrate vor fi coroborate și apreciate ținându-se seama de forța lor doveditoare recunoscută de lege.

ARTICOLUL 50

Dreptul organului fiscal de a solicita prezența contribuabilului la sediul său

Organul fiscal poate solicita prezența contribuabilului la sediul său pentru a da informații și lămuriri necesare stabilirii situației sale fiscale reale. Odată cu această solicitare, când este cazul, organul fiscal va indica și documentele pe care contribuabilul este obligat să le prezinte.

(2) Solicitarea se face în scris și cuprinde în mod obligatoriu:

- a)** data, ora și locul la care contribuabilul este obligat să se prezinte;
- b)** baza legală a solicitării;
- c)** scopul solicitării;
- d)** documentele pe care contribuabilul este obligat să le prezinte.

ARTICOLUL 51

Comunicarea informațiilor între organele fiscale

Dacă într-o procedură fiscală se constată fapte care prezintă importanță pentru alte raporturi juridice fiscale, organele fiscale își vor comunica reciproc informațiile deținute.

SECȚIUNEA a 2-a

Informații și expertize

ARTICOLUL 52

Obligația de a furniza informații

- (1) Contribuabilul sau altă persoană împuternicită de acesta are obligația de a furniza organului fiscal informațiile necesare pentru determinarea stării de fapt fiscale. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite informații și altor persoane cu care contribuabilul are sau a avut raporturi economice sau juridice. Informațiile furnizate de alte persoane se iau în considerare numai în măsura în care sunt confirmate și de alte mijloace de probă.
- (2) Cererea de furnizare a informațiilor se formulează în scris și va specifica natura informațiilor solicitate pentru determinarea stării de fapt fiscale și documentele care susțin informațiile furnizate.
- (3) Declarația persoanelor obligate potrivit alin. (1) să furnizeze informații va fi, după caz, prezentată sau consemnată în scris.
- (4) În situația în care persoana obligată să furnizeze informația în scris este, din motive independente de voința sa, în imposibilitate de a scrie, organul fiscal întocmește un proces-verbal.

ARTICOLUL 53

Furnizarea periodică de informații

- (1) Contribuabilii sunt obligați să furnizeze periodic organelor fiscale informații referitoare la activitatea desfășurată.
- (2) Furnizarea informațiilor prevăzute la alin. (1) se face prin completarea unei declarații pe proprie răspundere.
- (3) Natura informațiilor, periodicitatea, precum și modelul declarațiilor se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 53¹

Obligații declarative cu privire la rezidenții altor state membre UE

- (1) Plătitorii de venituri de natura celor prevăzute la art. 109¹² alin. (1) lit. a), b), c) și d) au obligația să depună o declarație privind veniturile plătite fiecărui beneficiar care este rezident al altor state membre ale Uniunii Europene, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul expirat.
- (2) Contribuabilii rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene care obțin venituri din proprietăți imobiliare situate în România au obligația să depună o declarație privind veniturile realizate până în data de 25 mai a anului curent, pentru anul expirat.
- (3) Modelul și conținutul declarațiilor prevăzute la alin. (1) și (2) se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- (4) În scopul realizării schimbului automat obligatoriu de informații prevăzut la art. 109¹², compartimentele de specialitate ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor au obligația de a transmite organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală informații cu privire la bunurile imobile deținute în proprietate de rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene pe teritoriul respectivei unități administrativ-teritoriale. Transmiterea și conținutul informațiilor, precum și termenele și procedura de realizare a acestora se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice. Compartimentele de specialitate ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor transmit organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la cererea acestora, și alte informații cu relevanță fiscală disponibile, în format electronic.
- (5) În scopul transmiterii de către compartimentele de specialitate ale unităților administrativ-teritoriale a informațiilor prevăzute la alin. (4), rezidenții din alte state membre ale Uniunii Europene care dobândesc proprietatea unui bun imobil în România au obligația depunerii declarației fiscale în condițiile și la termenele prevăzute de [Codul fiscal](#). Modelul și conținutul declarației se aprobă prin ordin comun al ministrului

finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(6) Organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală au obligația de a comunica organelor fiscale din cadrul unităților administrativ teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, prin schimb automat, informații cu relevanță fiscală disponibile, stabilite pe bază de protocol.

(7) Organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală au obligația de a comunica organelor fiscale din cadrul unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, la cererea acestora, și alte informații cu relevanță fiscală disponibile, în format electronic.

ARTICOLUL 54

Obligația băncilor de a furniza informații

(1) Băncile sunt obligate să comunice organelor fiscale lista titularilor persoane fizice, juridice sau orice alte entități fără personalitate juridică ce deschid ori închid conturi, forma juridică pe care aceștia o au și domiciliul sau sediul acestora. Comunicarea se va face bilunar, cu referire la conturile deschise sau închise în perioada anterioară acestuia și va fi adresată Ministerului Economiei și Finanțelor.

(2) Ministerul Economiei și Finanțelor împreună cu Banca Națională a României vor elabora proceduri privind transmiterea informațiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Ministerul Economiei și Finanțelor, la cererea justificată a autorităților publice centrale și locale, va transmite informațiile deținute în baza alin. (1), în scopul îndeplinirii de către aceste autorități a atribuțiilor prevăzute de lege.

(4) Instituțiile de credit au obligația ca, la solicitarea organelor fiscale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, să comunice toate rulajele și/sau soldurile conturilor deschise la acestea, datele de identificare ale persoanelor care dețin dreptul de semnătură, precum și dacă debitorul are sau nu închiriate casete de valori. Solicitarea se face pentru fiecare titular în parte. Prin excepție de la prevederile art. 11 alin. (2), informațiile astfel obținute vor fi utilizate doar în scopul îndeplinirii atribuțiilor specifice ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 55

Expertiza

(1) Ori de câte ori consideră necesar, organul fiscal are dreptul să apeleze la serviciile unui expert pentru întocmirea unei expertize. Organul fiscal este obligat să comunice contribuabilului numele expertului.

(2) Contribuabilul poate să numească un expert pe cheltuiala proprie.

(3) Experții au obligația să păstreze secretul fiscal asupra datelor și informațiilor pe care le dobândesc.

(4) Expertiza se întocmește în scris.

(5) Onorariile stabilite pentru expertizele prevăzute de prezentul articol vor fi plătite de la bugetele organelor fiscale care au apelat la serviciile expertului, după caz.

(6) Dacă organul fiscal nu este lămurit prin expertiza efectuată, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

SECȚIUNEA a 3-a

Verificarea înscrisurilor și cercetarea la fața locului

ARTICOLUL 56

Prezentarea de înscrisuri

(1) În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul are obligația să pună la dispoziție organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrisuri și altor persoane cu care contribuabilul are sau a avut raporturi economice sau juridice.

(2) Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei obligate să le prezinte.

(3) Organul fiscal are dreptul să rețină, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, documente, acte, înscrisuri, registre și documente financiar-contabile sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării și achitării obligațiilor fiscale de către contribuabili, pe o perioadă de maximum 30 de zile. În cazuri excepționale, cu aprobarea conducătorului organului fiscal, perioada de reținere poate fi prelungită cu maximum 90 de zile.

(4) Dovada reținerii documentelor prevăzute la alin. (3) o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum și mențiunea că aceasta a fost reținută, potrivit dispozițiilor legale, de către organul fiscal. Actul se întocmește în două exemplare și se semnează de organul fiscal și de contribuabil, un exemplar comunicându-i-se contribuabilului.

(5) În cazul în care pentru stabilirea stării de fapt fiscale contribuabilul pune la dispoziția organului fiscal înscrisuri sau alte documente, în original, acestea se înapoiază contribuabilului, păstrându-se în copie, conform cu originalul, numai înscrisuri relevante din punct de vedere fiscal. Conformitatea cu originalul a copiilor se efectuează de către contribuabil prin înscrierea mențiunii «conform cu originalul» și prin semnătura acestuia.

(6) Ori de câte ori contribuabilul depune la organul fiscal un document semnat de către o persoană fizică sau juridică care exercită activități specifice unor profesii reglementate cum ar fi consultanță fiscală, audit financiar, expertiză contabilă, evaluare, documentul trebuie să conțină în mod obligatoriu și datele de identificare ale persoanei în cauză.

ARTICOLUL 57

Cercetarea la fața locului

(1) În condițiile legii, organul fiscal poate efectua o cercetare la fața locului, întocmind în acest sens proces-verbal.

(2) Contribuabilii au obligația să permită funcționarilor împuterniciți de organul fiscal pentru a efectua o cercetare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal.

(3) Deținătorii terenurilor ori incintelor respective vor fi înștiințați în timp util despre cercetare, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 97 alin. (1) lit. b). Persoanele fizice vor fi informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reședință.

(4) În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reședința persoanei fizice se face cu autorizarea instanței judecătorești competente, dispozițiile privind ordonanța președințială din [Codul de procedură civilă](#) fiind aplicabile.

(5) La cererea organului fiscal, organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru aplicarea prevederilor prezentului articol.

SECȚIUNEA a 4-a

Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi

ARTICOLUL 58

Dreptul rudelor de a refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize și prezentarea unor înscrisuri

(1) Soțul/soția și rudele contribuabilului până la gradul al treilea inclusiv pot refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize, precum și prezentarea unor înscrisuri.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) vor fi înștiințate asupra acestui drept.

ARTICOLUL 59

Dreptul altor persoane de a refuza furnizarea de informații

(1) Pot refuza să furnizeze informații cu privire la datele de care au luat cunoștință în exercitarea activității

lor preoții, avocații, notarii publici, consultanții fiscali, executorii judecătorești, auditorii, experții contabili, medicii și psihoterapeuții, cu excepția informațiilor cu privire la îndeplinirea obligațiilor fiscale stabilite de lege în sarcina lor.

(2) Sunt asimilate persoanelor prevăzute la alin. (1) asistenții, precum și persoanele care participă la activitatea profesională a acestora.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1), cu excepția preoților, pot furniza informații, cu acordul persoanei despre care au fost solicitate informațiile.

(4) În regim derogatoriu de la prevederile alin. (1)-(3), în vederea clarificării și stabilirii reale a situației fiscale a contribuabililor, organele fiscale au competența de a solicita informații și documente cu relevanță fiscală ori pentru identificarea contribuabililor sau a materiei impozabile ori taxabile, după caz, iar notarii publici, avocații, executorii judecătorești, organele de poliție, organele vamale, serviciile publice comunitare regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, serviciile publice comunitare pentru eliberarea pașapoartelor simple, serviciile publice comunitare de evidență a persoanelor, precum și orice altă entitate care deține informații ori documente cu privire la bunuri impozabile sau taxabile, după caz, ori la persoane care au calitatea de contribuabil au obligația furnizării acestora fără plată.

SECȚIUNEA a 5-a Colaborarea dintre autoritățile publice

ARTICOLUL 60

Obligația autorităților și instituțiilor publice de a furniza informații și de a prezenta acte

Autoritățile publice, instituțiile publice și de interes public, centrale și locale, precum și serviciile deconcentrate ale autorităților publice centrale vor furniza informații și acte organelor fiscale, la cererea acestora.

(2) În realizarea scopului prezentului cod, organele fiscale pot accesa on-line baza de date a instituțiilor prevăzute la alin. (1), pentru informațiile stabilite pe bază de protocol.

ARTICOLUL 61

Colaborarea dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public

(1) Autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public sunt obligate să colaboreze în realizarea scopului prezentului cod.

(2) Nu constituie activitate de colaborare acțiunile întreprinse de autoritățile prevăzute la alin. (1), în conformitate cu atribuțiile ce le revin potrivit legii.

(3) Organul fiscal care solicită colaborarea răspunde pentru legalitatea solicitării, iar autoritatea solicitată răspunde pentru datele furnizate.

(4) La solicitarea unei instituții publice, efectuată în scopul soluționării unei cereri a unei persoane fizice sau juridice, organul fiscal competent transmite instituției publice solicitante informații cu privire la situația fiscală a persoanei în cauză.

ARTICOLUL 62

Condiții și limite ale colaborării

(1) Colaborarea dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau de interes public se realizează în limita atribuțiilor ce le revin potrivit legii.

(2) Dacă autoritatea publică, instituția publică sau de interes public solicitată refuză colaborarea, autoritatea publică superioară ambelor organe va decide. Dacă o asemenea autoritate nu există, decizia va fi luată de autoritatea superioară celei solicitate.

ARTICOLUL 63

Colaborarea interstatală dintre autoritățile publice

(1) În baza convențiilor internaționale, organele fiscale vor colabora cu autoritățile fiscale similare din alte state.

(2) În lipsa unei convenții, organele fiscale pot acorda sau pot solicita colaborarea altei autorități fiscale din alt stat pe bază de reciprocitate.

SECȚIUNEA a 6-a

Sarcina probei

ARTICOLUL 64

Forța probantă a documentelor justificative și evidențelor contabile

Documentele justificative și evidențele contabile ale contribuabilului constituie probe la stabilirea bazei de impunere. În cazul în care există și alte acte doveditoare, acestea vor fi luate în considerare la stabilirea bazei de impunere.

ARTICOLUL 65

Sarcina probei în dovedirea situației de fapt fiscale

(1) Contribuabilul are sarcina de a dovedi actele și faptele care au stat la baza declarațiilor sale și a oricăror cereri adresate organului fiscal.

(2) Organul fiscal are sarcina de a motiva decizia de impunere pe bază de probe sau constatări proprii.

(3) În vederea stabilirii scopului sau conținutului economic al unor tranzacții, potrivit art. 11 alin. (1) din Codul fiscal, la solicitarea organului fiscal competent, contribuabilii sunt obligați să prezinte, în termenele stabilite de acesta, dosarul tranzacției în situația în care tranzacția este încheiată cu persoane situate în state cu care nu există un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații.

(4) Conținutul dosarului tranzacției se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 66

Dovedirea titularului dreptului de proprietate în scopul impunerii

(1) În cazul în care constată că anumite bunuri, venituri sau alte valori care, potrivit legii, constituie baza impozabilă sunt deținute de persoane care în mod continuu beneficiază de câștigurile sau de orice foloase obișnuite aduse de acestea și că persoanele respective declară în scris că nu sunt proprietarii bunurilor, veniturilor sau valorilor în cauză, fără să arate însă care sunt titularii dreptului de proprietate, organul fiscal va proceda la stabilirea provizorie a obligației fiscale corespunzătoare în sarcina acelor persoane.

(2) În condițiile legii, obligația fiscală privind baza impozabilă prevăzută la alin. (1) va putea fi stabilită în sarcina titularilor dreptului de proprietate. Tot astfel aceștia datorează despăgubiri persoanelor care au făcut plata pentru stingerea obligației stabilite potrivit alin. (1).

ARTICOLUL 67

Stabilirea prin estimare a bazei de impunere

(1) Organul fiscal stabilește baza de impunere și obligația fiscală de plată aferentă, prin estimarea rezonabilă a bazei de impunere, folosind orice probă și mijloc de probă prevăzute de lege, ori de câte ori acesta nu poate determina situația fiscală corectă.

(2) Stabilirea prin estimare a bazei de impunere se efectuează în situații cum ar fi:

a) în situația prevăzută la art. 83 alin. (4);

b) în situațiile în care organele de inspecție fiscală constată că evidențele contabile sau fiscale ori declarațiile fiscale sau documentele și informațiile prezentate în cursul inspecției fiscale sunt incorecte, incomplete, precum și în situația în care acestea nu există sau nu sunt puse la dispoziția organelor de inspecție fiscală.

(3) În situațiile în care, potrivit legii, organele fiscale sunt îndreptățite să stabilească prin estimare bazele de

impunere, acestea identifică acele elemente care sunt cele mai apropiate situației de fapt fiscale.

(4) În scopul stabilirii prin estimare a bazei de impunere, organele fiscale pot folosi metode de stabilire prin estimare a bazelor de impunere, aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4¹) În situația în care contribuabilii prevăzuți la art. 296²¹ alin. (1) lit. a) -e) din Codul fiscal nu depun declarația privind venitul asigurat la sistemul public de pensii, organul fiscal stabilește prin estimare baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale la nivelul minim prevăzut la art. 296²² alin. (1) din Codul fiscal. Dispozițiile art. 83 alin. (4) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(5) Cuantumul obligațiilor fiscale rezultate din aplicarea prevederilor prezentului articol sunt stabilite sub rezerva verificării ulterioare, cu excepția celor stabilite în cadrul unei inspecții fiscale.

ARTICOLUL 67¹

Verificarea documentară

(1) Pentru stabilirea corectă a situației fiscale a contribuabililor, organul fiscal poate proceda la o verificare documentară.

(2) Verificarea documentară constă în efectuarea unei analize de coerență a situației fiscale a contribuabilului, pe baza documentelor existente la dosarul fiscal al contribuabilului, precum și pe baza oricăror informații și documente transmise de terți sau deținute de organul fiscal, care au relevanță pentru determinarea situației fiscale.

(3) În situația în care, ca urmare a verificării documentare, organul fiscal constată diferențe față de obligațiile fiscale declarate de contribuabili, procedează la notificarea acestora. Odată cu notificarea organul fiscal solicită și documentele pe care contribuabilul trebuie să le prezinte în vederea clarificării situației fiscale.

(4) În cazul în care documentele solicitate potrivit alin. (3) nu au fost prezentate de contribuabil în termen de 30 de zile de la comunicarea notificării sau documentele prezentate nu sunt suficiente pentru clarificarea situației fiscale, organul fiscal procedează la stabilirea diferențelor de obligații fiscale datorate prin emiterea unei decizii sau dispune măsurile necesare respectării prevederilor legale, după caz.

(5) Decizia prevăzută la alin. (4) este o decizie sub rezerva verificării ulterioare și poate fi contestată de către contribuabil în condițiile prezentului cod.

(6) Procedura de aplicare a prezentului articol va fi aprobată prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

CAPITOLUL IV

Termene

ARTICOLUL 68

Calcularea termenelor

Termenele de orice fel privind exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de [Codul de procedură fiscală](#), precum și de alte dispoziții legale aplicabile în materie, dacă legea fiscală nu dispune altfel, se calculează potrivit dispozițiilor [Codului de procedură civilă](#).

ARTICOLUL 69

Prelungirea termenelor

Termenele pentru depunerea declarațiilor fiscale și termenele stabilite în baza legii de un organ fiscal pot fi prelungite în situații temeinic justificate, potrivit competenței stabilite prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.

ARTICOLUL 70

Termenul de soluționare a cererilor contribuabililor

(1) Cererile depuse de către contribuabil potrivit prezentului cod se soluționează de către organul fiscal în termen de 45 de zile de la înregistrare.

(2) În situațiile în care, pentru soluționarea cererii, sunt necesare informații suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungește cu perioada cuprinsă între data solicitării și data primirii informațiilor solicitate.

ARTICOLUL 71

Cazul de forță majoră și cazul fortuit

(1) Termenele prevăzute de lege pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale, după caz, nu încep să curgă sau se suspendă în situația în care îndeplinirea acestor obligații a fost împiedicată de ivirea unui caz de forță majoră sau a unui caz fortuit.

(2) Obligațiile fiscale se consideră a fi îndeplinite în termen, fără perceperea de dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, ori aplicarea de sancțiuni prevăzute de lege, dacă acestea se execută în termen de 60 de zile de la încetarea evenimentelor prevăzute la alin. (1).

CAPITOLUL V

Transmiterea cererilor de către contribuabili și identificarea acestora în mediul electronic

ARTICOLUL 71¹

Transmiterea cererilor la organul fiscal prin mijloace electronice de transmitere la distanță

(1) Contribuabilii pot transmite organului fiscal competent cereri, înscrisuri sau orice alte documente și prin mijloace electronice de transmitere la distanță în condițiile alin. (4) ori (5).

(2) Data depunerii cererii, înscrisului sau documentului este data înregistrării acesteia/acestuia, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de registratura electronică a Ministerului Finanțelor Publice sau a autorității administrației publice locale, după caz.

(3) În sensul prezentului cod, prin registratură electronică se înțelege sistemul electronic de înregistrare și tranzacționare a documentelor și a informațiilor primite sau emise de organul fiscal prin mijloace electronice.

(4) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabili organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabili organelor fiscale ale autorităților administrației publice locale, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice. Pentru organul fiscal al unei autorități a administrației publice locale, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanță ce pot fi utilizate de către contribuabil.

ARTICOLUL 71²

Identificarea contribuabililor în mediul electronic

Contribuabilii care depun cereri, înscrisuri sau documente la organul fiscal, prin mijloace electronice de transmitere la distanță, se identifică în relația cu organul fiscal astfel:

a) persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent ori exercită profesii libere se identifică numai cu certificate digitale calificate;

b) persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. a), se identifică prin intermediul furnizorilor de servicii publice de autentificare electronică autorizați potrivit legii sau prin diverse dispozitive, cum ar fi certificat

digital calificat, credențiale de tip utilizator/parolă însoțite de liste de coduri de autentificare de unică folosință, telefon mobil, digipass ori alte dispozitive stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, sau, după caz, prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organele fiscale ale autorităților administrației publice locale. În aceste cazuri, cererile, înscrisurile sau documentele se consideră semnate dacă sunt îndeplinite toate condițiile din ordinele prevăzute la art. 71¹ alin. (4) și (5).

TITLUL IV

Înregistrarea fiscală și evidența contabilă și fiscală

ARTICOLUL 72

Obligația de înregistrare fiscală

(1) Orice persoană sau entitate care este subiect într-un raport juridic fiscal se înregistrează fiscal primind un cod de identificare fiscală. Codul de identificare fiscală este:

- a) pentru persoanele juridice, precum și pentru asocieri și alte entități fără personalitate juridică, cu excepția celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;
- b) pentru comercianți, persoane fizice și juridice, precum și pentru alte entități care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerțului, codul unic de înregistrare atribuit potrivit legii speciale;
- c) pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, cu excepția celor prevăzute la lit. b), codul de înregistrare fiscală atribuit de organul fiscal;
- d) pentru persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. c), codul numeric personal atribuit potrivit legii speciale;
- e) pentru persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal, numărul de identificare fiscală atribuit de organul fiscal.

(2) În scopul administrării impozitului pe venit, în cazul persoanelor fizice care sunt contribuabili potrivit titlului III privind impozitul pe venit din [Codul fiscal](#), codul de identificare fiscală este codul numeric personal.

(3) În cazul persoanelor sau al entităților prevăzute la alin. (1) lit. a), c) și e), atribuirea codului de identificare fiscală se face exclusiv de către organul fiscal din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pe baza declarației de înregistrare fiscală depuse de aceste persoane sau entități.

(4) Prin excepție de la dispozițiile art. 18 [alin. \(1\)](#), pentru contribuabilii prevăzuți la alin. (1) lit. e), precum și pentru contribuabilii nerezidenți persoane juridice, care realizează numai venituri supuse regulilor de impunere la sursă, iar impozitul reținut este final, atribuirea codului de identificare fiscală se poate face de organul fiscal, la solicitarea plătitorului de venit.

(5) Au obligația depunerii declarației de înregistrare fiscală și persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d) și e) care au calitatea de angajator.

(6) Persoanele fizice care dețin cod numeric personal și sunt supuse impozitului pe venit se înregistrează fiscal la data depunerii primei declarații fiscale.

(7) Declarația de înregistrare fiscală se depune în termen de 30 de zile de la:

- a) data înființării potrivit legii, în cazul persoanelor juridice, asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică;
- b) data eliberării actului legal de funcționare, data începerii activității, data obținerii primului venit sau dobândirii calității de angajator, după caz, în cazul persoanelor fizice.

(7¹) În cazul contribuabililor nerezidenți care desfășoară activități pe teritoriul României prin unul sau mai multe sedii permanente, odată cu depunerea declarației de înregistrare fiscală acesta are obligația să indice sediul permanent desemnat potrivit [titlului II](#) din Codul fiscal.

(8) În scopul administrării creanțelor fiscale, organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală pot să înregistreze, din oficiu sau la cererea altei autorități care administrează creanțe fiscale, un subiect de drept fiscal care nu și-a îndeplinit obligația de înregistrare fiscală, potrivit legii.

(9) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (8), atribuirea codului de identificare fiscală se face pe baza cererii

depusă de solicitant, cu excepția cazului în care înregistrarea fiscală se efectuează din oficiu.

ARTICOLUL 73

Obligația înscrierii codului de identificare fiscală pe documente

Plătitorii de impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat au obligația de a menționa pe facturi, scrisori, oferte, comenzi sau pe orice alte documente emise codul de identificare fiscală propriu.

ARTICOLUL 74

Declararea filialelor și sediilor secundare

(1) Contribuabilii au obligația de a declara organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 30 de zile, înființarea de sedii secundare.

(2) Contribuabilii cu domiciliul fiscal în România au obligația de a declara în termen de 30 de zile înființarea de filiale și sedii secundare în străinătate.

(3) În sensul prezentului articol, prin sediu secundar se înțelege un loc prin care se desfășoară integral sau parțial activitatea contribuabilului, cum ar fi: birou, magazin, atelier, depozit și altele asemenea.

(4) Prin sediu secundar se înțelege și un șantier de construcții, un proiect de construcție, ansamblu sau montaj ori activități de supervizare legate de acestea, numai dacă șantierul, proiectul sau activitățile durează mai mult de 6 luni.

(4¹) Sediile permanente definite potrivit [Codului fiscal](#) sunt sedii secundare.

(5) Contribuabilii care înregistrează sediile secundare ca plătitoare de salarii și de venituri asimilate salariilor potrivit Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, nu au obligația declarării acestor sedii potrivit prezentului articol.

ARTICOLUL 75

Forma și conținutul declarației de înregistrare fiscală

(1) Declarația de înregistrare fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală și va fi însoțită de acte doveditoare ale informațiilor cuprinse în aceasta.

(2) Declarația de înregistrare fiscală va cuprinde: datele de identificare a contribuabilului, categoriile de obligații de plată datorate potrivit [Codului fiscal](#), datele privind sediile secundare, datele de identificare a împuternicitului, datele privind situația juridică a contribuabilului, precum și alte informații necesare administrării impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat.

ARTICOLUL 76

Certificatul de înregistrare fiscală

(1) Pe baza declarației de înregistrare fiscală depuse potrivit art. 72 alin. (3) sau, după caz, a cererii depuse potrivit art. 72 alin. (9), organul fiscal eliberează certificatul de înregistrare fiscală, în termen de 10 zile de la data depunerii declarației sau a cererii. În certificatul de înregistrare fiscală se înscrie obligatoriu codul de identificare fiscală.

(2) Eliberarea certificatelor de înregistrare fiscală nu este supusă taxelor de timbru.

(3) Contribuabilii care realizează venituri din activitatea de comerț sau prestări de servicii către populație sunt obligați să afișeze certificatul de înregistrare fiscală în locurile unde se desfășoară activitatea.

(4) În cazul pierderii, furtului sau distrugerii certificatului de înregistrare fiscală, organul fiscal va elibera un duplicat al acestuia, în baza cererii contribuabililor și a dovezii de publicare a pierderii, furtului sau distrugerii în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

ARTICOLUL 77

Modificări ulterioare înregistrării fiscale

- (1) Modificările ulterioare ale datelor din declarația de înregistrare fiscală trebuie aduse la cunoștință organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în termen de 30 de zile de la data producerii acestora, prin completarea și depunerea declarației de mențiuni.
- (2) La încetarea condițiilor care au generat înregistrarea fiscală, contribuabilii au obligația de a preda organelor fiscale, în vederea anulării, certificatul de înregistrare fiscală, odată cu depunerea declarației de mențiuni.
- (3) În cazul modificărilor intervenite în datele declarate inițial și înscrise în certificatul de înregistrare fiscală, contribuabilii depun, odată cu declarația de mențiuni, și certificatul de înregistrare fiscală, în vederea anulării acestuia și eliberării unui nou certificat.
- (4) Declarația de mențiuni este însoțită de documente care atestă modificările intervenite.

ARTICOLUL 77¹

Modificări ulterioare înregistrării fiscale în cazul comercianților

- (1) Modificările intervenite în datele declarate inițial de comercianți sau de alte entități care se înregistrează potrivit legii speciale la registrul comerțului se fac potrivit dispozițiilor legale privind înregistrarea comercianților.
- (2) Modificările intervenite în datele declarate inițial în vectorul fiscal se declară la organul fiscal.

ARTICOLUL 78

Registrul contribuabililor

- (1) Organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală organizează evidența plătitorilor de impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetul asigurărilor pentru șomaj, în cadrul registrului contribuabililor, care conține:
- a) datele de identificare a contribuabilului;
 - b) categoriile de obligații fiscale de declarare, potrivit legii, denumite vector fiscal; categoriile de obligații fiscale care se înscriu în vectorul fiscal se stabilesc prin ordin al ministrului economiei și finanțelor;
 - c) alte informații necesare administrării obligațiilor fiscale.
- (2) Datele prevăzute la alin. (1) se completează pe baza informațiilor comunicate de contribuabili, de oficiul registrului comerțului, de serviciul de evidență a populației, de la alte autorități și instituții, precum și din constatările proprii ale organului fiscal.
- (3) Datele din registrul contribuabililor pot fi modificate din oficiu ori de câte ori se constată că acestea nu corespund stării de fapt reale și vor fi comunicate contribuabililor.

ARTICOLUL 78¹

Registrul contribuabililor inactivi/reactivați

- (1) Contribuabilii persoane juridice sau orice entități fără personalitate juridică se declară inactivi și acestora le sunt aplicabile prevederile art. 11 alin. (1¹) și (1²) din Codul fiscal dacă se află în una dintre următoarele situații:
- a) nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege;
 - b) se sustrag de la efectuarea inspecției fiscale prin declararea unor date de identificare a domiciliului fiscal care nu permit organului fiscal identificarea acestuia;
 - c) organele fiscale au constatat că nu funcționează la domiciliul fiscal declarat, potrivit procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- (2) Declararea contribuabililor inactivi, precum și reactivarea acestora se fac de către organul fiscal, prin decizie, emisă conform competențelor și procedurii stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care se comunică contribuabilului.
- (3) Contribuabilii declarați inactivi se reactivează dacă îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:
- a) își îndeplinesc toate obligațiile declarative prevăzute de lege;

- b)** nu înregistrează obligații fiscale restante;
 - c)** organele fiscale au constatat că funcționează la domiciliul fiscal declarat.
- (4)** Condiția prevăzută la alin. (3) lit. a) se consideră îndeplinită și în cazul în care obligațiile fiscale au fost stabilite, prin decizie, de către organele fiscale.
- (5)** Prin excepție de la prevederile alin. (3), contribuabilii pentru care s-a deschis procedura insolvenței în formă simplificată, contribuabilii care au intrat în faliment sau contribuabilii pentru care s-a pronunțat ori a fost adoptată o hotărâre de dizolvare se reactivează de organul fiscal, la cererea acestora, după îndeplinirea obligațiilor declarative.
- (6)** Ori de câte ori se constată că un contribuabil a fost declarat inactiv din eroare, organul fiscal emitent anulează decizia de declarare a contribuabilului ca inactiv, cu efect pentru viitor și pentru trecut.
- (7)** Agenția Națională de Administrare Fiscală organizează evidența contribuabililor declarați inactivi/reactivați în cadrul Registrului contribuabililor inactivi/reactivați, care conține:
- a)** datele de identificare a contribuabilului;
 - b)** data declarării ca inactiv a contribuabilului;
 - c)** data reactivării;
 - d)** denumirea organului fiscal care a emis decizia de declarare în inactivitate/reactivare;
 - e)** alte mențiuni.
- (8)** Registrul contribuabililor inactivi/reactivați este public și se afișează pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- (9)** Înscrierea în registrul prevăzut la alin. (8) se face de către organul fiscal emitent, după comunicarea deciziei de declarare în inactivitate/reactivare, în termen de cel mult 5 zile de la data comunicării.
- (10)** Decizia de declarare în inactivitate/reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în registrul prevăzut la alin. (8).

ARTICOLUL 79

Obligația de a conduce evidența fiscală

- (1)** În vederea stabilirii stării de fapt fiscale și a obligațiilor fiscale de plată datorate, contribuabilii sunt obligați să conducă evidențe fiscale, potrivit actelor normative în vigoare.
- (2)** În vederea stabilirii prețurilor de transfer, contribuabilii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate au obligația ca, la solicitarea organului fiscal competent, să întocmească și să prezinte, în termenele stabilite de acesta, dosarul prețurilor de transfer. Conținutul dosarului prețurilor de transfer, precum și condițiile în care se solicită acesta se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- (3)** Sunt evidențe fiscale registrele, situațiile, precum și orice alte înscrisuri care, potrivit legislației fiscale, trebuie întocmite în mod obligatoriu în scopul stabilirii stării de fapt fiscale și a creanțelor și obligațiilor fiscale, cum ar fi: jurnalul pentru vânzări, jurnalul pentru cumpărări, registrul de evidență fiscală și altele asemenea.

ARTICOLUL 80

Reguli pentru conducerea evidenței contabile și fiscale

- (1)** Evidențele contabile și fiscale vor fi păstrate, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabilului, la sediile secundare ale acestuia, inclusiv pe suport electronic, sau pot fi încredințate spre păstrare unei societăți autorizate, potrivit legii, să presteze servicii de arhivare.
- (2)** Prin excepție de la prevederile alin. (1), evidențele contabile și fiscale ale exercițiului financiar în curs se păstrează, după caz, la domiciliul fiscal al contribuabililor, la sediile secundare ale acestora sau, în perioada 1-25 a lunii următoare, la sediul persoanei fizice ori juridice autorizate pentru prelucrarea lor în vederea întocmirii declarațiilor fiscale.
- (3)** Dispozițiile legale privind păstrarea, arhivarea și limba folosită pentru evidențele contabile sunt aplicabile și pentru evidențele fiscale.
- (4)** În cazul în care evidențele contabile și fiscale sunt ținute cu ajutorul sistemelor electronice de gestiune, pe lângă datele arhivate în format electronic contribuabilul este obligat să păstreze și să prezinte aplicațiile informatice cu ajutorul cărora le-a generat.
- (5)** Contribuabilii sunt obligați să evidențieze veniturile realizate și cheltuielile efectuate din activitățile

desfășurate, prin întocmirea registrelor sau a oricăror alte documente prevăzute de lege.

(6) Contribuabilii sunt obligați să utilizeze pentru activitatea desfășurată documente primare și de evidență contabilă stabilite prin lege, achiziționate numai de la unitățile stabilite prin normele legale în vigoare, și să completeze integral rubricile formularelor, corespunzător operațiunilor înregistrate.

(7) Organul fiscal poate lua în considerare orice evidențe relevante pentru impunere ținute de contribuabil.

TITLUL V Declarația fiscală

ARTICOLUL 81 Obligația de a depune declarații fiscale

(1) Declarația fiscală se depune de către persoanele obligate potrivit **Codului fiscal**, la termenele stabilite de acesta.

(1¹) Declarațiile fiscale sunt documente care se referă la:

a) impozitele, taxele și contribuțiile datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării impozitelor și taxelor revine plătitorului;

b) impozitele colectate prin stopaj la sursă, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a vărsa impozite și taxe;

c) bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;

d) orice informații în legătură cu impozitele, taxele, contribuțiile, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora.

(2) În cazul în care **Codul fiscal** nu prevede, Ministerul Economiei și Finanțelor va stabili termenul de depunere a declarației fiscale.

(3) Obligația de a depune declarația fiscală se menține și în cazurile în care:

a) a fost efectuată plata obligației fiscale;

b) obligația fiscală respectivă este scutită la plată, conform reglementărilor legale;

d) pentru obligația fiscală nu rezultă, în perioada de raportare, sume de plată, dar există obligația declarativă, conform legii.

(4) În caz de inactivitate temporară sau în cazul obligațiilor de declarare a unor venituri care, potrivit legii, sunt scutite la plata impozitului pe venit, organul fiscal competent poate aproba, la cererea contribuabilului, alte termene sau condiții de depunere a declarațiilor fiscale, în funcție de necesitățile administrării obligațiilor fiscale. Asupra termenelor și condițiilor va decide organul fiscal potrivit competențelor aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 82 Forma și conținutul declarației fiscale

(1) Declarația fiscală se întocmește prin completarea unui formular pus la dispoziție gratuit de organul fiscal.

(2) În declarația fiscală contribuabilul trebuie să calculeze quantumul obligației fiscale, dacă acest lucru este prevăzut de lege.

(3) Contribuabilul are obligația de a completa declarațiile fiscale înscriind corect, complet și cu bună-credință informațiile prevăzute de formular, corespunzătoare situației sale fiscale. Declarația fiscală se semnează de către contribuabil sau de către împuternicit.

(4) Obligația de semnare a declarației fiscale se consideră a fi îndeplinită și în următoarele situații:

a) în cazul transmiterii declarațiilor fiscale prin sistemul electronic de plăți. Data depunerii declarației se consideră a fi data debitării contului plătitorului în baza acesteia;

b) în cazul transmiterii declarațiilor fiscale prin sisteme electronice de transmitere la distanță în condițiile art. 83 alin. (1).

(5) Declarația fiscală trebuie însoțită de documentația cerută de prevederile legale.

(6) Pentru anumite categorii de obligații fiscale, stabilite prin ordin al ministrului economiei și finanțelor, organul fiscal poate transmite contribuabililor formularele de declarare a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și

a altor sume datorate bugetului general consolidat, instrucțiunile de completare a acestora, alte informații utile, precum și plicurile preadresate. În acest caz, contravaloarea corespondenței se suportă de către organul fiscal.

ARTICOLUL 83

Depunerea declarațiilor fiscale

(1) Declarația fiscală se depune la registratura organului fiscal competent sau se comunică prin poștă cu confirmare de primire. Declarația fiscală poate fi transmisă prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanță. În cazul impozitelor, taxelor și al contribuțiilor administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, procedura privind transmiterea declarațiilor prin mijloace electronice sau prin sisteme de transmitere la distanță se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(2) Declarațiile fiscale pot fi redactate de organul fiscal sub formă de proces-verbal, dacă din motive independente de voința contribuabilului acesta este în imposibilitatea de a scrie.

(3) Data depunerii declarației fiscale este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă, după caz. În situația în care declarația fiscală se depune prin mijloace electronice de transmitere la distanță, data depunerii declarației este data înregistrării acesteia pe pagina de internet a organului fiscal, astfel cum rezultă din mesajul electronic de confirmare transmis ca urmare a primirii declarației.

(3¹) Data depunerii declarației prin mijloace electronice de transmitere la distanță pe portalul e-România este data înregistrării acesteia pe portal, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor, cu condiția validării conținutului declarației. În cazul în care declarația nu este validată, data depunerii declarației este data validării astfel cum rezultă din mesajul electronic.

(3²) Prevederile alin. (3¹) se aplică corespunzător și declarațiilor privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, depuse la organul fiscal competent sau la oficiile acreditate de Ministerul Finanțelor Publice, în format hârtie, semnat și ștampilat, conform legii.

(3³) Prin excepție de la prevederile alin. (3¹), în situația în care declarația fiscală a fost depusă până la termenul legal, iar din mesajul electronic transmis de sistemul de tranzacționare a informațiilor rezultă că aceasta nu a fost validată ca urmare a detectării unor erori în completarea declarației, data depunerii declarației este data din mesajul transmis inițial în cazul în care contribuabilul depune o declarație validă până în ultima zi a lunii în care se împlinește termenul legal de depunere.

(4) Nedepunerea declarației fiscale dă dreptul organului fiscal să procedeze la stabilirea din oficiu a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat. Stabilirea din oficiu a obligațiilor fiscale nu se poate face înainte de împlinirea unui termen de 15 zile de la înștiințarea contribuabilului privind depășirea termenului legal de depunere a declarației fiscale. În cazul contribuabililor care au obligația declarării bunurilor sau veniturilor impozabile, stabilirea din oficiu a obligației fiscale se face prin estimarea bazei de impunere, potrivit art. 67. Pentru impozitele, taxele și contribuțiile administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, înștiințarea pentru nedepunerea declarațiilor și stabilirea din oficiu a obligațiilor fiscale nu se face în cazul contribuabililor inactivi, atât timp cât se găsesc în această situație.

(4¹) Contribuabilul poate depune declarația fiscală pentru obligațiile fiscale ce au format obiectul deciziei de impunere prin care au fost stabilite din oficiu obligațiile fiscale, în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Decizia de impunere se desființează de organul fiscal la data depunerii declarației fiscale.

(5) Declarațiile fiscale anuale ale contribuabililor persoane juridice vor fi certificate de către un consultant fiscal, în condițiile legii, cu excepția celor pentru care este obligatorie auditarea.

ARTICOLUL 83¹

Certificarea declarațiilor fiscale depuse la organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală

(1) Contribuabilii pot opta pentru certificarea declarațiilor fiscale, inclusiv a declarațiilor fiscale rectificative,

anterior depunerii acestora la organul fiscal de către un consultant fiscal care a dobândit această calitate potrivit reglementărilor legale cu privire la organizarea și exercitarea activității de consultanță fiscală și care este înscris ca membru activ în Registrul consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală.

(2) Certificarea declarațiilor fiscale se realizează cu/fără rezerve, potrivit normelor de certificare aprobate, în condițiile legii, de Camera Consultanților Fiscali, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice. Documentele care se încheie ca urmare a certificării trebuie să cuprindă obligatoriu explicații cu privire la cuantumul și natura creanței fiscale declarate, precum și, după caz, cauzele care au generat rectificarea, iar în cazul unei certificări cu rezerve, motivația acesteia.

(3) Prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, se aprobă procedura de depunere la organul fiscal a documentului de certificare întocmit de consultantul fiscal potrivit normelor prevăzute la alin. (2), precum și procedura privind schimbul de informații între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Camera Consultanților Fiscali.

(4) Certificarea declarațiilor fiscale de către un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în [Registrul](#) consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal are ca efect lipsa certificării.

(5) Organul fiscal va notifica contribuabilul în cazul în care constată că a fost depusă o declarație fiscală certificată de un consultant fiscal care nu este înscris ca membru activ în [Registrul](#) consultanților fiscali și al societăților de consultanță fiscală sau de către o persoană care nu are calitatea de consultant fiscal, potrivit legii. În cazul în care certificarea nu se depune în termen de 30 de zile de la notificare, sunt aplicabile prevederile alin. (4).

(6) Certificarea declarațiilor fiscale de către un consultant fiscal reprezintă un criteriu de evaluare în analiza de risc efectuată de organul fiscal în scopul selectării contribuabililor pentru inspecția fiscală.

ARTICOLUL 84

Corectarea declarațiilor fiscale

(1) Declarațiile fiscale pot fi corectate de către contribuabil, din proprie inițiativă, pe perioada termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale.

(2) Declarațiile fiscale pot fi corectate ori de câte ori contribuabilul constată erori în declarația inițială, prin depunerea unei declarații rectificative.

(3) În cazul taxei pe valoarea adăugată, corectarea erorilor din deconturile de taxă se realizează potrivit prevederilor [Codului fiscal](#). Erorile materiale din decontul de taxă pe valoarea adăugată se corectează potrivit procedurii aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4) Declarațiile fiscale nu pot fi depuse și nu pot fi corectate după anularea rezervei verificării ulterioare, cu excepția situațiilor în care corecția se datorează îndeplinirii sau neîndeplinirii unei condiții prevăzute de lege care impune corectarea bazei de impunere și/sau a impozitului aferent.

(5) Prin erori, în sensul prezentului articol, se înțelege erori cu privire la cuantumul impozitelor, taxelor și contribuțiilor, bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impunere.

(6) În situația în care în timpul inspecției fiscale contribuabilul depune sau corectează declarațiile fiscale aferente perioadelor și impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor venituri ce fac obiectul inspecției fiscale, acestea nu vor fi luate în considerare de organul fiscal.

TITLUL VI

Stabilirea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 85

Stabilirea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat

(1) Impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat se stabilesc astfel:

a) prin declarație fiscală, în condițiile art. 82 alin. (2) și art. 86 alin. (4);

b) prin decizie emisă de organul fiscal, în celelalte cazuri.

(2) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile și în cazurile în care impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat sunt scutite la plată conform reglementărilor legale, precum și în cazul unei rambursări de taxă pe valoarea adăugată.

ARTICOLUL 86

Decizia de impunere

(1) Decizia de impunere se emite de organul fiscal competent. Organul fiscal emite decizie de impunere ori de câte ori acesta modifică baza de impunere, ca urmare a unor constatări prealabile ale organului fiscal sau în baza unei inspecții fiscale.

(2) Pentru creanțele administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin ordin al ministrului economiei și finanțelor se pot stabili și alte competențe pentru emiterea deciziilor de impunere ca urmare a inspecției fiscale.

(3) Decizia de impunere se emite, dacă este necesar, și în cazul în care nu s-a emis decizie referitoare la baza de impunere potrivit art. 89.

(4) Declarația fiscală întocmită potrivit art. 82 alin. (2) este asimilată cu o decizie de impunere, sub rezerva unei verificări ulterioare, și produce efectele juridice ale înștiințării de plată de la data depunerii acesteia.

(5) În situația în care legea nu prevede obligația de calculare a impozitului, declarația fiscală este asimilată unei decizii referitoare la baza de impunere.

(6) Decizia de impunere și decizia referitoare la obligațiile de plată accesorii constituie și înștiințări de plată, de la data comunicării acestora, în condițiile în care se stabilesc sume de plată.

(7) Până la 1 iulie 2005, sumele reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat, înscrise în deciziile de impunere, în actele administrative fiscale asimilate acestora, precum și în declarațiile fiscale, vor fi rotunjite la 1.000 lei prin reducere când suma ce urmează a fi rotunjită este sub 500 lei și prin majorare când aceasta este peste 500 lei¹).

¹) Sumele sunt exprimate în monedă veche.

ARTICOLUL 87

Forma și conținutul deciziei de impunere

Decizia de impunere trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 43. Decizia de impunere trebuie să cuprindă, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 alin. (2), și categoria de impozit, taxă, contribuție sau altă sumă datorată bugetului general consolidat, baza de impunere, precum și cuantumul acestora, pentru fiecare perioadă impozabilă.

ARTICOLUL 88

Acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere

Sunt asimilate deciziilor de impunere și următoarele acte administrative fiscale:

a) deciziile privind rambursări de taxă pe valoarea adăugată și deciziile privind restituiri de impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului general consolidat;

b) deciziile referitoare la bazele de impunere;

c) deciziile referitoare la obligațiile de plată accesorii;

e) deciziile privind nemodificarea bazei de impunere.

ARTICOLUL 89

Deciziile referitoare la bazele de impunere

(1) Bazele de impunere se stabilesc separat, prin decizie referitoare la bazele de impunere, în următoarele situații:

a) când venitul impozabil este realizat de mai multe persoane. Decizia va cuprinde și repartizarea venitului

impozabil pe fiecare persoană care a participat la realizarea venitului;

b) când sursa venitului impozabil se află pe raza altui organ fiscal decât cel competent teritorial. În acest caz competența de a stabili baza de impunere o deține organul fiscal pe raza căruia se află sursa venitului.

(2) Dacă venitul impozabil este realizat de mai multe persoane, atunci acestea pot să-și numească un împuternicit comun în relația cu organul fiscal.

ARTICOLUL 90

Stabilirea obligațiilor fiscale sub rezerva verificării ulterioare

(1) Quantumul obligațiilor fiscale se stabilește sub rezerva verificării ulterioare.

(2) Decizia de impunere sub rezerva verificării ulterioare poate fi desființată sau modificată, din inițiativa organului fiscal sau la solicitarea contribuabilului, pe baza constatărilor organului fiscal competent.

(3) Rezerva verificării ulterioare se anulează numai la împlinirea termenului de prescripție sau ca urmare a inspecției fiscale efectuate în cadrul termenului de prescripție.

(4) În situația în care contribuabilul corectează declarațiile fiscale în condițiile art. 84 alin. (4), se redeschide rezerva verificării ulterioare.

CAPITOLUL II

Prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale

ARTICOLUL 91

Obiectul, termenul și momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a dreptului de stabilire a obligațiilor fiscale

(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.

(2) Termenul de prescripție a dreptului prevăzut la alin. (1) începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a născut creanța fiscală potrivit art. 23, dacă legea nu dispune altfel.

(3) Dreptul de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

(4) Termenul prevăzut la alin. (3) curge de la data săvârșirii faptei ce constituie infracțiune sancționată ca atare printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

ARTICOLUL 92

Înteruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale

(1) Termenele de prescripție prevăzute la art. 91 se întrerup:

a) în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;

b) la data depunerii de către contribuabil a declarației fiscale după expirarea termenului legal de depunere a acesteia;

c) la data la care contribuabilul corectează declarația fiscală sau efectuează un alt act voluntar de recunoaștere a impozitului datorat.

(2) Termenele de prescripție prevăzute la art. 91 se suspendă:

a) în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;

b) pe perioada cuprinsă între data începerii inspecției fiscale și data emiterii deciziei de impunere ca urmare a efectuării inspecției fiscale;

c) pe timpul cât contribuabilul se sustrage de la efectuarea inspecției fiscale;

d) pe perioada cuprinsă între data declarării unui contribuabil inactiv și data reactivării acestuia.

(3) Dispozițiile dreptului comun privitoare la prescripția extinctivă sunt aplicabile în mod corespunzător.

ARTICOLUL 93

Efectul împlinirii termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale

Dacă organul fiscal constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de stabilire a obligației fiscale, va proceda la încetarea procedurii de emitere a titlului de creanță fiscală.

TITLUL VI¹

Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impunerii

ARTICOLUL 93¹

Procedura amiabilă în cazul convențiilor de evitare/eliminare a dublei impunerii

(1) În baza prevederilor convenției sau acordului de evitare a dublei impunerii, contribuabilul rezident în România, care consideră că impozitarea în celălalt stat contractant nu este conformă cu prevederile convenției ori acordului respectiv, poate solicita Agenției Naționale de Administrare Fiscală inițierea procedurii amabile.

(2) Agenția Națională de Administrare Fiscală realizează procedura amiabilă și în cazul în care autoritatea competentă a statului cu care România are încheiată o convenție sau acord de evitare a dublei impunerii îi solicită acest lucru.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se completează cu prevederile Convenției privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (90/436/EEC), a Codului de conduită revizuit pentru punerea în aplicare efectivă a Convenției privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (2009/C 322/01) precum și a convențiilor ori acordurilor de evitare a dublei impunerii încheiate de România cu alte state.

ARTICOLUL 93²

Procedura pentru eliminarea dublei impunerii între persoane române afiliate

(1) În sensul prezentului articol, prin dublă impunere se înțelege situația în care același venit/profit impozabil se impozitează la două sau mai multe persoane române afiliate între care s-au încheiat tranzacții.

(2) În cazul tranzacțiilor între persoane române afiliate, ajustarea venitului sau cheltuielii uneia dintre persoanele afiliate, efectuată de către organul fiscal competent pentru administrarea creanțelor datorate de respectiva persoană, este opozabilă și organului fiscal pentru administrarea creanțelor celeilalte persoane afiliate.

(3) Ajustarea se decide de organul fiscal competent prin emiterea unei decizii de ajustare care stă la baza emiterii deciziei de impunere sau a deciziei de nemodificare a bazei de impunere. Decizia de ajustare se comunică contribuabilului la care s-a efectuat ajustarea, persoanei române afiliate la care se referă tranzacția ajustată, precum și organului fiscal competent pentru administrarea creanțelor datorate de persoana română afiliată.

(4) Ajustarea este opozabilă organului fiscal competent pentru administrarea creanțelor datorate de persoana română afiliată numai dacă decizia de ajustare este definitivă în sistemul căilor administrative și judiciare de atac.

(5) În vederea eliminării dublei impunerii ca urmare a ajustării venitului sau cheltuielii, cealaltă persoană afiliată poate corecta, corespunzător deciziei de ajustare, declarația fiscală aferentă perioadei fiscale în care s-a desfășurat respectiva tranzacție. Această situație reprezintă o condiție care impune corectarea bazei de impozitare potrivit prevederilor art. 84 alin. (4).

TITLUL VI²

Controlul antifraudă

ARTICOLUL 93³

Reguli privind controlul operativ și inopinat

- (1) Controlul operativ și inopinat se efectuează de către inspectorii antifraudă, cu excepția celor din cadrul Direcției de combatere a fraudelor, în condițiile legii.
- (2) Controlul operativ și inopinat se poate efectua și în scopul realizării de operațiuni de control tematic care reprezintă activitatea de verificare prin care se urmărește constatarea, analizarea și evaluarea unui risc fiscal specific uneia sau mai multor activități economice determinate.
- (3) La începerea controlului operativ și inopinat, inspectorul antifraudă este obligat să prezinte contribuabilului legitimația de control și ordinul de serviciu.
- (4) Ori de câte ori controlul operativ și inopinat se efectuează la sediul social sau la sediile secundare ale contribuabilului, acesta se consemnează în registrul unic de control.
- (5) La finalizarea controlului operativ și inopinat se încheie procese-verbale de control/acte de control, în condițiile legii.

TITLUL VII

Inspekția fiscală

CAPITOLUL I

Sfera inspekției fiscale

ARTICOLUL 94

Obiectul și funcțiile inspekției fiscale

- (1) Inspekția fiscală are ca obiect verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impunere, stabilirea diferențelor obligațiilor de plată și a accesoriilor aferente acestora.
- (2) Inspekția fiscală are următoarele atribuții:
- a) constatarea și investigarea fiscală a tuturor actelor și faptelor rezultând din activitatea contribuabilului supus inspekției sau altor persoane privind legalitatea și conformitatea declarațiilor fiscale, corectitudinea și exactitatea îndeplinirii obligațiilor fiscale, în vederea descoperirii de elemente noi relevante pentru aplicarea legii fiscale;
 - b) analiza și evaluarea informațiilor fiscale, în vederea confruntării declarațiilor fiscale cu informațiile proprii sau din alte surse;
 - c) sancționarea potrivit legii a faptelor constatate și dispunerea de măsuri pentru prevenirea și combaterea abaterilor de la prevederile legislației fiscale.
- (3) Pentru ducerea la îndeplinire a atribuțiilor prevăzute la alin. (2) organul de inspekție fiscală va proceda la:
- a) examinarea documentelor aflate în dosarul fiscal al contribuabilului;
 - b) verificarea concordanței dintre datele din declarațiile fiscale cu cele din evidența contabilă a contribuabilului;
 - c) discutarea constatărilor și solicitarea de explicații scrise de la reprezentanții legali ai contribuabililor ori împuterniciții acestora, după caz;
 - d) solicitarea de informații de la terți;
 - e) stabilirea corectă a bazei de impunere, a diferențelor datorate în plus sau în minus, după caz, față de creanța fiscală declarată și/sau stabilită, după caz, la momentul începerii inspekției fiscale;
 - f) stabilirea de diferențe de obligații fiscale de plată, precum și a obligațiilor fiscale accesorii aferente acestora;
 - g) verificarea locurilor unde se realizează activități generatoare de venituri impozabile;
 - h) dispunerea măsurilor asigurătorii în condițiile legii;
 - i) efectuarea de investigații fiscale potrivit alin. (2) lit. a);
 - j) aplicarea de sancțiuni potrivit prevederilor legale;
 - k) aplicarea de sigilii asupra bunurilor, întocmind în acest sens proces-verbal.

(5) Nu intră în atribuțiile inspecției fiscale efectuarea de constatări tehnico-științifice sau orice alte verificări solicitate de organele de urmărire penală în vederea lămuririi unor fapte ori împrejurări ale cauzelor aflate în lucru la aceste instituții.

ARTICOLUL 95

Persoanele supuse inspecției fiscale

Inspecția fiscală se exercită asupra tuturor persoanelor, indiferent de forma lor de organizare, care au obligații de stabilire, reținere și plată a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat, prevăzute de lege.

ARTICOLUL 96

Formele și întinderea inspecției fiscale

(1) Formele de inspecție fiscală sunt:

- a)** inspecția fiscală generală, care reprezintă activitatea de verificare a tuturor obligațiilor fiscale ale unui contribuabil, pentru o perioadă de timp determinată;
- b)** inspecția fiscală parțială, care reprezintă activitatea de verificare a uneia sau mai multor obligații fiscale, pentru o perioadă de timp determinată.

(2) Inspecția fiscală se poate extinde asupra tuturor raporturilor relevante pentru impozitare, dacă acestea prezintă interes pentru aplicarea legii fiscale.

ARTICOLUL 97

Proceduri și metode de control fiscal

(1) În realizarea atribuțiilor, inspecția fiscală poate aplica următoarele proceduri de control:

- a)** controlul inopinat, care constă în activitatea de verificare faptică și documentară, în principal, ca urmare a unei sesizări cu privire la existența unor fapte de încălcare a legislației fiscale, fără anunțarea în prealabil a contribuabilului;
- b)** controlul încrucișat, care constă în verificarea documentelor și operațiunilor impozabile ale contribuabilului, în corelație cu cele deținute de alte persoane; controlul încrucișat poate fi și inopinat.

(2) La finalizarea controlului inopinat sau încrucișat se încheie proces-verbal.

(3) În realizarea atribuțiilor, inspecția fiscală poate aplica următoarele metode de control:

- a)** controlul prin sondaj, care constă în activitatea de verificare selectivă a documentelor și operațiunilor semnificative, în care sunt reflectate modul de calcul, de evidențiere și de plată a obligațiilor fiscale datorate bugetului general consolidat;
- b)** controlul electronic, care constă în activitatea de verificare a contabilității și a surselor acesteia, prelucrate în mediu electronic, utilizând metode de analiză, evaluare și testare asistate de instrumente informatice specializate.

*) Potrivit art. V, alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010, prevederile art. 97, alineatul (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, se aplică pentru veniturile realizate începând cu anul fiscal 2011.

ARTICOLUL 98

Perioada supusă inspecției fiscale

(1) Inspecția fiscală se efectuează în cadrul termenului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale.

(2) La contribuabilii mari, perioada supusă inspecției fiscale începe de la sfârșitul perioadei controlate anterior, în condițiile alin. (1).

(3) La celelalte categorii de contribuabili inspecția fiscală se efectuează asupra creanțelor născute în ultimii 3 ani fiscali pentru care există obligația depunerii declarațiilor fiscale. Inspecția fiscală se poate extinde pe perioada de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale, dacă este identificată cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) există indicii privind diminuarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat;
- b) nu au fost depuse declarații fiscale în interiorul termenului de prescripție;
- c) nu au fost îndeplinite obligațiile de plată a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat.

CAPITOLUL II

Realizarea inspecției fiscale

ARTICOLUL 99

Competența

- (1) Inspecția fiscală se exercită exclusiv, nemijlocit și neîngrădit prin Agenția Națională de Administrare Fiscală ori, după caz, de compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale, conform dispozițiilor prezentului titlu, sau de alte autorități care sunt competente, potrivit legii, să administreze impozite, taxe, contribuții ori alte sume datorate bugetului general consolidat.
- (2) Competența de exercitare a inspecției fiscale pentru Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile sale subordonate se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Organele de inspecție fiscală din aparatul central al Agenției Naționale de Administrare Fiscală au competență în efectuarea inspecției fiscale pe întregul teritoriu al țării.
- (3) Competența privind efectuarea inspecției fiscale se poate delega altui organ fiscal. În cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală condițiile în care se poate efectua delegarea altui organ fiscal se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 100

Selectarea contribuabililor pentru inspecție fiscală

- (1) Selectarea contribuabililor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale este efectuată de către organul de inspecție fiscală competent, în funcție de nivelul riscului stabilit ca urmare a analizei de risc.
- (2) Analiza de risc reprezintă activitatea efectuată în scopul de a identifica riscurile de nedeclarare a creanțelor fiscale, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în vederea selectării contribuabililor ce urmează a fi supuși inspecției fiscale.
- (3) Contribuabilul nu poate face obiecții cu privire la procedura de selectare folosită.

ARTICOLUL 101

Avizul de inspecție fiscală

- (1) Înaintea desfășurării inspecției fiscale, organul fiscal are obligația să înștiințeze contribuabilul în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare, prin transmiterea unui aviz de inspecție fiscală.
- (2) După primirea avizului de inspecție fiscală, contribuabilul poate solicita, o singură dată, pentru motive justificate, amânarea datei de începere a inspecției fiscale. Amânarea se aprobă sau se respinge de către organul fiscal prin decizie. În cazul în care organul fiscal a admis cererea de amânare a inspecției fiscale, comunică contribuabilului data la care a fost reprogramată inspecția fiscală.
- (3) Avizul de inspecție fiscală cuprinde:
- a) temeiul juridic al inspecției fiscale;
 - b) data de începere a inspecției fiscale;
 - c) obligațiile fiscale și perioadele ce urmează a fi supuse inspecției fiscale;
 - d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a inspecției fiscale.

ARTICOLUL 102

Comunicarea avizului de inspecție fiscală

- (1) Avizul de inspecție fiscală se comunică contribuabilului, în scris, înainte de începerea inspecției fiscale, astfel:
- a) cu 30 de zile pentru marii contribuabili;

b) cu 15 zile pentru ceilalți contribuabili.

(2) În situația în care data de începere a inspecției fiscale înscrisă în aviz este ulterioară împlinirii termenului prevăzut la alin. (1), inspecția fiscală nu poate începe înainte de data înscrisă în aviz.

(3) Avizul de inspecție fiscală se comunică la începerea inspecției fiscale în următoarele situații:

a) în cazul efectuării unei inspecții fiscale la un contribuabil aflat în procedura de insolvență;

b) în cazul în care, ca urmare a unui control inopinat sau încrucișat, se impune începerea imediată a inspecției fiscale;

c) pentru extinderea inspecției fiscale la perioade, impozite, taxe și contribuții, altele decât cele cuprinse în avizul de inspecție fiscală.

(4) Emiterea avizului de inspecție fiscală nu este necesară:

a) în cazul controlului inopinat și al controlului încrucișat;

b) în cazul unor acțiuni îndeplinite ca urmare a solicitării unor autorități, potrivit legii;

c) în cazul refacerii inspecției fiscale ca urmare a unei decizii de soluționare a contestației;

d) pentru soluționarea unor cereri ale contribuabilului.

(5) Contribuabilul poate renunța la beneficiul perioadei de comunicare a avizului de inspecție fiscală prevăzut la alin. (1).

(6) Data începerii inspecției fiscale este data menționată în registrul unic de control. În cazul contribuabililor care nu dețin sau nu prezintă organelor de inspecție fiscală registrul unic de control, această dată se înscrie într-un proces-verbal de constatare.

(7) Dacă inspecția fiscală nu începe la 15 zile de la data prevăzută în aviz, contribuabilul va fi înștiințat, în scris, asupra noii date de începere a inspecției fiscale.

ARTICOLUL 103

Locul și timpul desfășurării inspecției fiscale

(1) Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, în spațiile de lucru ale contribuabilului. Contribuabilul trebuie să pună la dispoziție un spațiu adecvat, precum și logistica necesară desfășurării inspecției fiscale.

(2) Dacă nu există un spațiu de lucru adecvat pentru derularea inspecției fiscale, atunci activitatea de inspecție se va putea desfășura la sediul organului fiscal sau în orice alt loc stabilit de comun acord cu contribuabilul.

(3) Indiferent de locul unde se desfășoară inspecția fiscală, organul fiscal are dreptul să inspecteze locurile în care se desfășoară activitatea, în prezența contribuabilului sau a unei persoane desemnate de acesta.

(4) Inspecția fiscală se desfășoară, de regulă, în timpul programului de lucru al contribuabilului. Inspecția fiscală se poate desfășura și în afara programului de lucru al contribuabilului, cu acordul scris al acestuia și cu aprobarea conducătorului organului fiscal.

ARTICOLUL 104

Durata efectuării inspecției fiscale

(1) Durata efectuării inspecției fiscale este stabilită de organele de inspecție fiscală sau, după caz, de compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale, în funcție de obiectivele inspecției, și nu poate fi mai mare de 3 luni.

(2) În cazul marilor contribuabili sau al celor care au sedii secundare, durata inspecției nu poate fi mai mare de 6 luni.

(3) Perioadele în care derularea inspecției fiscale este suspendată nu sunt incluse în calculul duratei acesteia, conform prevederilor alin. (1) și (2).

(4) Conducătorul inspecției fiscale competent poate decide suspendarea unei inspecții fiscale ori de câte ori sunt motive justificate pentru aceasta.

(5) Condițiile și modalitățile de suspendare a unei inspecții fiscale se vor stabili prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv prin ordin comun al ministrului economiei și finanțelor și al ministrului internelor și reformei administrative, în cazul inspecțiilor fiscale efectuate de organele fiscale prevăzute la [art. 35](#), care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ARTICOLUL 105

Reguli privind inspecția fiscală

- (1) Inspecția fiscală va avea în vedere examinarea tuturor stărilor de fapt și raporturile juridice care sunt relevante pentru impunere.
- (2) Inspecția fiscală va fi efectuată în așa fel încât să afecteze cât mai puțin activitatea curentă a contribuabililor și să utilizeze eficient timpul destinat inspecției fiscale.
- (3) Inspecția fiscală se efectuează o singură dată pentru fiecare impozit, taxă, contribuție și alte sume datorate bugetului general consolidat și pentru fiecare perioadă supusă impozitării.
- (5) Inspecția fiscală se exercită pe baza principiilor independenței, unicității, autonomiei, ierarhizării, teritorialității și descentralizării.
- (6) Activitatea de inspecție fiscală se organizează și se desfășoară în baza unor programe anuale, trimestriale și lunare aprobate în condițiile stabilite prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv prin acte ale autorităților administrației publice locale, după caz.
- (7) La începerea inspecției fiscale, inspectorul este obligat să prezinte contribuabilului legitimația de inspecție și ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de control. Începerea inspecției fiscale trebuie consemnată în registrul unic de control.
- (8) La finalizarea inspecției fiscale, contribuabilul este obligat să dea o declarație scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziție toate documentele și informațiile solicitate pentru inspecția fiscală. În declarație se va menționa și faptul că au fost restituite toate documentele solicitate și puse la dispoziție de contribuabil.
- (9) Contribuabilul are obligația să îndeplinească măsurile prevăzute în actul întocmit cu ocazia inspecției fiscale, în termenele și condițiile stabilite de organele de inspecție fiscală.

ARTICOLUL 105¹

Reguli privind reverificarea

- (1) Prin excepție de la prevederile art. 105 alin. (3), conducătorul inspecției fiscale poate decide reverificarea unei anumite perioade.
- (2) Prin reverificare se înțelege inspecția fiscală efectuată ca urmare a apariției unor date suplimentare necunoscute inspectorilor fiscali la data efectuării verificărilor, care influențează rezultatele acestora.
- (3) Prin date suplimentare se înțelege informații, documente sau alte înscrisuri obținute ca urmare a unor controale încrucișate, inopinate ori comunicate organului fiscal de către organele de urmărire penală sau de alte autorități publice ori obținute în orice mod de organele de inspecție, de natură să modifice rezultatele inspecției fiscale anterioare.
- (4) La începerea acțiunii de reverificare, organul de inspecție fiscală este obligat să comunice contribuabilului decizia de reverificare, care poate fi contestată în condițiile prezentului cod. Dispozițiile referitoare la conținutul și comunicarea avizului de inspecție sunt aplicabile în mod corespunzător și deciziei de reverificare.

ARTICOLUL 106

Obligația de colaborare a contribuabilului

- (1) Contribuabilul are obligația să colaboreze la constatarea stărilor de fapt fiscale. Acesta este obligat să dea informații, să prezinte la locul de desfășurare a inspecției fiscale toate documentele, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal.
- (2) La începerea inspecției fiscale, contribuabilul va fi informat că poate numi persoane care să dea informații. Dacă informațiile contribuabilului sau cele ale persoanei numite de acesta sunt insuficiente, atunci inspectorul fiscal se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații.
- (3) Pe toată durata exercitării inspecției fiscale contribuabilii supuși acesteia au dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

ARTICOLUL 107

- (1) Contribuabilul va fi informat pe parcursul desfășurării inspecției fiscale asupra constatărilor rezultate din inspecția fiscală.
- (2) Organul fiscal prezintă contribuabilului proiectul de raport de inspecție fiscală, care conține constatările și consecințele lor fiscale, acordându-i acestuia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere potrivit art. 9 alin. (1), cu excepția cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma inspecției fiscale sau a cazului în care contribuabilul renunță la acest drept și notifică acest fapt organelor de inspecție fiscală.
- (3) Data, ora și locul prezentării concluziilor vor fi comunicate contribuabilului în timp util.
- (4) Contribuabilul are dreptul să își prezinte, în scris, punctul de vedere cu privire la constatările inspecției fiscale, în termen de 3 zile lucrătoare de la data încheierii inspecției fiscale.
- (5) Data încheierii inspecției fiscale este data programată pentru discuția finală cu contribuabilul sau data notificării de către contribuabil că renunță la acest drept.

ARTICOLUL 108

Sesizarea organelor de urmărire penală

- (1) Organele fiscale vor sesiza organele de urmărire penală în legătură cu constatările efectuate cu ocazia inspecției fiscale și care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracțiuni, în condițiile prevăzute de legea penală.
- (2) În situațiile prevăzute la alin. (1) organele de inspecție au obligația de a întocmi proces-verbal semnat de organul de inspecție și de către contribuabilul supus inspecției, cu sau fără explicații ori obiecțiuni din partea contribuabilului. În cazul în care cel supus controlului refuză să semneze procesul-verbal, organul de inspecție fiscală va consemna despre aceasta în procesul-verbal. În toate cazurile procesul-verbal va fi comunicat contribuabilului.

ARTICOLUL 109

Raportul privind rezultatul inspecției fiscale

- (1) Rezultatul inspecției fiscale se consemnează, în scris, într-un raport de inspecție fiscală, în care se prezintă constatările inspecției fiscale din punct de vedere faptic și legal.
- (2) Raportul de inspecție fiscală se întocmește la finalizarea inspecției fiscale și cuprinde toate constatările în legătură cu perioadele și obligațiile fiscale verificate. În cazul în care contribuabilul și-a exercitat dreptul prevăzut la art. 107 alin. (4), raportul de inspecție fiscală cuprinde și opinia organului de inspecție fiscală, motivată în drept și în fapt, cu privire la acest punct de vedere.
- (3) Raportul de inspecție fiscală stă la baza emiterii:
- a) deciziei de impunere, pentru diferențe de obligații fiscale aferente perioadelor verificate;
 - b) deciziei de nemodificare a bazei de impunere, dacă nu se constată diferențe de obligații fiscale.
- (4) Deciziile prevăzute la alin. (3) se comunică în termen de 30 de zile lucrătoare de la data încheierii inspecției fiscale.

CAPITOLUL III

Dispoziții speciale privind verificarea persoanelor fizice supuse impozitului pe venit

ARTICOLUL 109¹

Reguli privind verificarea persoanelor fizice

- (1) Organul fiscal are dreptul de a efectua o verificare fiscală prealabilă documentară a ansamblului situației fiscale personale a persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit reglementat de [titlul III](#) din Codul fiscal, în condițiile prezentului cod, care se aplică în mod corespunzător.
- (1¹) Competența de exercitare a verificării situației fiscale personale pentru Agenția Națională de

Administrare Fiscală și unitățile sale subordonate se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Aparatul central al Agenției Naționale de Administrare Fiscală are competență în efectuarea verificării persoanelor fizice, potrivit prezentului capitol, pe întregul teritoriu al țării.

(2) Prin situație fiscală personală se înțelege totalitatea drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a altor elemente de natură să determine starea de fapt fiscală reală a contribuabilului pe perioada verificată.

(3) Verificarea prevăzută la alin. (1) constă în compararea între, pe de o parte, veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală personală a contribuabilului.

(4) Dacă organul fiscal constată o diferență semnificativă între, pe de o parte, veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit și, pe de altă parte, situația fiscală personală, acesta continuă verificarea prevăzută la alin. (1) prin comunicarea avizului de verificare și stabilește baza impozabilă ajustată prin utilizarea metodelor indirecte prevăzute la alin. (6). Diferența este semnificativă dacă între veniturile estimate calculate în baza situației fiscale personale și veniturile declarate de contribuabili sau de plătitorii de venit este o diferență mai mare de 10%, dar nu mai puțin de 50.000 lei.

(5) În situația în care organul fiscal constată diferențe semnificative conform alin. (4), acesta solicită contribuabilului prezentarea, în termen de cel mult 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, sub sancțiunea decăderii, de documente justificative sau alte clarificări relevante pentru situația sa fiscală. Termenul se poate prelungi cu 30 de zile, o singură dată, la solicitarea justificată a contribuabilului, cu acordul organului fiscal.

(5¹) Persoana supusă verificării are obligația de a depune o declarație de patrimoniu și venituri la solicitarea organului fiscal. În situația în care solicitarea are loc odată cu comunicarea avizului de verificare, declarația se depune în termenul prevăzut la alin. (5); în situația în care solicitarea are loc pe perioada verificării, declarația se depune în termen de 15 zile de la data comunicării solicitării.

(5²) Elementele de patrimoniu și de venituri ce trebuie declarate de persoana supusă verificării, precum și modelul declarației se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(6) Metodele indirecte pentru stabilirea bazei impozabile ajustate sunt următoarele:

a) metoda sursei și cheltuirii fondului. Metoda constă în compararea cheltuielilor efectuate cu veniturile declarate în perioada supusă verificării;

b) metoda fluxurilor de trezorerie. Metoda constă în analiza conturilor bancare și a fluxurilor de numerar pentru a stabili mișcările de disponibilități bănești și asocierea acestora cu sursele de venit și utilizarea lor;

c) metoda patrimoniului. Metoda constă în determinarea venitului impozabil pe baza creșterii valorii patrimoniului net al unui contribuabil pe parcursul unui an fiscal. Creșterea sau descreșterea valorii patrimoniului net se determină prin compararea valorii patrimoniului net la începutul perioadei cu cea de la sfârșitul perioadei.

(7) Procedura de aplicare a metodelor indirecte prevăzute la alin. (6) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(8) Obligația de păstrare a secretului fiscal prevăzută la art. 11 se aplică funcționarilor publici implicați în procedura de verificare a situației fiscale personale.

ARTICOLUL 109²

Locul și durata desfășurării verificării

(1) Verificarea se desfășoară la sediul organului fiscal sau, la cererea persoanei supuse verificării, la domiciliul său sau la domiciliul/sediul persoanei care îi acordă asistență potrivit art. 106 alin. (3).

(2) Durata efectuării verificării este stabilită de organul fiscal și nu poate fi mai mare de 6 luni, respectiv de 12 luni în cazul în care sunt necesare informații din străinătate.

ARTICOLUL 109³

Avizul de verificare

Avizul de verificare prevăzut la art. 109¹ alin. (4) va cuprinde:

a) temeiul juridic al verificării;

b) data de începere a verificării;

c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

- d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării. Amânarea se poate solicita o singură dată, pentru motive justificate;
- e) solicitarea de informații și înscrisuri relevante pentru verificare.

ARTICOLUL 109⁴

Raportul de verificare și decizia de impunere

Rezultatul verificării va fi consemnat într-un raport scris în care se vor prezenta constatările din punct de vedere faptic și legal. Raportul va sta la baza emiterii deciziei de impunere sau, după caz, a unei decizii de încetare a procedurii de verificare, în cazul în care nu se ajustează baza impozabilă.

*) Potrivit art. V, alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2010, prevederile capitolului III "Dispoziții speciale privind verificarea persoanelor fizice supuse impozitului pe venit", din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, se aplică pentru veniturile realizate începând cu anul fiscal 2011.

TITLUL VII¹

Cooperarea administrativă în domeniul fiscal

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 109⁵

Scopul

(1) Prezentul titlu reglementează normele și procedurile potrivit cărora România cooperează cu celelalte state membre în vederea realizării unui schimb de informații care este în mod previzibil relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale statelor membre în privința taxelor și impozitelor prevăzute la [art. 109⁶](#).

(2) Prezentul titlu conține și dispoziții privind schimbul de informații prevăzut la alin. (1) prin mijloace electronice, precum și norme și proceduri potrivit cărora România cooperează cu Comisia Europeană pe teme de coordonare și evaluare.

(3) Prezentul titlu nu afectează aplicarea în România a normelor privind asistența reciprocă în materie penală și nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații a României în temeiul altor instrumente juridice, inclusiv acorduri bilaterale sau multilaterale, în ceea ce privește cooperarea administrativă extinsă.

ARTICOLUL 109⁶

Sfera de aplicare

(1) Prezentul titlu se aplică tuturor tipurilor de taxe și impozite percepute de către stat, unitățile administrativ-teritoriale ori subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, ori în numele acestora.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), prezentul titlu nu se aplică:

a) taxei pe valoarea adăugată, taxelor vamale și accizelor, care fac obiectul unei alte legislații a Uniunii Europene privind cooperarea administrativă dintre statele membre;

b) contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială plătibile statului sau instituțiilor de securitate socială de drept public.

(3) Taxele și impozitele, astfel cum sunt prevăzute la alin. (1), nu se interpretează în niciun caz ca incluzând:

a) taxele, cum ar fi cele pentru certificate și alte documente emise de autoritățile publice;

b) contribuțiile de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilitățile publice.

(4) Prezentul titlu se aplică taxelor și impozitelor prevăzute la alin. (1), percepute în cadrul teritoriilor unde tratatele Uniunii Europene sunt aplicabile în temeiul [art. 52](#) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

ARTICOLUL 109⁷

Definiții

În sensul prezentului titlu, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a)** autoritate competentă a unui stat membru - autoritatea care a fost desemnată ca atare de către statul membru respectiv. În cazul în care acționează în temeiul prezentului titlu, un birou central de legătură, un departament de legătură sau un funcționar autorizat este considerat, de asemenea, autoritate competentă prin delegare, potrivit [art. 109⁸](#) ;
- b)** birou central de legătură - un birou care a fost desemnat ca fiind responsabilul principal pentru contactele cu alte state membre în domeniul cooperării administrative;
- c)** departament de legătură - orice birou, altul decât biroul central de legătură, care a fost astfel desemnat în vederea schimbului direct de informații în temeiul prezentului titlu;
- d)** funcționar autorizat - orice funcționar care este autorizat să facă schimb direct de informații în temeiul prezentului titlu;
- e)** autoritate solicitantă - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat membru care înaintează o cerere de asistență în numele autorității competente;
- f)** autoritate solicitată - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat membru care primește o cerere de asistență în numele autorității competente;
- g)** anchetă administrativă - toate controalele, verificările și alte acțiuni întreprinse de statele membre în exercitarea atribuțiilor lor, în scopul asigurării aplicării corecte a legislației fiscale;
- h)** schimb de informații la cerere - transmiterea de informații efectuată pe baza unei cereri adresate de statul membru solicitant statului membru solicitat într-un caz specific;
- i)** schimb automat - comunicarea sistematică a informațiilor predefinite către alt stat membru, fără cerere prealabilă, la intervale regulate prestabilite. În contextul [art. 109¹²](#) , informațiile disponibile se referă la informații din dosarele fiscale ale statelor membre care comunică informațiile respective, care pot fi accesate potrivit procedurilor de colectare și procesare a informațiilor din acel stat membru;
- j)** schimb spontan - comunicarea nesistematică, în orice moment și fără o cerere prealabilă, a unor informații către un alt stat membru;
- k)** persoană - orice persoană fizică ori juridică, orice asocieri de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu personalitate juridică, care deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe ori impozite care fac obiectul prezentului titlu;
- l)** mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și prin utilizarea transmisiei prin fir a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;
- m)** rețea CCN - platforma comună bazată pe rețeaua comună de comunicații (CCN) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru a asigura toate transmisiile prin mijloace electronice între autoritățile competente din domeniul vamal și fiscal.

ARTICOLUL 109⁸

Autoritatea competentă din România

- (1)** Autoritatea competentă din România pentru aplicarea prevederilor prezentului titlu, precum și pentru contactele cu Comisia Europeană este Agenția Națională de Administrare Fiscală.
- (2)** Prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, se desemnează biroul central de legătură. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene și a celorlalte state membre cu privire la desemnarea biroului central de legătură.
- (3)** Prin ordinul prevăzut la alin. (2), biroul central de legătură poate fi desemnat responsabil și de contactele cu Comisia Europeană. Autoritatea competentă din România este responsabilă de informarea Comisiei Europene cu privire la acest lucru.

(4) Autoritatea competentă din România poate desemna departamente de legătură cu competențe repartizate potrivit legislației sau politicii sale naționale. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista departamentelor de legătură și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum și a Comisiei Europene.

(5) Autoritatea competentă din România poate desemna funcționari autorizați. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista acestor funcționari autorizați și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din celelalte state membre interesate, precum și a Comisiei Europene.

(6) Funcționarii implicați în cooperarea administrativă în temeiul prezentului titlu sunt considerați, în orice situație, ca fiind funcționari autorizați în acest sens, potrivit condițiilor prevăzute de autoritățile competente.

(7) În cazul în care un departament de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), trimite ori primește o cerere sau un răspuns la o cerere de cooperare, acesta informează biroul central de legătură din România, potrivit procedurilor prevăzute de acesta din urmă.

(8) În cazul în care un departament de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (4) sau (5), primește o cerere de cooperare care necesită o acțiune în afara competenței care i-a fost repartizată potrivit legislației ori politicii naționale din România, el transmite fără întârziere această cerere biroului central de legătură din România și informează autoritatea solicitantă. În acest caz, perioada prevăzută la [art. 109¹¹](#) începe în ziua următoare transmiterii cererii de cooperare către biroul central de legătură.

CAPITOLUL II

Schimbul de informații

SECȚIUNEA 1

Schimbul de informații la cerere

ARTICOLUL 109⁹

Procedura aplicabilă schimbului de informații la cerere

La cererea autorității solicitante din alt stat membru, autoritatea solicitată din România comunică acesteia orice informații prevăzute la [art. 109⁵](#) [alin. \(1\)](#) pe care le deține sau pe care le obține în urma anchetelor administrative.

ARTICOLUL 109¹⁰

Anchete administrative

(1) Autoritatea solicitată din România asigură efectuarea oricăror anchete administrative necesare pentru a obține informațiile prevăzute la [art. 109⁹](#).

(2) Cererea prevăzută la [art. 109⁹](#) poate conține solicitarea motivată a unei anchete administrative specifice. În cazul în care autoritatea solicitată din România decide că nu este necesară nicio anchetă administrativă, aceasta comunică de îndată autorității solicitante din alt stat membru motivele acestei decizii.

(3) Pentru a obține informațiile solicitate sau a efectua ancheta administrativă cerută, autoritatea solicitată din România urmează aceleași proceduri ca atunci când acționează din propria inițiativă ori la cererea unei alte autorități din România.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă din alt stat membru îi solicită în mod expres, autoritatea solicitată din România transmite documente originale, cu condiția ca acest lucru să nu contravină dispozițiilor în vigoare din România.

ARTICOLUL 109¹¹

Termene pentru schimbul de informații la cerere

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează informațiile prevăzute la [art. 109⁹](#) în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 6 luni de la data primirii cererii. În cazul în care autoritatea solicitată din România deține deja informațiile cerute, transmiterea acestora se face în termen de două luni de la data primirii cererii.

(2) Pentru anumite cazuri speciale, autoritatea solicitantă din alt stat membru și cea solicitată din România pot conveni asupra unor termene diferite de cele prevăzute la alin. (1).

(3) Autoritatea solicitată din România confirmă autorității solicitante din alt stat membru, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea unei cereri fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

(4) În termen de o lună de la primirea cererii, autoritatea solicitată din România notifică autorității solicitante din alt stat membru orice nereguli ale cererii, precum și nevoia unor eventuale informații suplimentare. Într-un astfel de caz, termenele prevăzute la alin. (1) se calculează din ziua următoare celei în care autoritatea solicitată din România primește informațiile suplimentare necesare.

(5) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu este în măsură să răspundă în termenul stabilit, aceasta notifică autorității solicitante din alt stat membru fără întârziere, dar nu mai mult de 3 luni de la primirea cererii, motivele nerespectării termenului și data la care consideră că va fi în măsură să ofere un răspuns.

(6) În cazul în care autoritatea solicitată din România nu se află în posesia informațiilor solicitate și nu este în măsură să răspundă sau refuză să răspundă unei cereri de informații din motivele prevăzute la [art. 109²¹](#), aceasta notifică autorității solicitante din alt stat membru motivele sale fără întârziere, dar nu mai mult de o lună de la data primirii cererii.

SECȚIUNEA a 2-a Schimbul automat obligatoriu de informații

ARTICOLUL 109¹²

Sfera de aplicare și condițiile schimbului automat obligatoriu de informații

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorității competente a oricărui alt stat membru, prin schimb automat, informațiile referitoare la perioadele de impozitare care încep după data de 1 ianuarie 2014 și care sunt disponibile cu privire la rezidenții din acel stat membru și la următoarele categorii specifice de venituri și de capital, astfel cum sunt acestea înțelese în temeiul legislației naționale din România:

- a) venituri din muncă;
- b) remunerații plătite administratorilor și altor persoane asimilate acestora;
- c) produse de asigurări de viață neacoperite de alte instrumente juridice ale Uniunii Europene, în cazul schimbului de informații sau al altor măsuri similare;
- d) pensii;
- e) proprietatea asupra bunurilor imobile și venituri din bunuri imobile.

(2) Înainte de data de 1 ianuarie 2014, autoritatea competentă din România informează Comisia Europeană cu privire la categoriile specifice de venituri și de capital prevăzute la alin. (1) despre care au informații disponibile, precum și orice modificări ulterioare care au fost aduse.

(3) Autoritatea competentă din România poate indica autorității competente a oricărui alt stat membru faptul că nu dorește să primească informații referitoare la categoriile de venituri și de capital prevăzute la alin. (1) sau că nu dorește să primească informații cu privire la venitul ori la capitalul care nu depășește un anumit plafon, iar România informează Comisia Europeană în acest sens. În cazul în care România nu informează Comisia Europeană despre oricare dintre categoriile cu privire la care deține informații disponibile poate fi considerată drept stat care nu dorește să primească informații potrivit alin. (1).

(4) Înainte de data de 1 iulie 2016, autoritatea competentă din România pune la dispoziția Comisiei Europene, în fiecare an, statistici cu privire la volumul schimburilor automate și, în măsura posibilului, informații cu privire la costurile și beneficiile administrative și de altă natură relevante legate de schimburile care au avut loc și orice potențiale modificări atât pentru administrațiile fiscale, cât și pentru terți.

(5) Comunicarea informațiilor are loc cel puțin o dată pe an, în termen de 6 luni de la sfârșitul anului fiscal din România pe parcursul căruia au devenit disponibile informațiile.

(6) În cazul în care România convine cu alte state membre să facă automat schimb de informații referitoare la categorii suplimentare de venituri și de capital în cadrul unor acorduri bilaterale sau multilaterale pe care le încheie, România comunică acordurile respective Comisiei Europene care le pune la dispoziția tuturor celorlalte state membre.

*) Potrivit art. III, alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2012, modificată, prevederile art. 109¹² din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2015.

SECȚIUNEA a 3-a Schimbul spontan de informații

ARTICOLUL 109¹³

Sfera de aplicare și condițiile schimbului spontan de informații

(1) Autoritatea competentă din România comunică autorității competente din orice alt stat membru interesat informațiile prevăzute la art. 109⁵ alin. (1), în oricare dintre următoarele situații:

a) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că pot exista pierderi fiscale într-un alt stat membru;

b) o persoană impozabilă obține o reducere sau o scutire de impozit în România, care ar putea determina o mărire a impozitului ori o obligație de plată a impozitului într-un alt stat membru;

c) afacerile între o persoană impozabilă din România și o persoană impozabilă din alt stat membru sunt realizate printr-una sau mai multe țări, astfel încât să rezulte o scădere a impozitului în România ori în celălalt stat membru sau în amândouă;

d) autoritatea competentă din România are dovezi pe baza cărora presupune că poate avea loc o diminuare a impozitului în urma unor transferuri artificiale ale profiturilor în cadrul unor grupuri de întreprinderi;

e) informațiile transmise unui stat membru de către autoritatea competentă a altui stat membru au permis obținerea unor informații care pot fi importante în evaluarea impozitului datorat în cel de-al doilea stat membru.

(2) Autoritatea competentă din România poate să comunice, prin schimb spontan, autorităților competente din celelalte state membre orice informații de care are cunoștință și care pot fi utile acestora.

ARTICOLUL 109¹⁴

Termene pentru schimbul spontan de informații

(1) Autoritatea competentă din România căreia i se pun la dispoziție informațiile prevăzute la art. 109¹³ alin. (1) transmite informațiile respective autorității competente a oricărui alt stat membru interesat, cât de curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data la care informațiile au fost puse la dispoziție.

(2) Autoritatea competentă din România căreia i se comunică informațiile în temeiul art. 109¹³ confirmă, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea acestor informații autorității competente care le-a furnizat, fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.

CAPITOLUL III Alte forme de cooperare administrativă

SECȚIUNEA 1 Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative

ARTICOLUL 109¹⁵

Sfera de aplicare și condiții

(1) Prin acord între autoritatea solicitantă din alt stat membru și autoritatea solicitată din România și potrivit condițiilor stabilite de aceasta din urmă, funcționarii împuterniciți de autoritatea solicitantă din alt stat membru pot, în vederea schimbului de informații prevăzut la art. 109⁵ alin. (1), să fie prezenți în birourile în care își desfășoară activitatea autoritățile administrative ale României și/sau să fie prezenți la anchetele administrative efectuate pe teritoriul României. În cazul în care informațiile solicitate sunt incluse în documente la care funcționarii autorității solicitate din România au acces, funcționarii autorității solicitante din alt stat membru primesc copii ale acestor documente.

(2) În măsura în care acest lucru este permis potrivit legislației din România, acordul prevăzut la alin. (1) poate prevedea că, atunci când funcționarii autorității solicitante din alt stat membru sunt prezenți în timpul anchetelor administrative, ei pot intervieva diverse persoane și pot examina diverse registre. Refuzul unei persoane care face obiectul unei anchete de a respecta măsurile de control luate de funcționarii autorității solicitante din alt stat membru este tratat de către autoritatea solicitată din România drept un refuz împotriva propriilor săi funcționari.

(3) Funcționarii împuterniciți de statul membru solicitant prezenți în România potrivit alin. (1) trebuie să fie în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea și calitatea oficială.

SECȚIUNEA a 2-a

Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane

ARTICOLUL 109¹⁶

Controale simultane

(1) În cazul în care România convine cu unul sau mai multe state membre să efectueze controale simultane, fiecare pe teritoriul propriu, ale uneia ori mai multor persoane care prezintă un interes comun sau complementar, pentru a face schimb cu informațiile astfel obținute, sunt aplicabile prevederile alin. (2)-(4).

(2) Autoritatea competentă din România identifică în mod independent persoanele pentru care intenționează să propună un control simultan. Ea notifică autorităților competente din celelalte state membre implicate orice cazuri pentru care propune efectuarea unui control simultan și indică motivele acestei alegeri, precum și perioada în care trebuie efectuate aceste controale.

(3) Autoritatea competentă din România decide dacă dorește să participe la controalele simultane și confirmă autorității competente care a propus controlul simultan acordul său sau îi comunică refuzul său motivat.

(4) Autoritatea competentă din România desemnează un reprezentant însărcinat cu supravegherea și coordonarea operațiunii de control.

SECȚIUNEA a 3-a

Notificări administrative

ARTICOLUL 109¹⁷

Cereri de notificare

(1) La cererea autorității competente a unui stat membru, autoritatea competentă din România comunică destinatarului, potrivit art. 44, toate actele și deciziile emise de autoritățile administrative ale statului membru solicitant și care se referă la aplicarea pe teritoriul său a legislației privind taxele și impozitele reglementate de prezentul titlu.

(2) Cererile de notificare precizează obiectul actului sau al deciziei care trebuie notificat(ă) și indică numele și adresa destinatarului, precum și orice alte informații care pot facilita identificarea acestuia.

(3) Autoritatea solicitată din România informează de îndată autoritatea solicitantă din alt stat membru cu

privire la răspunsul său la cererea respectivă și îi comunică, în special, data la care actul sau decizia a fost notificat(ă) destinatarului.

(4) Autoritatea solicitantă din România formulează o cerere de notificare în temeiul prezentului articol numai în cazul în care nu este în măsură să efectueze notificarea potrivit normelor care reglementează notificarea instrumentelor în cauză în România sau în cazul în care o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate. Autoritatea competentă din România poate transmite orice document, prin scrisoare recomandată sau prin sisteme electronice de transmitere la distanță, în mod direct unei persoane aflate pe teritoriul unui alt stat membru.

SECȚIUNEA a 4-a

Rezultatul utilizării informațiilor

ARTICOLUL 109¹⁸

Condiții

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România furnizează informații în temeiul art. 109⁹ sau 109¹³, aceasta poate solicita autorității competente care primește informațiile să transmită rezultatul utilizării informațiilor primite. În cazul în care i se solicită un asemenea răspuns, autoritatea competentă din România care a primit informațiile transmite autorității competente care a furnizat informațiile rezultatul utilizării informațiilor, fără a aduce atingere normelor privind secretul fiscal și protecția datelor, aplicabile în România, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 3 luni de la momentul în care se cunoaște rezultatul utilizării informațiilor solicitate.

(2) Autoritatea competentă din România transmite anual celorlalte state membre rezultatul utilizării informațiilor ce fac obiectul schimbului automat de informații, potrivit măsurilor practice convenite bilateral.

SECȚIUNEA a 5-a

Schimbul de experiență și de bune practici

ARTICOLUL 109¹⁹

Sfera de aplicare și condiții

(1) Împreună cu Comisia Europeană și celelalte state membre, autoritatea competentă din România examinează și evaluează cooperarea administrativă prevăzută de prezentul titlu și fac schimb de experiență în scopul îmbunătățirii acestei cooperări și, dacă este cazul, al elaborării unor norme în domeniile respective.

(2) Alături de Comisia Europeană și celelalte state membre, autoritatea competentă din România poate elabora orientări cu privire la orice aspect considerat necesar pentru schimbul de bune practici și schimbul de experiență.

CAPITOLUL IV

Condiții aplicabile cooperării administrative

ARTICOLUL 109²⁰

Transmiterea de informații și documente

(1) Informațiile comunicate României de către statele membre sub orice formă potrivit prezentului titlu intră sub incidența secretului profesional și se bucură de protecția conferită informațiilor de acest tip în temeiul legislației din România. Astfel de informații pot fi utilizate pentru administrarea și aplicarea legislației din România referitoare la taxele și impozitele prevăzute la art. 109⁶. Aceste informații pot fi utilizate, de asemenea, pentru evaluarea și aplicarea altor taxe și impozite prevăzute la art. 178² sau pentru evaluarea și aplicarea contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială. De asemenea, acestea pot fi folosite în

legătură cu procedurile judiciare și administrative care pot implica sancțiuni, inițiate ca urmare a încălcării legislației fiscale, fără a aduce atingere normelor și dispozițiilor generale care reglementează drepturile făptuitorului, suspectului sau inculpatului ori contravenientului, precum și ale martorilor în cadrul acestor proceduri.

(2) Informațiile și documentele primite de România potrivit prezentului titlu pot fi utilizate în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1), cu permisiunea autorității competente a statului membru care comunică informații potrivit prezentului titlu și numai în măsura în care acest lucru este permis în temeiul legislației din România. O astfel de permisiune se acordă de România dacă informațiile pot fi utilizate în scopuri asemănătoare în România.

(3) Dacă autoritatea competentă din România consideră că informațiile primite de la autoritatea competentă a unui alt stat membru pot fi utile, în scopurile prevăzute la alin. (1), autorității competente a unui al treilea stat membru, le poate transmite acesteia din urmă, cu condiția ca această transmitere să respecte normele și procedurile prevăzute de prezentul titlu. Autoritatea competentă din România informează autoritatea competentă a statului membru din care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat membru terț. În situația în care România este stat membru din care provin informațiile, aceasta se poate opune transmiterii informațiilor respective în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii comunicării din partea statului membru care dorește să transmită informațiile.

(4) Permisiunea de a utiliza potrivit alin. (2) informațiile transmise în temeiul alin. (3) poate fi acordată numai de către autoritatea competentă din România.

(5) Informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente, precum și copiile certificate sau extrasele din aceste documente, obținute de autoritatea solicitată din alt stat membru și comunicate autorității solicitante din România în temeiul prezentului titlu, pot fi invocate ca dovezi de către organismele competente din România, în același mod ca informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente similare furnizate de o autoritate din România.

ARTICOLUL 109²¹

Limite

(1) Autoritatea solicitată din România furnizează autorității solicitante dintr-un alt stat membru informațiile prevăzute la art. 109⁹, cu condiția ca autoritatea solicitantă să fi epuizat sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit. Autoritatea solicitantă din România solicită informațiile prevăzute la art. 109⁹ autorității solicitate din alt stat membru numai în situația în care au fost epuizate sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit.

(2) Prezentul titlu nu impune României obligația de a efectua anchete sau de a comunica informații, în cazul în care efectuarea acestor anchete sau obținerea informațiilor respective pentru propriile scopuri ar fi contrară legislației din România.

(3) Autoritatea competentă din România poate refuza să furnizeze informații, în cazul în care statul membru solicitant nu este în măsură, din motive juridice, să furnizeze informații similare.

(4) Furnizarea de informații poate fi refuzată în cazul în care ar conduce la divulgarea unui secret comercial, industrial sau profesional ori a unui procedeu comercial sau a unor informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.

(5) Autoritatea solicitată din România comunică autorității solicitante din alt stat membru motivele refuzului de a răspunde la cererea de informații.

ARTICOLUL 109²²

Obligații

(1) În cazul în care un stat membru solicită informații în temeiul prezentului titlu, România recurge la mecanismul său de colectare de informații pentru a obține informațiile solicitate, chiar dacă acestea nu îi

sunt necesare pentru propriile scopuri fiscale. Această obligație nu aduce atingere art. 109²¹ alin. (2) - (4), ale căror dispoziții nu pot fi în niciun caz interpretate în sensul autorizării României să refuze furnizarea informațiilor pentru simplul motiv că acestea nu prezintă un interes național.

(2) Prevederile art. 109²¹ alin. (2) și (4) nu pot fi în niciun caz interpretate ca permițând autorității solicitate din România să refuze furnizarea de informații pentru simplul motiv că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator, sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.

(3) Fără a aduce atingere alin. (2), România poate refuza transmiterea informațiilor solicitate în cazul în care aceste informații se referă la perioade de impozitare dinainte de data de 1 ianuarie 2011, iar transmiterea unor astfel de informații ar fi putut fi refuzată în temeiul art. 124³⁵ alin. (1) din Codul fiscal dacă ar fi fost solicitate înainte de data de 11 martie 2011.

ARTICOLUL 109²³

Lărgirea cooperării extinse oferite unei țări terțe

În cazul în care România oferă unei țări terțe o cooperare mai extinsă decât cea prevăzută de prezentul titlu, România nu poate refuza o astfel de cooperare extinsă cu niciunul dintre celelalte state membre care doresc să inițieze o astfel de cooperare extinsă reciprocă cu România.

ARTICOLUL 109²⁴

Formulare-tip și formate electronice

(1) Cererile de informații și de anchete administrative formulate potrivit art. 109⁹ și răspunsurile aferente, confirmările de primire, cererile de informații generale suplimentare și declarațiile de incapacitate sau de refuz formulate în temeiul art. 109¹¹ se trimit, în măsura posibilului, pe baza unui formular-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 26 alin. (2) din Directiva 2011/16/UE a Consiliului din 15 februarie 2011 privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și de abrogare a Directivei 77/799/CEE. Formularele-tip pot fi însoțite de rapoarte, declarații sau orice alte documente, precum și de copii certificate ori de extrase din acestea.

(2) Formularul-tip prevăzut la alin. (1) include cel puțin următoarele informații care trebuie furnizate de către autoritatea solicitantă:

- a) identitatea persoanei care face obiectul examinării sau al anchetei;
- b) scopul fiscal urmărit.

(3) În măsura în care se cunosc și în acord cu evoluțiile internaționale, autoritatea solicitantă din România poate furniza numele și adresa oricărei persoane despre care se crede că deține informațiile solicitate, precum și orice element care poate facilita colectarea de informații de către autoritatea solicitată din alt stat membru.

(4) Informațiile spontane și confirmarea acestora, prevăzute la art. 109¹³ și, respectiv, art. 109¹⁴, cererile de notificări administrative prevăzute la art. 109¹⁷ și rezultatul utilizării informațiilor prevăzut la art. 109¹⁸ se transmit prin intermediul formularului-tip adoptat de Comisia Europeană, potrivit procedurii prevăzute la art. 26 alin. (2) din Directiva 2011/16/UE.

(5) Schimbul automat obligatoriu de informații prevăzut la art. 109¹² se efectuează utilizând un format electronic standardizat conceput pentru facilitarea unui astfel de schimb automat și bazat pe formatul electronic existent în temeiul art. 124⁸ din Codul fiscal, care trebuie utilizat pentru toate tipurile de schimburi automate de informații, adoptat de Comisia Europeană potrivit procedurii prevăzute la art. 26 alin. (2) din Directiva 2011/16/UE.

ARTICOLUL 109²⁵

Măsuri practice

(1) Informațiile comunicate în temeiul prezentului titlu se furnizează, în măsura posibilului, prin mijloace electronice, utilizând rețeaua CCN.

(2) În situația în care Comisia Europeană efectuează orice adaptare a rețelei CCN, România este responsabilă să efectueze orice adaptare a sistemelor sale necesară pentru a permite schimbul de informații de acest tip prin intermediul rețelei CCN. România renunță la orice cerere de rambursare a cheltuielilor ocazionate de aplicarea prezentului titlu, exceptând, după caz, cheltuielile cu onorariile plătite experților.

(3) Cererile de cooperare, inclusiv cererile de notificare, și documentele anexate pot fi redactate în orice limbă aleasă de comun acord de autoritatea solicitată și autoritatea solicitantă. Cererile respective sunt însoțite de o traducere în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru al autorității solicitate numai în situații speciale, când autoritatea solicitată motivează cererea de traducere.

ARTICOLUL 109²⁶

Obligații speciale

Autoritatea competentă din România dispune toate măsurile necesare pentru:

- a) a asigura o coordonare internă eficientă a măsurilor de organizare prevăzute la [art. 109⁸](#) ;
- b) a stabili o cooperare directă cu autoritățile celorlalte state membre, prevăzute la [art. 109⁸](#) ;
- c) a asigura buna funcționare a sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul titlu.

CAPITOLUL V

Relațiile cu Comisia Europeană

ARTICOLUL 109²⁷

Evaluare

(1) Autoritatea competentă din România împreună cu statele membre și Comisia Europeană examinează și evaluează funcționarea sistemului de cooperare administrativă prevăzut de Directiva [2011/16/UE](#) și transpusă prin prezentul titlu.

(2) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene orice informații pertinente necesare pentru evaluarea eficacității cooperării administrative prevăzute de prezentul titlu în ceea ce privește combaterea fraudei și a evaziunii fiscale.

(3) Autoritatea competentă din România transmite Comisiei Europene o evaluare anuală a eficacității schimbului automat obligatoriu de informații prevăzut la [art. 109¹²](#) , precum și rezultatele practice obținute. Formularul și condițiile de transmitere a evaluării anuale se adoptă de către Comisia Europeană potrivit procedurii prevăzute la [art. 26 alin. \(2\)](#) din Directiva 2011/16/UE.

(4) Informațiile comunicate Comisiei Europene de autoritatea competentă din România în temeiul alin. (2) și (3), precum și orice raport sau document elaborat de Comisia Europeană pe baza acestor informații pot fi transmise altor state membre. Astfel de informații transmise României intră sub incidența secretului profesional și beneficiază de protecția acordată informațiilor asemănătoare conform legislației din România. Rapoartele și documentele întocmite de Comisia Europeană pot fi utilizate de România doar în scopuri analitice, fără a se publica sau a se pune la dispoziția unei alte persoane ori a unui alt organism fără acordul expres al Comisiei Europene.

CAPITOLUL VI

Relațiile cu țările terțe

ARTICOLUL 109²⁸

Schimbul de informații cu țările terțe

(1) În cazul în care autoritatea competentă din România primește de la o țară terță informații care sunt în

mod previzibil relevante pentru administrarea și aplicarea legilor din România în privința taxelor și impozitelor prevăzute la [art. 109⁶](#), autoritatea competentă din România poate, în măsura în care acest lucru este permis în temeiul unui acord cu țara terță respectivă, să comunice aceste informații autorităților competente ale statelor membre pentru care ar putea fi utile și oricărei autorități solicitante din alt stat membru.

(2) Autoritatea competentă din România poate transmite unei țări terțe, potrivit normelor interne privind comunicarea datelor cu caracter personal către țările terțe, informații obținute în temeiul prezentului titlu, dacă toate condițiile de mai jos sunt îndeplinite:

a) autoritatea competentă a statului membru din care provin informațiile și-a dat acordul cu privire la comunicarea acestora;

b) țara terță în cauză s-a angajat să coopereze pentru strângerea dovezilor care să ateste caracterul neregulamentar sau ilegal al tranzacțiilor care sunt susceptibile să contravină legislației fiscale ori să constituie o încălcare a acesteia.

CAPITOLUL VII

Dispoziții generale și finale

ARTICOLUL 109²⁹

Protecția datelor

Toate schimburile de informații efectuate în temeiul prezentului titlu se realizează cu respectarea Legii [nr. 677/2001](#) pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL VIII

Colectarea creanțelor fiscale

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 110

Colectarea creanțelor fiscale

(1) În sensul prezentului titlu, colectarea constă în exercitarea acțiunilor care au ca scop stingerea creanțelor fiscale.

(2) Colectarea creanțelor fiscale se face în temeiul unui titlu de creanță sau al unui titlu executoriu, după caz.

(3) Titlul de creanță este actul prin care se stabilește și se individualizează creanța fiscală, întocmit de organele competente sau de persoanele îndreptățite, potrivit legii. Asemenea titluri pot fi:

a) decizia de impunere;

b) declarația fiscală;

c) decizia referitoare la obligații de plată accesorii;

d) declarația vamală;

e) decizia prin care se stabilesc și se individualizează datoria vamală, impozitele, taxele și alte sume care se datorează în vamă, potrivit legii, inclusiv accesorile;

f) procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției, întocmit de organul prevăzut de lege, pentru obligațiile privind plata amenzilor contravenționale;

g) decizia de atragere a răspunderii solidare emisă potrivit [art. 28](#);

h) ordonanța procurorului, încheierea sau dispozitivul hotărârii instanței judecătorești ori un extras certificat întocmit în baza acestor acte, în cazul creanțelor fiscale stabilite, potrivit legii, de procuror sau de instanța judecătorească.

i) decizia emisă de Comitetul de Supraveghere al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc privind taxa aferentă acordării licențelor și a autorizațiilor de exploatare a jocurilor de noroc, în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 110¹

Evidența creanțelor fiscale

(1) În scopul exercitării activității de colectare a creanțelor fiscale, organele fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală organizează, pentru fiecare contribuabil, evidența creanțelor fiscale și modul de stingere a acestora.

(2) Contribuabilii au acces la informațiile din evidența creanțelor fiscale potrivit procedurii aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

ARTICOLUL 111

Termenele de plată

(1) Creanțele fiscale sunt scadente la expirarea termenelor prevăzute de Codul fiscal sau de alte legi care le reglementează.

(2) Pentru diferențele de obligații fiscale principale și pentru obligațiile fiscale accesorii, stabilite potrivit legii, termenul de plată se stabilește în funcție de data comunicării acestora, astfel:

a) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 1-15 din lună, termenul de plată este până la data de 5 a lunii următoare;

b) dacă data comunicării este cuprinsă în intervalul 16-31 din lună, termenul de plată este până la data de 20 a lunii următoare.

(3) Pentru obligațiile fiscale eșalonate sau amânate la plată, precum și pentru accesoriile acestora termenul de plată se stabilește prin documentul prin care se acordă înlesnirea respectivă.

(4) Pentru creanțele fiscale, administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor, care nu au prevăzute termene de plată, acestea vor fi stabilite prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.

(4¹) Pentru creanțele fiscale stabilite pe baza declarațiilor fiscale cărora li se aplică prevederile art. 114 alin. (2¹) și care au termenul de plată diferit de data de 25, acesta se înlocuiește cu data de 25 a lunii prevăzute de actul normativ care le reglementează.

(5) Pentru creanțele fiscale ale bugetelor locale care nu au prevăzute termene de plată, acestea se stabilesc prin ordin comun al ministrului internelor și reformei administrative și al ministrului economiei și finanțelor.

(6) Contribuțiile sociale administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor, după calcularea și reținerea acestora conform reglementărilor legale în materie, se virează până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se efectuează plata drepturilor salariale.

ARTICOLUL 111¹

Prevederi speciale privind scadența și declararea creanțelor fiscale

Creanțele fiscale pentru care, potrivit Codului fiscal sau altor legi care le reglementează, scadența și termenul de declarare se împlinesc la 25 decembrie sunt scadente și se declară până la data de 21 decembrie. În situația în care data de 21 decembrie este zi nelucrătoare, creanțele fiscale sunt scadente și se declară până în ultima zi lucrătoare anterioară datei de 21 decembrie.

ARTICOLUL 112

Certificatul de atestare fiscală

(1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal competent la solicitarea contribuabililor. Certificatul se emite și din oficiu sau la solicitarea altor autorități publice, în cazurile și în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare. Prevederile art. 11 se aplică în mod corespunzător.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența pe plătitor a organului fiscal competent și cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold în ultima zi a lunii anterioare

depunerii cererii, denumită lună de referință, și neachitate până la data eliberării acestuia.

(3) În situația în care se emit certificate de atestare fiscală în primele 5 zile lucrătoare ale lunii, acestea vor cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold la sfârșitul lunii anterioare lunii de referință și neachitate până la data eliberării acestora.

(4) Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii și poate fi utilizat de persoana interesată pe o perioadă de până la 30 de zile de la data eliberării. În cazul persoanelor fizice, perioada în care poate fi utilizat este de până la 90 de zile de la data eliberării. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.

(4¹) Organul fiscal emitent poate înscrie în certificatul de atestare fiscală sumele certe, lichide și exigibile pe care contribuabilul solicitant le are de încasat de la autorități contractante definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006. Înscrierea se face în baza unui document eliberat de autoritatea contractantă prin care se certifică că sumele sunt certe, lichide și exigibile.

(5) În certificatul de atestare fiscală vor fi cuprinse orice alte mențiuni cu privire la situația fiscală a contribuabilului, prevăzute prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(6) Orice persoană care deține părți sociale la o societate comercială poate solicita eliberarea unui certificat de atestare fiscală al societății.

ARTICOLUL 113

Certificatul de atestare fiscală emis de autoritățile administrației publice locale

(1) Certificatul de atestare fiscală se emite de organul fiscal competent al autorității administrației publice locale, la solicitarea contribuabilului sau a notarului, respectiv a împuternicitului acestuia, conform delegării date de către contribuabil.

(2) Certificatul de atestare fiscală se eliberează pe baza datelor cuprinse în evidența pe plătitor a organului fiscal competent și cuprinde creanțele fiscale exigibile, existente în sold în prima zi a lunii următoare depunerii cererii.

(3) Certificatul de atestare fiscală se emite în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data solicitării și poate fi utilizat de contribuabil pe toată perioada lunii în care se emite. Pe perioada de utilizare, certificatul poate fi prezentat de contribuabil, în original sau în copie legalizată, oricărui solicitant.

(4) Pentru înstrăinarea dreptului de proprietate asupra clădirilor, terenurilor și a mijloacelor de transport, contribuabilii trebuie să prezinte certificate de atestare fiscală prin care să se ateste achitarea tuturor obligațiilor fiscale de plată datorate autorității administrației publice locale în a cărei rază se află înregistrat fiscal bunul ce se înstrăinează, potrivit alin. (2), inclusiv sumele reprezentând amenzi existente în evidența organului fiscal. Pentru bunul care se înstrăinează, impozitul datorat este cel recalculat pentru a reflecta perioada din an în care impozitul se aplică persoanei care înstrăinează, potrivit Codului fiscal.

(5) Actele prin care se înstrăinează clădiri, terenuri, respectiv mijloace de transport, cu încălcarea prevederilor alin. (4), sunt nule de drept.

(6) Prevederile alin. (4) și (5) nu sunt aplicabile în cazul procedurii de executare silită, procedurii insolvenței și procedurilor de lichidare.

CAPITOLUL II

Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire

ARTICOLUL 114

Dispoziții privind efectuarea plății

(1) Plățile către organele fiscale se efectuează prin intermediul băncilor, trezoreriilor și al altor instituții autorizate să deruleze operațiuni de plată.

(2¹) Debitorii vor efectua plata impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat, prevăzute prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, într-un cont

unic, prin utilizarea unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru obligațiile datorate bugetului de stat și a unui ordin de plată pentru Trezoreria Statului pentru celelalte obligații de plată.

(2²) Distribuirea sumelor din contul unic se face de organul fiscal competent, distinct pe fiecare buget sau fond, după caz, proporțional cu obligațiile datorate.

(2³) În cazul în care suma plătită nu acoperă obligațiile fiscale datorate unui buget sau fond, distribuirea în cadrul fiecărui buget sau fond se face în următoarea ordine:

- a) pentru toate impozitele și contribuțiile cu reținere la sursă;
- b) pentru toate celelalte obligații fiscale principale;
- c) pentru obligațiile fiscale accesorii aferente obligațiilor prevăzute la lit. a) și b).

(2⁴) Metodologia de distribuire a sumelor plătite în contul unic și de stingere a obligațiilor fiscale se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(2⁵) Plata obligațiilor fiscale, altele decât cele prevăzute la alin. (2¹), se efectuează de către debitori, distinct pe fiecare impozit, contribuție și alte sume datorate bugetului general consolidat.

(2⁶) În situația în care plata se efectuează de către o altă persoană decât debitorul, dispozițiile [art. 1.472 și 1.474](#) din Legea [nr. 287/2009](#) privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

(2⁷) Prin excepție de la prevederile alin. (2²), în cazul în care debitorii beneficiază de înlesniri la plată potrivit reglementărilor legale în vigoare ori se află sub incidența Legii [nr. 85/2006](#) privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, distribuirea sumelor achitate în contul unic se efectuează de către organul fiscal competent, potrivit ordinii prevăzute la art. 115 [alin. \(1\)](#) sau [\(3\)](#), după caz, indiferent de tipul de creanță.

(3) În cazul stingerii prin plată a obligațiilor fiscale, momentul plății este:

- a) în cazul plăților în numerar, data înscrisă în documentul de plată eliberat de organele sau persoanele abilitate de organul fiscal;
- b) în cazul plăților efectuate prin mandat poștal, data poștei, înscrisă pe mandatul poștal;
- c) în cazul plăților efectuate prin decontare bancară, data la care băncile debitează contul plătitorului pe baza instrumentelor de decontare specifice, astfel cum această informație este transmisă prin mesajul electronic de plată de către instituția bancară inițiatore, potrivit reglementărilor specifice în vigoare, cu excepția situației prevăzute la [art. 121](#), data putând fi dovedită prin extrasul de cont al contribuabilului;
- c¹) în cazul plăților efectuate prin intermediul cardurilor bancare, data la care a fost efectuată tranzacția, astfel cum este confirmată prin procedura de autorizare a acesteia; procedura și categoriile de impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului general consolidat care pot fi plătite prin intermediul cardurilor bancare se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- d) pentru obligațiile fiscale care se sting prin anulare de timbre fiscale mobile, data înregistrării la organul competent a documentului sau a actului pentru care s-au depus și anulat timbrele datorate potrivit legii.

(4) Pentru creanțele fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate, organul fiscal, la cererea debitorului, va efectua îndreptarea erorilor din documentele de plată întocmite de acesta și va considera valabilă plata de la momentul efectuării acesteia, în suma și din contul debitorului înscrise în documentul de plată, cu condiția debitării contului acestuia și a creditării unui cont bugetar.

(5) Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și de către celelalte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale.

(6) Cererea poate fi depusă în termen de 5 ani, sub sancțiunea decăderii. Termenul începe să curgă de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care s-a efectuat plata.

(7) Procedura de îndreptare a erorilor va fi aprobată prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.

ARTICOLUL 115

Ordinea stingerii datoriilor

(1) Dacă un contribuabil datorează mai multe tipuri de impozite, taxe, contribuții și alte sume reprezentând

creanțe fiscale prevăzute la art. 21 alin. (2) **lit. a)**, iar suma plătită nu este suficientă pentru a stinge toate datoriile, atunci se sting datoriile corelative acelui tip de creanță fiscală principală pe care o stabilește contribuabilul sau care este distribuită, potrivit prevederilor **art. 114**, de către organul fiscal competent, după caz, stingerea efectuându-se, de drept, în următoarea ordine:

a) sumele datorate în contul ratei din luna curentă din graficul de plată a obligației fiscale pentru care s-a aprobat o eşalonare la plată, precum și dobânda sau majorarea de întârziere, după caz, datorată în luna curentă din grafic sau suma amânată la plată, împreună cu dobânda sau majorarea de întârziere, după caz, datorată pe perioada amânării, în cazul în care termenul stabilit pentru plata sumelor respective se împlinește în luna curentă, precum și obligațiile fiscale curente de a căror plată depinde menținerea valabilității înlesnirii acordate;

b) toate obligațiile fiscale principale, în ordinea vechimii, și apoi obligațiile fiscale accesorii, în ordinea vechimii. În cazul stingerii creanțelor fiscale prin dare în plată, se aplică prevederile **art. 175 alin. (4¹)**;

c) sumele datorate în contul următoarelor rate din graficul de plată a obligației fiscale pentru care s-a aprobat eşalonarea, până la concurența cu suma eşalonată la plată sau până la concurența cu suma achitată, după caz, precum și suma amânată la plată împreună cu dobânda sau majorarea de întârziere datorată pe perioada amânării, după caz;

d) obligațiile cu scadențe viitoare, la solicitarea contribuabilului.

(2) Vechimea obligațiilor fiscale de plată se stabilește astfel:

a) în funcție de scadență, pentru obligațiile fiscale principale;

b) în funcție de data comunicării, pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de organele competente, precum și pentru obligațiile fiscale accesorii;

c) în funcție de data depunerii la organul fiscal a declarațiilor fiscale rectificative, pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de contribuabil.

(3) Pentru debitorii care se află sub incidența Legii **nr. 85/2006** privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, ordinea de stingere este următoarea:

a) obligații fiscale cu termene de plată după data deschiderii procedurii insolvenței, în ordinea vechimii, cu excepția celor prevăzute în planul de reorganizare confirmat;

b) sume datorate în contul ratelor din programele de plăți ale obligațiilor fiscale, cuprinse în planul de reorganizare judiciară confirmat, precum și obligațiile accesorii datorate pe perioada reorganizării, dacă în plan s-au prevăzut calcularea și plata acestora;

c) obligații fiscale datorate și neachitate cu termene de plată anterioare datei la care s-a deschis procedura insolvenței, în ordinea vechimii, până la stingerea integrală a acestora, în situația contribuabililor aflați în stare de faliment;

d) alte obligații fiscale în afara celor prevăzute la **lit. a)-c)**.

(3¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul contribuabililor care beneficiază de ajutor de stat sub formă de subvenții de la bugetul de stat pentru completarea veniturilor proprii, potrivit legii, se sting cu prioritate obligațiile fiscale aferente perioadei fiscale la care se referă subvenția, indiferent dacă plata este efectuată din subvenție sau din veniturile proprii.

(3²) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazul obligațiilor fiscale de plată stabilite de organele de inspecție fiscală, precum și a amenzilor de orice fel, se stinge cu prioritate obligația fiscală sau amenda pe care o alege contribuabilul.

(4) Organul fiscal competent va comunica debitorului modul în care a fost efectuată stingerea datoriilor prevăzută la alin. (1), cu cel puțin 5 zile înainte de următorul termen de plată a obligațiilor fiscale.

ARTICOLUL 115¹

Reguli speciale privind stingerea creanțelor fiscale prin plată sau compensare

(1) Plățile efectuate de către debitori nu se distribuie și nu sting obligațiile fiscale înscrise în titluri executorii pentru care executarea silită este suspendată în condițiile **art. 148 alin. (2) lit. a)** și **d)**, cu excepția situației în care contribuabilul optează pentru stingerea acestora potrivit **art. 115 alin. (3²)**.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul stingerii obligațiilor fiscale prin compensare.

ARTICOLUL 116

(1) Prin compensare se sting creanțele statului sau unităților administrativ-teritoriale ori subdiviziunilor acestora reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte sume datorate bugetului general consolidat cu creanțele debitorului reprezentând sume de rambursat, de restituit sau de plată de la buget, până la concurența celei mai mici sume, când ambele părți dobândesc reciproc atât calitatea de creditor, cât și pe cea de debitor, cu condiția ca respectivele creanțe să fie administrate de aceeași autoritate publică, inclusiv unitățile subordonate acesteia.

(2) Creanțele fiscale ale debitorului se compensează cu obligații datorate aceluiași buget, urmând ca din diferența rămasă să fie compensate obligațiile datorate altor bugete, în mod proporțional, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(3) Creanțele fiscale rezultate din raporturi juridice vamale se compensează cu creanțele fiscale ale debitorului reprezentând sume de restituit de aceeași natură. Eventualele diferențe rămase se compensează cu alte obligații fiscale ale debitorului, în ordinea prevăzută la alin. (2).

(4) Dacă legea nu prevede altfel, compensarea operează de drept la data la care creanțele există deodată, fiind deopotrivă certe, lichide și exigibile.

(5) În sensul prezentului articol, creanțele sunt exigibile:

a) la data scadenței, potrivit [art. 111](#);

b) la termenul prevăzut de lege pentru depunerea decontului cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare, în limita sumei aprobate la rambursare prin decizia emisă de organul fiscal potrivit legii;

c) la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal potrivit legii, pentru cererile de restituire a accizei sau taxei pe valoarea adăugată, după caz, depuse potrivit Codului fiscal;

d) la data comunicării deciziei, pentru obligațiile fiscale principale, precum și pentru obligațiile fiscale accesorii stabilite de organele competente prin decizie;

e) la data depunerii la organul fiscal a declarațiilor fiscale rectificative, pentru diferențele de obligații fiscale principale stabilite de contribuabil;

f) la data comunicării actului de individualizare a sumei, pentru obligațiile de plată de la buget;

g) la data primirii, în condițiile legii, de către organul fiscal a titlurilor executorii emise de alte instituții, în vederea executării silite.

h) la data nașterii dreptului la restituire pentru sumele de restituit potrivit [art. 117](#), astfel:

1. la data plății pentru sumele achitate în plus față de obligațiile fiscale datorate;

2. la data prevăzută de lege pentru depunerea declarației anuale de impozit pe profit, în cazul impozitului pe profit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plățile anticipate neachitate;

3. la data emiterii deciziei de impunere anuală, în cazul impozitului pe venit de restituit rezultat din regularizarea anuală, potrivit legii. Restituirea se face în limita sumei rămase după regularizarea impozitului anual cu plățile anticipate neachitate;

4. la data procesului-verbal de distribuire, pentru sumele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la [art. 170](#);

5. la data prevăzută de lege pentru depunerea declarației fiscale, în cazul sumelor de restituit rezultate din regularizarea prevăzută la [art. 117²](#);

6. la data depunerii cererii de restituire, în limita sumei aprobate pentru restituire prin decizia emisă de organul fiscal potrivit legii, pentru celelalte cazuri de sume de restituit.

(5¹) Creanțele fiscale rezultate din cesiunea notificată potrivit prevederilor [art. 30](#) se sting prin compensare cu obligațiile cesionarului la data notificării cesiunii.

(6) Compensarea se constată de către organul fiscal competent, la cererea debitorului sau din oficiu. Dispozițiile [art. 115](#) privind ordinea stingerii datoriilor sunt aplicabile în mod corespunzător.

(7) Organul fiscal competent comunică debitorului decizia cu privire la efectuarea compensării, în termen de 7 zile de la data efectuării operațiunii.

ARTICOLUL 117

Restituiri de sume

- (1) Se restituie, la cerere, debitorului următoarele sume:
- a) cele plătite fără existența unui titlu de creanță;
 - b) cele plătite în plus față de obligația fiscală;
 - c) cele plătite ca urmare a unei erori de calcul;
 - d) cele plătite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale;
 - e) cele de rambursat de la bugetul de stat;
 - f) cele stabilite prin hotărâri ale organelor judiciare sau ale altor organe competente potrivit legii;
 - g) cele rămase după efectuarea distribuirii prevăzute la [art. 170](#);
 - h) cele rezultate din valorificarea bunurilor sechestrate sau din reținerile prin poprire, după caz, în temeiul hotărârii judecătorești prin care se dispune desființarea executării silite.
- (2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), sumele de restituit reprezentând diferențe de impozite rezultate din regularizarea anuală a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice se restituie din oficiu de organele fiscale competente, în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere.
- (2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), sumele încasate prin poprire, în plus față de creanțele fiscale pentru care s-a înființat poprirea, se restituie din oficiu de organul fiscal în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării.
- (3) Diferențele de impozit pe venit de restituit mai mici de 5 lei vor rămâne în evidența fiscală spre a fi compensate cu datorii viitoare, urmând a se restitui atunci când suma cumulată a acestora depășește limita menționată.
- (4) Prin excepție de la alin. (3), diferențele mai mici de 5 lei se vor putea restitui în numerar numai la solicitarea contribuabilului.
- (5) În cazul restituirii sumelor în valută confiscate, aceasta se realizează conform legii, în lei la cursul de referință al pieței valutare pentru euro, comunicat de Banca Națională a României, de la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se dispune restituirea.
- (6) Dacă debitorul înregistrează obligații fiscale restante, sumele prevăzute la alin. (1), (2) și (2¹) se vor restitui numai după efectuarea compensării potrivit prezentului cod.
- (7) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mică decât obligațiile fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența sumei de rambursat sau de restituit.
- (8) În cazul în care suma de rambursat sau de restituit este mai mare decât suma reprezentând obligații fiscale restante ale debitorului, se va efectua compensarea până la concurența obligațiilor fiscale restante, diferența rezultată restituindu-se debitorului.
- (9) Procedura de restituire și de rambursare a sumelor de la buget, inclusiv modalitatea de acordare a dobânzilor prevăzute la [art. 124](#), se aprobă prin ordin al ministrului economiei și finanțelor.

ARTICOLUL 117¹

Prevederi speciale privind rambursarea taxei pe valoarea adăugată

- (1) Taxa pe valoarea adăugată solicitată la rambursare prin deconturile cu sumă negativă de taxă pe valoare adăugată cu opțiune de rambursare se rambursează de organul fiscal potrivit procedurii și condițiilor aprobate prin ordin al ministrului finanțelor publice.
- (2) Organul fiscal decide în condițiile prevăzute în ordin dacă efectuează inspecția fiscală anterior sau ulterior aprobării rambursării, în baza unei analize de risc.
- (3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul decontului cu sumă negativă de taxă pe valoarea adăugată cu opțiune de rambursare pentru care suma solicitată la rambursare este de până la 45.000 lei, organul fiscal rambursează taxa cu efectuarea, ulterior, a inspecției fiscale.
- (4) Dispozițiile alin. (3) nu se aplică:
- a) în cazul în care contribuabilul are înscrise în cazierul fiscal fapte care sunt sancționate ca infracțiuni;
 - b) în cazul în care organul fiscal, pe baza informațiilor deținute, constată că există riscul unei rambursări necuvenite.
- (5) Ori de câte ori, în condițiile prezentului articol, rambursarea se aprobă cu inspecție fiscală ulterioară,

inspecția fiscală se decide în baza unei analize de risc potrivit [art. 100](#).

ARTICOLUL 117²

Prevederi speciale privind restituirea creanțelor fiscale colectate prin reținere la sursă

- (1) În situația în care plătitorul a reținut la sursă un impozit pe venit în quantum mai mare decât cel legal datorat, restituirea acestuia se efectuează de către plătitor, la cererea contribuabilului depusă în termenul de prescripție a dreptului de a cere restituirea prevăzut la [art. 135](#).
- (2) Sumele restituite de către plătitor se regularizează de către acesta cu obligațiile fiscale de același tip datorate în perioada fiscală în care s-a efectuat restituirea. Pentru diferențele de restituit sunt aplicabile prevederile [art. 116](#) sau [117](#), după caz.
- (3) În cazul contribuabililor nerezidenți care depun certificatul de rezidență fiscală ulterior reținerii la sursă a impozitului de către plătitorul de venit, restituirea și regularizarea potrivit prezentului articol se efectuează chiar dacă pentru perioada fiscală în care creanța fiscală restituită a fost datorată s-a ridicat rezerva verificării ulterioare ca urmare a efectuării inspecției fiscale.
- (4) Pentru impozitul pe venit care se regularizează potrivit prezentului articol, plătitorul nu depune declarație rectificativă.
- (5) În situația în care plătitorul nu mai există, restituirea impozitului pe venit reținut la sursă în quantum mai mare decât cel legal datorat se efectuează de către organul fiscal competent, în baza cererii de restituire depuse de contribuabil. Prin organ fiscal competent se înțelege organul fiscal competent pentru administrarea creanțelor fiscale ale contribuabilului solicitant.
- (6) Plătitorul are obligația de a corecta, dacă este cazul, declarațiile informative corespunzătoare regularizării efectuate.

ARTICOLUL 118

Obligația băncilor supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială

Băncile supuse regimului de supraveghere specială sau de administrare specială și care efectuează plățile dispuse în limita încasărilor vor deconta zilnic, cu prioritate, sumele reprezentând obligații fiscale cuprinse în ordinele de plată emise de debitori și/sau creanțe fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi transmisă de organele fiscale.

CAPITOLUL III

Dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere

ARTICOLUL 119

Dispoziții generale privind dobânzi și penalități de întârziere

- (1) Pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor de plată, se datorează după acest termen dobânzi și penalități de întârziere.
- (2) Nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere pentru sumele datorate cu titlu de amenzi de orice fel, obligații fiscale accesorii stabilite potrivit legii, cheltuieli de executare silită, cheltuieli judiciare, sumele confiscate, precum și sumele reprezentând echivalentul în lei al bunurilor și sumelor confiscate care nu sunt găsite la locul faptei.
- (3) Dobânzile și penalitățile de întârziere se fac venit la bugetul căruia îi aparține creanța principală.
- (4) Dobânzile și penalitățile de întârziere se stabilesc prin decizii întocmite în condițiile aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu excepția situației prevăzute la [art. 142 alin. \(6\)](#).

ARTICOLUL 120

Dobânzi

- (1) Dobânzile reprezintă echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale ca urmare a neachitării de către debitor a obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

(2) Pentru diferențele suplimentare de creanțe fiscale rezultate din corectarea declarațiilor sau modificarea unei decizii de impunere, dobânzile se datorează începând cu ziua imediat următoare scadenței creanței fiscale pentru care s-a stabilit diferența și până la data stingerii acesteia inclusiv.

(3) În situația în care diferențele rezultate din corectarea declarațiilor sau modificarea unei decizii de impunere sunt negative în raport cu sumele stabilite inițial, se datorează dobânzi pentru suma datorată după corectare ori modificare, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii acesteia inclusiv.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), se datorează dobânzi după cum urmează:

a) pentru impozitele, taxele și contribuțiile stinse prin executare silită, până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire inclusiv. În cazul plății prețului în rate, dobânzile se calculează până la data întocmirii procesului-verbal de distribuire a avansului. Pentru suma rămasă de plată, dobânzile sunt datorate de către cumpărător;

b) pentru impozitele, taxele, contribuțiile și alte sume datorate bugetului general consolidat de către debitorul declarat insolubil care nu are venituri și bunuri urmăribile, până la data trecerii în evidență separată, potrivit prevederilor [art. 176](#).

(5) Modul de calcul al dobânzilor aferente sumelor reprezentând eventuale diferențe între impozitul pe profit plătit la data de 25 ianuarie a anului următor celui de impunere și impozitul pe profit datorat conform declarației de impunere întocmite pe baza situației financiare anuale va fi reglementat prin norme metodologice aprobate prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(6) Pentru obligațiile fiscale neachitate la termenul de plată, reprezentând impozitul pe venit, se datorează dobânzi după cum urmează:

a) pentru anul fiscal de impunere, dobânzile pentru plățile anticipate stabilite de organul fiscal prin decizii de plăți anticipate se calculează până la data plății debitului sau, după caz, până la data de 31 decembrie;

b) dobânzile pentru sumele neachitate în anul de impunere, potrivit lit. a), se calculează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor până la data stingerii acestora inclusiv;

c) în cazul în care impozitul pe venit stabilit prin decizia de impunere anuală este mai mic decât cel stabilit prin deciziile de plăți anticipate, dobânzile se recalculează, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui de impunere, la soldul neachitat în raport cu impozitul anual stabilit prin decizia de impunere anuală, urmând a se face regularizarea dobânzilor în mod corespunzător.

(7) Nivelul dobânzii este de 0,03% pentru fiecare zi de întârziere.

ARTICOLUL 120¹

Penalități de întârziere

(1) Penalitățile de întârziere reprezintă sancțiunea pentru neîndeplinirea obligațiilor de plată la scadență și se calculează pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv. Dispozițiile [art. 120 alin. \(2\)-\(6\)](#) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Nivelul penalității de întârziere este de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere.

(3) Penalitatea de întârziere nu înlătură obligația de plată a dobânzilor.

ARTICOLUL 121

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul plăților efectuate prin decontare bancară

(1) Nedecontarea de către unitățile bancare a sumelor cuvenite bugetului general consolidat în termen de 3 zile lucrătoare de la data debitării contului plătitorului nu îl exonerează pe plătitor de obligația de plată a sumelor respective și atrage pentru acesta dobânzi și penalități de întârziere la nivelul celor prevăzute la [art. 120 și 120¹](#), după termenul de 3 zile.

(2) Pentru recuperarea sumelor datorate bugetului și nedecontate de unitățile bancare, precum și a dobânzilor și penalităților de întârziere prevăzute la alin. (1), plătitorul se poate îndrepta împotriva unității bancare respective.

ARTICOLUL 122

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul compensării

În cazul creanțelor fiscale stinse prin compensare, dobânzile și penalitățile de întârziere sau majorările de întârziere, după caz, se calculează până la data prevăzută la art. 116 alin. (4).

ARTICOLUL 122¹

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul deschiderii procedurii insolvenței

În cazul contribuabililor cărora li s-a deschis procedura insolvenței, pentru creanțele fiscale născute anterior sau ulterior datei deschiderii procedurii insolvenței se datorează dobânzi și penalități de întârziere potrivit legii care reglementează această procedură.

ARTICOLUL 122²

Dobânzi și penalități de întârziere în cazul contribuabililor pentru care s-a pronunțat o hotărâre de dizolvare

(1) Pentru creanțele fiscale născute anterior sau ulterior datei înregistrării hotărârii de dizolvare a contribuabilului la registrul comerțului, începând cu această dată nu se mai datorează și nu se calculează dobânzi și penalități de întârziere.

(2) În cazul în care prin hotărâre judecătorească irevocabilă a fost desființat actul care a stat la baza înregistrării dizolvării, se calculează dobânzi și penalități de întârziere între data înregistrării la registrul comerțului a actelor de dizolvare și data rămânerii irevocabile a hotărârii de desființare.

ARTICOLUL 123

Dobânzi în cazul înlesnirilor la plată

Pe perioada pentru care au fost acordate înlesniri la plata obligațiilor fiscale restante se datorează dobânzi pentru obligațiile fiscale ce fac obiectul înlesnirii la plată, cu excepția celor prevăzute la art. 119 alin. (2).

ARTICOLUL 124

Dobânzi în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la buget

(1) Pentru sumele de restituit sau de rambursat de la buget contribuabilii au dreptul la dobândă din ziua următoare expirării termenului prevăzut la art. 117 alin. (2) și (2¹) sau la art. 70, după caz, până la data stingerii prin oricare dintre modalitățile prevăzute de lege. Acordarea dobânzilor se face la cererea contribuabililor.

(1¹) În cazul creanțelor contribuabilului rezultate din anularea unui act administrativ fiscal prin care au fost stabilite obligații fiscale de plată și care au fost stinse anterior anulării, contribuabilul este îndreptățit la dobândă începând cu ziua în care a operat stingerea creanței fiscale individualizate în actul administrativ anulat și până în ziua restituirii sau compensării creanței contribuabilului rezultate în urma anulării actului administrativ fiscal. Această prevedere nu se aplică în situația în care contribuabilul a solicitat acordarea de despăgubiri, în condițiile art. 18 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și în situația prevăzută la art. 83 alin. (4¹).

(2) Nivelul dobânzii este cel prevăzut la art. 120 alin. (7) și se suportă din același buget din care se restituie ori se rambursează, după caz, sumele solicitate de plătitori.

ARTICOLUL 124¹

Majorări de întârziere în cazul creanțelor datorate bugetelor locale

(1) Prin excepție de la prevederile art. 119 alin. (1) și art. 120¹, pentru neachitarea la termenul de scadență de către debitor a obligațiilor de plată datorate bugetelor locale, se datorează după acest termen majorări de întârziere.

(2) Nivelul majorării de întârziere este de 2% din quantumul obligațiilor fiscale principale neachitate în termen, calculată pentru fiecare lună sau fracțiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate inclusiv.

(3) Prevederile art. 119-124 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Pentru sumele de restituit de la bugetul local se datorează dobândă. Nivelul și modul de calcul al

dobânzii sunt cele prevăzute la alin. (2).

CAPITOLUL IV

Înlesniri la plată

ARTICOLUL 125

Înlesniri la plata obligațiilor fiscale

(1) La cererea temeinic justificată a contribuabililor, organul fiscal competent poate acorda pentru obligațiile fiscale restante, atât înainte începerii executării silite, cât și în timpul efectuării acesteia, înlesniri la plată, în condițiile legii.

(2) La cererea temeinic justificată a debitorilor, persoane fizice sau juridice, creditorii bugetari locali, prin autoritățile administrației publice locale care administrează aceste bugete, pot acorda, pentru obligațiile bugetare restante pe care le administrează, următoarele înlesniri la plată:

- a)** eşalonări la plata impozitelor, taxelor, chiriilor, redevențelor, contribuțiilor și a altor obligații la bugetul local;
- b)** amânări la plata impozitelor, taxelor, chiriilor, contribuțiilor și a altor obligații la bugetul local;
- c)** eşalonări la plata majorărilor de întârziere de orice fel, cu excepția majorărilor de întârziere datorate pe perioada de eşalonare;
- d)** amânări și/sau scutiri ori amânări și/sau reduceri de majorări de întârziere, cu excepția majorărilor de întârziere datorate pe perioada de amânare;
- e)** scutiri sau reduceri de impozite și taxe locale, în condițiile legii.

(3) Procedura de acordare a înlesnirilor la plată pentru creanțele bugetare locale se stabilește prin acte normative speciale.

(4) Pentru acordarea înlesnirilor la plată creditorii bugetari locali vor cere debitorilor constituirea de garanții.

(5) Pentru obligațiile la bugetul local, datorate și neachitate după data de 1 iulie 2003 de către persoanele fizice, garanția este:

- a)** o sumă egală cu două rate medii din eşalonare, reprezentând obligații bugetare locale eşalonate și majorări de întârziere calculate, în cazul eşalonărilor la plată;
- b)** o sumă rezultată din raportul dintre contravaloarea debitelor amânate și majorările de întârziere calculate și numărul de luni aprobate pentru amânare la plată, în cazul amânărilor la plată.

(6) Pentru obligațiile la bugetul local, datorate și neachitate după data de 1 iulie 2003 de către persoanele juridice, garanția este de 100% din totalul creanței bugetare locale pentru care s-a acordat înlesnirea.

CAPITOLUL V

Constituirea de garanții

ARTICOLUL 126

Constituirea de garanții

Organul fiscal solicită constituirea unei garanții pentru:

- a)** suspendarea executării silite în condițiile art. 148 alin. (7);
- b)** ridicarea măsurilor asigurătorii;
- c)** asumarea obligației de plată de către altă persoană prin angajament de plată, în condițiile art. 25 alin. (2) lit. d);
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

ARTICOLUL 127

Tipuri de garanții

Garanțiile pentru luarea măsurilor prevăzute la art. 126 se pot constitui, în condițiile legii, prin:

- a)** consemnarea de mijloace bănești la o unitate a Trezoreriei Statului;

- b) scrisoare de garanție bancară;
- c) ipotecă asupra unor bunuri imobile din țară;
- d) gaj asupra unor bunuri mobile;
- e) fidejusiune.

ARTICOLUL 128

Valorificarea garanțiilor

- (1) Organul fiscal competent se îndestulează din garanțiile depuse dacă nu s-a realizat scopul pentru care acestea au fost constituite.
- (2) În cazul garanțiilor prevăzute la art. 127 lit. a) și b), organul fiscal va dispune instituției de credit ori unității de trezorerie a statului, după caz, virarea sumei de bani în conturile de venituri bugetare corespunzătoare.
- (3) Valorificarea garanțiilor prevăzute la art. 127 lit. c) -e) se realizează prin modalitățile și procedurile prevăzute de dispozițiile art. 159 alin. (2) - (7) și ale art. 160-171, care se aplică în mod corespunzător.

CAPITOLUL VI

Măsuri asigurătorii

ARTICOLUL 129

Poprirea și sechestrul asigurătoriu

- (1) Măsurile asigurătorii prevăzute în prezentul capitol se dispun și se duc la îndeplinire, prin procedura administrativă, de organele fiscale competente.
- (2) Se dispun măsuri asigurătorii sub forma popririi asigurătorii și sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor mobile și/sau imobile proprietate a debitorului, precum și asupra veniturilor acestuia, când există pericolul ca acesta să se sustragă, să își ascundă ori să își risipească patrimoniul, periclitând sau îngreunând în mod considerabil colectarea.
- (3) Aceste măsuri pot fi luate și înainte de emiterea titlului de creanță, inclusiv în cazul efectuării de controale sau al antrenării răspunderii solidare. Măsurile asigurătorii dispuse atât de organele fiscale competente, cât și de instanțele judecătorești ori de alte organe competente, dacă nu au fost desființate în condițiile legii, rămân valabile pe toată perioada executării silită, fără îndeplinirea altor formalități. Odată cu individualizarea creanței și ajungerea acesteia la scadență, în cazul neplății, măsurile asigurătorii se transformă în măsuri executorii.
- (4) Măsurile asigurătorii se dispun prin decizie emisă de organul fiscal competent. În decizie organul fiscal va preciza debitorului că prin constituirea unei garanții la nivelul creanței stabilite sau estimate, după caz, măsurile asigurătorii vor fi ridicate.
- (5) Decizia de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie motivată și semnată de către conducătorul organului fiscal competent.
- (6) Măsurile asigurătorii dispuse potrivit alin. (2), precum și cele dispuse de instanțele judecătorești sau de alte organe competente se duc la îndeplinire în conformitate cu dispozițiile referitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.
- (7) Bunurile perisabile și/sau degradabile sechestrate asigurătoriu pot fi valorificate:
- a) de către debitor cu acordul organului de executare, sumele obținute consemnându-se la dispoziția organului de executare;
 - b) prin vânzare în regim de urgență în condițiile art. 159 alin. (4).
- (8) În cazul înființării sechestrului asigurătoriu asupra bunurilor imobile, un exemplar al procesului-verbal întocmit de organul de executare se comunică pentru înscriere Biroului de carte funciară.
- (9) Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor acelor care, după înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv. Actele de dispoziție ce ar interveni ulterior înscrierii prevăzute la alin. (8) sunt lovite de nulitate absolută.
- (10) Dacă valoarea bunurilor proprii ale debitorului nu acoperă integral creanța fiscală a bugetului general

consolidat, măsurile asigurătorii pot fi înființate și asupra bunurilor deținute de către debitor în proprietate comună cu terțe persoane, pentru cota-parte deținută de acesta.

(11) Împotriva actelor prin care se dispun și se duc la îndeplinire măsurile asigurătorii cel interesat poate face contestație în conformitate cu prevederile [art. 172](#).

ARTICOLUL 130

Ridicarea măsurilor asigurătorii

Măsurile asigurătorii instituite potrivit [art. 129](#) se ridică, prin decizie motivată, de către creditorii fiscali, când au încetat motivele pentru care au fost dispuse sau la constituirea garanției prevăzute la [art. 127](#), după caz.

CAPITOLUL VII

Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere compensarea sau restituirea

ARTICOLUL 131

Începerea termenului de prescripție

(1) Dreptul de a cere executarea silită a creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere acest drept.

(2) Termenul de prescripție prevăzut la alin. (1) se aplică și creanțelor provenind din amenzi contravenționale.

ARTICOLUL 132

Suspendarea termenului de prescripție

Termenul de prescripție prevăzut la [art. 131](#) se suspendă:

- a)** în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;
- b)** în cazurile și în condițiile în care suspendarea executării este prevăzută de lege ori a fost dispusă de instanța judecătorească sau de alt organ competent, potrivit legii;
- c)** pe perioada valabilității înlesnirii acordate potrivit legii;
- d)** cât timp debitorul își sustrage veniturile și bunurile de la executarea silită;
- e)** în alte cazuri prevăzute de lege.

ARTICOLUL 133

Întreruperea termenului de prescripție

Termenul de prescripție prevăzut la [art. 131](#) se întrerupe:

- a)** în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;
- b)** pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silită sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de plată a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii în orice alt mod a datoriei;
- c)** pe data îndeplinirii, în cursul executării silită, a unui act de executare silită;
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

ARTICOLUL 134

Efecte ale împlinirii termenului de prescripție

(1) Dacă organul de executare constată împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale, acesta va proceda la încetarea măsurilor de realizare și la scăderea acestora din evidența analitică pe plătitori.

(2) Sumele achitate de debitor în contul unor creanțe fiscale, după împlinirea termenului de prescripție, nu se restituie.

ARTICOLUL 135

Prescripția dreptului de a cere compensarea sau restituirea

Dreptul contribuabililor de a cere compensarea sau restituirea creanțelor fiscale se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la compensare sau restituire.

CAPITOLUL VIII

Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 136

Organele de executare silită

(1) În cazul în care debitorul nu își plătește de bunăvoie obligațiile fiscale datorate, organele fiscale competente, pentru stingerea acestora, procedează la acțiuni de executare silită, potrivit prezentului cod, cu excepția cazului în care există o cerere de restituire/rambursare în curs de soluționare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală datorată de debitor.

(2) Organele fiscale care administrează creanțe fiscale sunt abilitate să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită.

(3) Creanțele bugetare care se încasează, se administrează, se contabilizează și se utilizează de instituțiile publice, provenite din venituri proprii și cele rezultate din raporturi juridice contractuale, precum și creanțele care se încasează, se administrează, se contabilizează și se utilizează de Banca de Export-Import a României EXIMBANK - S.A., provenite din fondurile alocate de la bugetul de stat, se execută prin organe proprii, acestea fiind abilitate să ducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și să efectueze procedura de executare silită, potrivit prevederilor prezentului cod.

(4) Organele prevăzute la alin. (2) și (3) sunt denumite în continuare organe de executare silită.

(4¹) Organele de executare prevăzute la alin. (4) sunt competente și pentru executarea silită a creanțelor prevăzute la art. 141 alin. (1²).

(5) Pentru efectuarea procedurii de executare silită este competent organul de executare în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmăribile, coordonarea întregii executări revenind organului de executare în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul sau organul de executare competent, desemnat potrivit art. 33, după caz. În cazul în care executarea silită se face prin poprire, aplicarea măsurii de executare silită se face de către organul de executare coordonator.

(5¹) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare cu debitorul aflat în stare de insolvabilitate, în condițiile art. 27, ori în cazul prevăzut la art. 25 alin. (2) lit. e) revine organului de executare în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul sau organului de executare competent desemnat potrivit art. 33 alin. (3), după caz.

(5²) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, potrivit dispozițiilor cap. IV din Legea nr. 85/2006, cu modificările și completările ulterioare, revine organului de executare în a cărui rază teritorială își are/și-a avut domiciliul fiscal debitorul insolvent sau organului de executare competent desemnat potrivit art. 33 alin. (3), după caz.

(5³) Organul de executare coordonator în cazul prevăzut la art. 164 alin. (2) este cel în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal sau își desfășoară activitatea debitorul ale cărui bunuri au fost adjudecate.

(6) În cazul în care, potrivit legii, s-a dispus atragerea răspunderii membrilor organelor de conducere, în conformitate cu dispozițiile cap. IV din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, și pentru creanțe

fiscale, prin derogare de la prevederile [art. 142](#) din Legea nr. 85/2006, executarea silită se efectuează de organul de executare în condițiile prezentului cod.

(7) Atunci când se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituie sau de sustragere de la executare silită a bunurilor și veniturilor urmăribile ale debitorului, organul de executare în a căru rază teritorială se află domiciliul fiscal al debitorului poate proceda la indisponibilizarea și executarea silită a acestora, indiferent de locul în care se găsesc bunurile.

(8) Organul de executare coordonator va sesiza în scris celelalte organe prevăzute la alin. (5), comunicându-le titlul executoriu în copie certificată, situația debitorului, contul în care se vor vira sumele încasate, precum și orice alte date utile pentru identificarea debitorului și a bunurilor ori veniturilor urmăribile.

(9) În cazul în care asupra acelorași venituri ori bunuri ale debitorului a fost pornită executarea, atât pentru realizarea titlurilor executorii privind creanțe fiscale, cât și pentru titluri ce se execută în condițiile prevăzute de alte dispoziții legale, executarea silită se va face, potrivit dispozițiilor prezentului cod, de către organele de executare prevăzute de acesta.

(10) Când se constată că domiciliul fiscal al debitorului se află în raza teritorială a altui organ de executare, titlul executoriu împreună cu dosarul executării vor fi trimise acestuia, înștiințându-se, dacă este cazul, organul de la care s-a primit titlul executoriu.

ARTICOLUL 136¹

Reguli speciale privind executarea silită a creanțelor datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor

(1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să colaboreze și să efectueze procedura de executare silită a creanțelor fiscale datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.

(2) În situația în care debitorul datorează impozite, taxe sau alte venituri la bugetul local și nu are bunuri urmăribile pe raza teritorială a respectivei unități administrativ-teritoriale sau a subdiviziunii unității administrativ-teritoriale a municipiului, competența pentru efectuarea procedurii de executare silită revine organului fiscal în a căru rază teritorială se află bunurile urmăribile.

(3) Organul fiscal din cadrul autorității administrației publice locale care administrează creanțele fiscale prevăzute la alin. (2), denumit în prezentul articol autoritate solicitantă, solicită, în scris, organului fiscal din cadrul autorității administrației publice locale în a căru rază teritorială se află situate bunurile mobile sau imobile, denumit în prezentul articol autoritate solicitată, efectuarea procedurii de executare silită.

(4) Cererea conține, în mod obligatoriu, următoarele informații:

- a) datele de identificare a debitorului;
- b) valoarea creanței de recuperat;
- c) valoarea creanțelor fiscale accesorii stabilite, potrivit legii, până la data solicitării;
- d) contul în care se virează sumele încasate;
- e) orice date necesare pentru identificarea bunurilor urmăribile, dacă este cazul.

(5) Cererea este însoțită obligatoriu de o copie a titlului executoriu.

(6) Autoritatea solicitată confirmă, în scris, primirea cererii, în termen de 10 zile de la data primirii.

(7) Autoritatea solicitată poate refuza efectuarea procedurii de executare silită în următoarele cazuri:

- a) titlul executoriu nu este valabil;
- b) cererea nu conține toate informațiile prevăzute la alin. (4).

(8) Sumele realizate prin executare silită se virează autorității solicitante. Prevederile [art. 168](#) se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 137

Executarea silită în cazul debitorilor solidari

(1) Organul de executare coordonator, în cazul debitorilor solidari, este cel în a căru rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul despre care există indicii că deține mai multe venituri sau bunuri urmăribile.

(1¹) Coordonarea executării silite în cazul în care s-a dispus atragerea răspunderii solidare în condițiile [art.](#)

27 și 28 revine organului de executare în a cărei rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul aflat în stare de insolvabilitate sau insolvență sau organul de executare competent, desemnat potrivit art. 33, după caz.

(2) Organul de executare coordonator înscrie în întregime debitul în evidențele sale și ia măsuri de executare silită, comunicând întregul debit organelor de executare în a căror rază teritorială se află domiciliile fiscale ale celorlalți codebitori, aplicându-se dispozițiile art. 136.

(3) Organele de executare sesizate, cărora li s-a comunicat debitul, după înscrierea acestuia într-o evidență nominală, vor lua măsuri de executare silită și vor comunica organului de executare coordonator sumele realizate în contul debitorului, în termen de 10 zile de la realizarea acestora.

(4) Dacă organul de executare coordonator, care ține evidența întregului debit, constată că acesta a fost realizat prin actele de executare silită făcute de el însuși și de celelalte organe sesizate potrivit alin. (3), el este obligat să ceară în scris acestora din urmă să înceteze de îndată executarea silită.

ARTICOLUL 138

Executorii fiscali

(1) Executarea silită se face de organul de executare competent prin intermediul executorilor fiscali. Aceștia trebuie să dețină o legitimație de serviciu pe care trebuie să o prezinte în exercitarea activității.

(2) Executorul fiscal este împuternicit în fața debitorului și a terților prin legitimația de executor fiscal și delegație emisă de organul de executare silită.

(3) În exercitarea atribuțiilor ce le revin, pentru aplicarea procedurilor de executare silită, executorii fiscali pot:

a) să intre în orice incintă de afaceri a debitorului, persoană juridică, sau în alte incinte unde acesta își păstrează bunurile, în scopul identificării bunurilor sau valorilor care pot fi executate silit, precum și să analizeze evidența contabilă a debitorului în scopul identificării terților care datorează sau dețin în păstrare venituri ori bunuri ale debitorului;

b) să intre în toate încăperile în care se găsesc bunuri sau valori ale debitorului, persoană fizică, precum și să cerceteze toate locurile în care acesta își păstrează bunurile;

c) să solicite și să cerceteze orice document sau element material care poate constitui o probă în determinarea bunurilor proprietate a debitorului.

(4) Executorul fiscal poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul sau reședința unei persoane fizice, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, organul de executare va cere autorizarea instanței judecătorești competente potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

(5) Accesul executorului fiscal în locuință, în incinta de afaceri sau în orice altă încăpere a debitorului, persoană fizică sau juridică, se poate efectua între orele 6,00 - 20,00, în orice zi lucrătoare. Executarea începută va putea continua în aceeași zi sau în zilele următoare. În cazuri temeinic justificate de pericolul înstrăinării unor bunuri, accesul în încăperile debitorului va avea loc și la alte ore decât cele menționate, precum și în zilele nelucrătoare, în baza autorizației prevăzute la alin. (4).

(6) În absența debitorului sau dacă acesta refuză accesul în oricare dintre încăperile prevăzute la alin. (3), executorul fiscal poate să pătrundă în acestea în prezența unui reprezentant al poliției ori al jandarmeriei sau a altui agent al forței publice și a doi martori majori, fiind aplicabile prevederile alin. (4) și (5).

ARTICOLUL 139

Executarea silită împotriva veniturilor bugetului general consolidat

Impozitele, taxele, contribuțiile și orice alte venituri ale bugetului general consolidat nu pot fi urmărite de niciun creditor pentru nicio categorie de creanțe în cadrul procedurii de executare silită.

ARTICOLUL 140

Executarea silită împotriva unei asocieri fără personalitate juridică

Pentru executarea silită a creanțelor fiscale datorate de o asocieră fără personalitate juridică, chiar dacă există un titlu executoriu pe numele asocierii, pot fi executate silit atât bunurile mobile și imobile ale

ARTICOLUL 141

Titlul executoriu și condițiile pentru începerea executării silită

(1) Executarea silită a creanțelor fiscale se efectuează în temeiul unui titlu executoriu emis potrivit prevederilor prezentului cod de către organul de executare competent în a cărui rază teritorială își are domiciliul fiscal debitorul sau al unui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(1¹) În titlul executoriu emis, potrivit legii, de organul de executare prevăzut la alin. (1) se înscriu toate creanțele fiscale neachitate la scadență, reprezentând impozite, taxe, contribuții și alte venituri ale bugetului general consolidat, precum și accesoriile aferente acestora, stabilite în condițiile legii. Cu excepția cazului în care prin lege se prevede că un înscris constituie titlu executoriu, niciun titlu executoriu nu se poate emite în absența unui titlu de creanță în baza căruia se stabilesc, în condițiile legii, creanțe fiscale principale sau accesorii.

(1²) Executarea silită a creanțelor bugetare rezultate din raporturi juridice contractuale se efectuează în baza hotărârii judecătorești sau a altui înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

(2) Titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care creanța fiscală este scadentă prin expirarea termenului de plată prevăzut de lege sau stabilit de organul competent ori în alt mod prevăzut de lege.

(3) Modificarea titlului de creanță atrage modificarea titlului executoriu în mod corespunzător.

(4) Titlul executoriu emis potrivit alin. (1) de organul de executare competent va conține, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 alin. (2), următoarele: codul de identificare fiscală, domiciliul fiscal al acestuia, precum și orice alte date de identificare; cuantumul și natura sumelor datorate și neachitate, temeiul legal al puterii executorii a titlului.

(5) Pentru debitorii obligați în mod solidar la plata creanțelor fiscale se va întocmi un singur titlu executoriu.

(6) Titlurile executorii emise de alte organe competente, care privesc creanțe fiscale, se transmit în termen de cel mult 30 de zile de la emitere, spre executare silită, potrivit legii, organelor prevăzute la art. 136.

(7) Netransmiterea proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor în termen de 90 de zile de la emiterea de către organele competente atrage anularea acestora prin decizie de către conducătorul organului emitent. Conducătorul organului emitent al titlului executoriu are obligația emiterii deciziei de imputare a contravalorii contravenției personalului care se face vinovat de întârziere. Decizia de imputare se comunică de către organul emitent persoanei vinovate, care trebuie să achite contravaloarea contravenției în termen de 15 zile de la data comunicării deciziei. La expirarea acestui termen, decizia devine titlu executoriu. Contravaloarea contravenției înscrise în decizia de imputare se face venit la bugetul de stat sau bugetul local căruia i se datora, potrivit legii, amenda contravențională. Termenul de 90 de zile se prelungește cu perioada scursă în procedura de contestare a proceselor-verbale de constatare a contravenției.

(8) În cazul în care titlurile executorii emise de alte organe decât cele prevăzute la art. 33 alin. (1) nu cuprind unul dintre următoarele elemente: numele și prenumele sau denumirea debitorului, codul numeric personal, codul unic de înregistrare, domiciliul sau sediul, cuantumul sumei datorate, temeiul legal, semnătura organului care l-a emis și dovada comunicării acestora, organul de executare va restitui de îndată titlurile executorii organelor emitente.

(9) În cazul în care titlul executoriu i-a fost transmis spre executare de către un alt organ, organul de executare îi va confirma primirea, în termen de 30 de zile.

(10) Instituțiile publice finanțate total sau parțial de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului general consolidat, spre executare silită, organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul din care sunt finanțate instituțiile publice.

(10¹) Instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, care nu au organe de executare silită proprii, pot transmite titlurile executorii privind venituri proprii organelor fiscale din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală sau, după caz, organelor fiscale ale unităților administrativ-teritoriale ori subdiviziunilor

administrativ-teritoriale ale municipiilor. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul de stat sau la bugetul local, după caz.

(11) Instituțiile publice finanțate total sau parțial de la bugetul local, care nu au organe de executare silită proprii, transmit titlurile executorii privind venituri ale bugetului local, spre executare silită, organelor fiscale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor. Sumele astfel realizate se fac venit la bugetul local.

ARTICOLUL 142

Reguli privind executarea silită

(1) Executarea silită se poate întinde asupra veniturilor și bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, iar valorificarea acestora se efectuează numai în măsura necesară pentru realizarea creanțelor fiscale și a cheltuielilor de executare. Executarea silită a bunurilor proprietate a debitorului, urmăribile potrivit legii, se efectuează, de regulă, în limita a 150% din valoarea creanțelor fiscale, inclusiv a cheltuielilor de executare.

(1¹) Sunt supuse sechestrării și valorificării bunurile urmăribile proprietate a debitorului, prezentate de acesta și/sau identificate de către organul de executare, în următoarea ordine:

- a)** bunurile mobile și imobile care nu sunt direct folosite în activitatea ce constituie principala sursă de venit;
- b)** bunuri care nu sunt nemijlocit predestinate pentru desfășurarea activității care constituie principala sursă de venit;
- c)** bunurile mobile și imobile ce se află temporar în deținerea altor persoane în baza contractelor de arendă, de împrumut, de închiriere, de concesiune, de leasing și altele;
- d)** ansamblu de bunuri în condițiile prevederilor [art. 158](#);
- e)** mașini-unelte, utilaje, materii prime și materiale și alte bunuri mobile, precum și bunuri imobile ce servesc activității care constituie principala sursă de venit;
- f)** produse finite.

(1²) Organul fiscal poate trece la sechestrarea bunurilor din următoarea categorie din cele prevăzute la alin. (1¹) ori de câte ori valorificarea nu este posibilă.

(2) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(3) În cadrul procedurii de executare silită se pot folosi succesiv sau concomitent modalitățile de executare silită prevăzute de prezentul cod.

(4) Executarea silită a creanțelor fiscale nu se primează.

(5) Executarea silită se desfășoară până la stingerea creanțelor fiscale înscrise în titlul executoriu, inclusiv a dobânzilor, penalităților de întârziere sau majorărilor de întârziere, după caz, ori a altor sume, datorate sau acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

(6) În cazul în care prin titlul executoriu sunt prevăzute, după caz, dobânzi, penalități de întârziere, majorări de întârziere sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de către organul de executare și consemnate într-un proces-verbal care constituie titlu executoriu, care se comunică debitorului.

(7) Față de terți, inclusiv față de stat, o garanție reală și celelalte sarcini reale asupra bunurilor au un grad de prioritate care se stabilește de la momentul în care acestea au fost făcute publice prin oricare dintre metodele prevăzute de lege.

ARTICOLUL 143

Obligația de informare

În vederea începerii executării silită, organul de executare competent se poate folosi de mijloacele de probă prevăzute la [art. 49](#), în vederea determinării averii și a venitului debitorului. La cererea organului fiscal, debitorul este obligat să furnizeze în scris, pe propria răspundere, informațiile solicitate.

ARTICOLUL 144

Precizarea naturii debitului

În toate actele de executare silită trebuie să se indice titlul executoriu și să se arate natura și cuantumul debitului ce face obiectul executării.

ARTICOLUL 145

Somația

(1) Executarea silită începe prin comunicarea somației. Dacă în termen de 15 zile de la comunicarea somației nu se stinge debitul, se continuă măsurile de executare silită. Somația este însoțită de un exemplar al titlului executoriu.

(2) Somația cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 alin. (2), următoarele: numărul dosarului de executare; suma pentru care se începe executarea silită; termenul în care cel somat urmează să plătească suma prevăzută în titlul executoriu, precum și indicarea consecințelor nerespectării acesteia.

ARTICOLUL 146

Drepturi și obligații ale terțului

Terțul nu se poate opune sechestrării unui bun al debitorului, invocând un drept de gaj, drept de ipotecă sau un privilegiu. Terțul va participa la distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunului, potrivit legii.

ARTICOLUL 147

Evaluarea bunurilor supuse executării silite

(1) Înaintea valorificării bunurilor, acestea vor fi evaluate. Evaluarea se efectuează de organul de executare prin experți evaluatori proprii sau prin experți evaluatori independenți. Evaluatorii independenți sunt desemnați în condițiile art. 55. Atât evaluatorii proprii, cât și evaluatorii independenți sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile ce le revin, astfel cum reies din prezentul cod, din actul prin care s-a dispus expertiza, precum și din actul prin care au fost numiți.

(2) Organul de executare va actualiza prețul de evaluare ținând cont de rata inflației.

(3) Atunci când se consideră necesar, organul de executare va proceda la o nouă evaluare.

(4) Organul de executare poate proceda la o nouă evaluare în situații cum sunt: când se constată modificări ale prețurilor de circulație pe piața liberă a bunurilor, când valoarea bunului s-a modificat prin deteriorări sau prin amenajări. Prevederile alin. (1) sunt aplicabile în mod corespunzător.

ARTICOLUL 148

Suspendarea, întreruperea sau încetarea executării silite

(1) Executarea silită se poate suspenda, întrerupe sau poate înceta în cazurile prevăzute de prezentul cod.

(2) Executarea silită se suspendă:

a) când suspendarea a fost dispusă de instanță sau de creditor, în condițiile legii;

b) la data comunicării aprobării înlesnirii la plată, în condițiile legii;

c) în cazul prevăzut la art. 156;

d) pe o perioadă de cel mult 6 luni, în cazuri excepționale, și doar o singură dată pentru același debitor, prin hotărâre a Guvernului;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

(2¹) Executarea silită se suspendă și în cazul în care, ulterior începerii executării silite, se depune o cerere de restituire/rambursare, iar cuantumul sumei solicitate este egal cu sau mai mare decât creanța fiscală pentru care s-a început executarea silită. În acest caz, executarea silită se suspendă la data depunerii cererii.

(2²) Pe perioada suspendării executării silite, actele de executare efectuate anterior, precum și orice alte

măsuri de executare, inclusiv cele de indisponibilizare a bunurilor, veniturilor ori sumelor din conturile bancare, rămân în ființă.

(2³) Suspendarea executării silite prin poprire bancară are ca efect încetarea indisponibilizării sumelor viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută, începând cu data și ora comunicării către instituțiile de credit a adresei de suspendare a executării silite prin poprire.

(3) Executarea silită se întrerupe în cazurile prevăzute expres de lege. Executarea silită nu se întrerupe pe perioada în care un contribuabil este declarat insolubil.

(4) Executarea silită încetează dacă:

a) s-au stins integral obligațiile fiscale prevăzute în titlul executoriu, inclusiv obligațiile de plată accesorii, cheltuielile de executare și orice alte sume stabilite în sarcina debitorului, potrivit legii;

b) a fost desființat titlul executoriu;

c) în alte cazuri prevăzute de lege.

(5) Măsurile de executare silită aplicate în condițiile prezentului cod se ridică prin decizie întocmită în cel mult două zile de la data la care a încetat executarea silită, de către organul de executare. Nerespectarea termenului atrage răspunderea potrivit art. 227 [alin. \(2\)](#).

(5¹) În măsura în care creanțele fiscale înscrise în titluri executorii se sting prin plată, prin poprire sau prin alte modalități prevăzute de prezentul cod, sechestrul aplicat pe acele titluri asupra bunurilor, cu valoare mai mică sau egală cu suma creanțelor fiscale astfel stinse, se ridică, prin decizie întocmită de organul de executare, în cel mult două zile de la data stingerii.

(5²) Organul de executare ridică poprirea bancară pentru sumele care depășesc cuantumul creanțelor înscrise în adresa de înființare a popririi în situația în care, din informațiile comunicate de bănci rezultă că sumele indisponibilizate în favoarea organului de executare acoperă creanțele fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi și sunt îndeplinite condițiile pentru realizarea creanței.

(5³) Poprirea bancară se ridică și în situația în care organul de executare constată că poprirea a rămas fără obiect.

(6) În cazul în care popririle înființate de organul de executare generează imposibilitatea debitorului de a-și continua activitatea economică, cu consecințe sociale deosebite, creditorul fiscal poate dispune, la cererea debitorului și ținând seama de motivele invocate de acesta, fie suspendarea temporară totală, fie suspendarea temporară parțială a executării silite prin poprire. Suspendarea se poate dispune pentru o perioadă de cel mult 6 luni de la data comunicării către bancă sau alt terț poprit a suspendării popririi de către organul fiscal.

(7) Odată cu cererea de suspendare prevăzută la [alin. \(6\)](#) debitorul va indica bunurile libere de orice sarcini, oferite în vederea sechestrării, sau alte garanții prevăzute de lege, la nivelul sumei pentru care s-a început executarea silită.

(8) Dispozițiile [alin. \(7\)](#) nu se aplică în cazul în care valoarea bunurilor deja sechestrate de creditorul fiscal acoperă valoarea creanței pentru care s-a început executarea silită prin poprire.

ARTICOLUL 148¹

Suspendarea executării silite în cazul depunerii unei scrisori de garanție bancară

(1) În cazul contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale prin care se stabilesc creanțe fiscale, executarea silită se suspendă sau nu începe pentru obligațiile fiscale contestate dacă contribuabilul depune la organul fiscal competent o scrisoare de garanție bancară la nivelul obligațiilor fiscale contestate. Valabilitatea scrisorii de garanție bancară trebuie să fie de minimum 6 luni de la data emiterii.

(2) În situația în care pe perioada de valabilitate a scrisorii de garanție bancară contestația este respinsă, în totalitate sau în parte, organul fiscal execută garanția în ultima zi de valabilitate a acesteia dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) contribuabilul nu plătește obligațiile fiscale pentru care s-a respins contestația;

b) contribuabilul nu depune o nouă scrisoare de garanție bancară;

c) instanța judecătorească nu a dispus, prin hotărâre executorie, suspendarea executării actului administrativ fiscal potrivit Legii contenciosului administrativ [nr. 554/2004](#), cu modificările și completările

ulterioare.

(3) Scrisoarea de garanție bancară rămâne fără obiect în următoarele situații:

a) contestația a fost admisă, în totalitate;

b) instanța judecătorească admite, prin hotărâre executorie, cererea contribuabilului de suspendare a executării actului administrativ fiscal potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pe toată perioada suspendării executării silite potrivit prezentului articol, creanțele fiscale ce fac obiectul suspendării nu se sting, cu excepția situației în care contribuabilul optează pentru stingerea acestora potrivit art. 115 alin. (3²).

SECȚIUNEA a 2-a Executarea silită prin poprire

ARTICOLUL 149 Executarea silită a sumelor ce se cuvin debitorilor

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmăribile reprezentând venituri și disponibilități bănești în lei și în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terțe persoane sau pe care aceștia le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Sumele reprezentând credite nerambursabile sau finanțări primite de la instituții sau organizații internaționale pentru derularea unor programe ori proiecte nu sunt supuse executării silite prin poprire, în cazul în care împotriva beneficiarului acestora a fost pornită procedura executării silite.

(3) În cazul sumelor urmăribile reprezentând venituri și disponibilități în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb afișat de acestea pentru ziua respectivă.

(4) Sumele ce reprezintă venituri bănești ale debitorului persoană fizică, realizate ca angajat, pensiile de orice fel, precum și ajutoarele sau indemnizațiile cu destinație specială sunt supuse urmăririi numai în condițiile prevăzute de [Codul de procedură civilă](#).

(5) Poprirea asupra veniturilor debitorilor persoane fizice sau persoane juridice se înființează de către organul de executare, printr-o adresă care va fi comunicată terțului poprit, dispozițiile [art. 44](#) cu privire la comunicarea actului administrativ fiscal aplicându-se în mod corespunzător. Totodată, va fi înștiințat și debitorul despre înființarea popririi.

(6) Poprirea nu este supusă validării.

(7) Poprirea înființată anterior, ca măsură asigurătorie, devine executorie prin comunicarea copiei certificate de pe titlul executoriu, făcută terțului poprit, și înștiințarea despre aceasta a debitorului.

(8) Poprirea se consideră înființată din momentul primirii adresei de înființare de către terțul poprit. În acest sens, terțul poprit este obligat să înregistreze atât ziua, cât și ora primirii adresei de înființare a popririi.

(9) După înființarea popririi, terțul poprit este obligat:

a) să plătească, de îndată sau după data la care creanța devine exigibilă, organului fiscal, suma reținută și cuvenită, în contul indicat de organul de executare;

b) să indisponibilizeze bunurile mobile necorporale poprite, înștiințând despre aceasta organul de executare.

(9¹) În situația în care, la data comunicării adresei de înființare a popririi, terțul poprit nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit sau nu va datora în viitor asemenea sume în temeiul unor raporturi juridice existente, va înștiința despre acest fapt organul de executare în termen de 5 zile de la primirea adresei de înființare a popririi.

*) Potrivit art. III, alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 8/2013, prevederile art. 149 alin. (9¹) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile popririlor înființate după data de 01.02.2013.

(10) În cazul în care sumele datorate debitorului sunt poprite de mai mulți creditori, terțul poprit îi va anunța în scris despre aceasta pe creditori și va proceda la distribuirea sumelor potrivit ordinii de preferință

prevăzute la [art. 170](#).

(11) Pentru stingerea creanțelor fiscale, debitorii titulari de conturi bancare pot fi urmăriți prin poprire asupra sumelor din conturile bancare, prevederile alin. (5) aplicându-se în mod corespunzător. În acest caz, prin excepție de la art. 145 [alin. \(1\)](#), poprirea nu poate fi înființată înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile de la data comunicării somației.

(12) În măsura în care este necesar, pentru achitarea sumei datorate la data sesizării băncii, potrivit alin. (11), sumele existente, precum și cele viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută sunt indisponibilizate în limita sumei necesare pentru realizarea obligației ce se execută silit, astfel cum aceasta rezultă din adresa de înființare a popririi. Din momentul indisponibilizării, respectiv de la data și ora primirii adresei de înființare a popririi asupra disponibilităților bănești, băncile nu procedează la decontarea documentelor de plată primite, respectiv la debitarea conturilor debitorilor, și nu acceptă alte plăți din conturile acestora până la achitarea integrală a obligațiilor fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi, cu excepția:

a) sumelor necesare plății drepturilor salariale, inclusiv a impozitelor și contribuțiilor aferente acestora, reținute la sursă, dacă, potrivit declarației pe propria răspundere a debitorului sau reprezentantului său legal, rezultă că debitorul nu deține alte disponibilități bănești;

b) sumelor necesare plății accizelor de către antrepозitarii autorizați. În acest caz, debitorul va prezenta unității bancare odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a autorizației de antrepозitar;

c) sumelor necesare plății accizelor, în numele antrepозitarilor autorizați, de către cumpărătorii de produse energetice;

d) sumelor necesare plății impozitelor, taxelor și contribuțiilor de care depinde menținerea valabilității înlesnirii. În acest caz, debitorul va prezenta unității bancare odată cu dispoziția de plată și copia certificată, conform cu originalul, a documentului prin care s-a aprobat înlesnirea la plată.

(12¹) Pe perioada popririi asigurătorii, băncile acceptă plăți din conturile debitorilor dispuse pentru stingerea sumelor prevăzute la alin. (12), precum și pentru stingerea obligațiilor fiscale aferente bugetelor administrate de organul fiscal care a înființat poprirea.

(13) Încălcarea prevederilor alin. (9), (10), (12) și (15) atrage nulitatea oricărei plăți.

(14) În cazul în care executarea silită este suspendată ori încetează, potrivit legii, organul de executare înștiințează de îndată, în scris, băncile ori, după caz, terțul poprit pentru sistarea, temporară, totală sau parțială a indisponibilizării conturilor și reținerilor. În caz contrar banca este obligată să procedeze potrivit dispozițiilor alin. (12).

(15) În situația în care titlurile executorii nu pot fi onorate în aceeași zi, băncile vor urmări executarea acestora din încasările zilnice realizate în contul debitorului.

(16) Dispozițiile alin. (10) se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 150

Executarea silită a terțului poprit

(1) Dacă terțul poprit înștiințează organul de executare că nu datorează vreo sumă de bani debitorului urmărit, precum și în cazul în care se invocă alte neregularități privind înființarea popririi, instanța judecătorească în a cărei rază teritorială se află domiciliul sau sediul terțului poprit, la cererea organului de executare ori a altei părți interesate, pe baza probelor administrate, va pronunța menținerea sau desființarea popririi.

(2) Judecata se face de urgență și cu precădere.

(3) Pe baza hotărârii de menținere a popririi, care constituie titlu executoriu, organul de executare poate începe executarea silită a terțului poprit, în condițiile prezentului cod.

SECȚIUNEA a 3-a

Executarea silită a bunurilor mobile

ARTICOLUL 151

- (1) Sunt supuse executării silite orice bunuri mobile ale debitorului, cu excepțiile prevăzute de lege.
- (2) În cazul debitorului persoană fizică nu pot fi supuse executării silite, fiind necesare vieții și muncii debitorului, precum și familiei sale:
- a) bunurile mobile de orice fel care servesc la continuarea studiilor și la formarea profesională, precum și cele strict necesare exercitării profesiei sau a altei ocupații cu caracter permanent, inclusiv cele necesare desfășurării activității agricole, cum sunt uneltele, semințele, îngrășămintele, furajele și animalele de producție și de lucru;
 - b) bunurile strict necesare uzului personal sau casnic al debitorului și familiei sale, precum și obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de același fel;
 - c) alimentele necesare debitorului și familiei sale pe timp de două luni, iar dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele strict necesare până la noua recoltă;
 - d) combustibilul necesar debitorului și familiei sale pentru încălzit și pentru prepararea hranei, socotit pentru 3 luni de iarnă;
 - e) obiectele necesare persoanelor cu handicap sau destinate îngrijirii persoanelor bolnave;
 - f) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziții legale.
- (3) Bunurile debitorului persoană fizică necesare desfășurării activității de comerț nu sunt exceptate de la executare silită.
- (4) Executarea silită a bunurilor mobile se face prin sechestrarea și valorificarea acestora, chiar dacă acestea se află la un terț. Sechestrul se instituie printr-un proces-verbal.
- (5) Pentru bunurile mobile anterior sechestrate ca măsură asigurătorie nu este necesară o nouă sechestrare.
- (6) Executorul fiscal, la începerea executării silite, este obligat să verifice dacă bunurile prevăzute la alin. (5) se găsesc la locul aplicării sechestrului și dacă nu au fost substituite sau degradate, precum și să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru stingerea creanței.
- (7) Bunurile nu vor fi sechestrate dacă prin valorificarea acestora nu s-ar putea acoperi decât cheltuielile executării silite.
- (8) Prin sechestrul înființat asupra bunurilor mobile, creditorul fiscal dobândește un drept de gaj care conferă acestuia în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de gaj în sensul prevederilor dreptului comun.
- (9) De la data întocmirii procesului-verbal de sechestr, bunurile sechestrate sunt indisponibilizate. Cât timp durează executarea silită debitorul nu poate dispune de aceste bunuri decât cu aprobarea dată, potrivit legii, de organul competent. Nerespectarea acestei interdicții atrage răspunderea, potrivit legii, a celui în culpă.
- (10) Actele de dispoziție care ar interveni ulterior indisponibilizării prevăzute la alin. (9) sunt lovite de nulitate absolută.
- (11) În cazurile în care nu au fost luate măsuri asigurătorii pentru realizarea integrală a creanței fiscale și la începerea executării silite se constată că există pericolul evident de înstrăinare, substituire sau sustragere de la urmărire a bunurilor urmăribile ale debitorului, sechestrarea lor va fi aplicată odată cu comunicarea somației.

ARTICOLUL 152

Procesul-verbal de sechestr

- (1) Procesul-verbal de sechestr va cuprinde:
- a) denumirea organului de executare, indicarea locului, a datei și a orei când s-a făcut sechestrul;
 - b) numele și prenumele executorului fiscal care aplică sechestrul, numărul legitimației și al delegației;
 - c) numărul dosarului de executare, data și numărul de înregistrare a somației, precum și titlul executoriu în baza căruia se face executarea silită;
 - d) temeiul legal în baza căruia se face executarea silită;
 - e) sumele datorate pentru a căror executare silită se aplică sechestrul, inclusiv cele reprezentând dobânzi,

penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz, menționându-se și cota acestora, precum și actul normativ în baza căruia a fost stabilită obligația de plată;

f) numele, prenumele și domiciliul debitorului persoană fizică ori, în lipsa acestuia, ale persoanei majore ce locuiește împreună cu debitorul sau denumirea și sediul debitorului, numele, prenumele și domiciliul altor persoane majore care au fost de față la aplicarea sechestrului, precum și alte elemente de identificare a acestor persoane;

g) descrierea bunurilor mobile sechestrate și indicarea valorii estimative a fiecăruia, după aprecierea executorului fiscal, pentru identificarea și individualizarea acestora, menționându-se starea de uzură și eventualele semne particulare ale fiecărui bun, precum și dacă s-au luat măsuri spre neschimbare, cum sunt punerea de sigilii, custodia ori ridicarea de la locul unde se află, sau de administrare ori conservare a acestora, după caz;

h) mențiunea că evaluarea se va face înaintea începerii procedurii de valorificare, în cazul în care executorul fiscal nu a putut evalua bunul deoarece acesta necesită cunoștințe de specialitate;

i) mențiunea făcută de debitor privind existența sau inexistența unui drept de gaj, ipotecă ori privilegiu, după caz, constituit în favoarea unei alte persoane pentru bunurile sechestrate;

j) numele, prenumele și adresa persoanei căreia i s-au lăsat bunurile, precum și locul de depozitare a acestora, după caz;

k) eventualele obiecții făcute de persoanele de față la aplicarea sechestrului;

l) mențiunea că, în cazul în care în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestrul debitorul nu plătește obligațiile fiscale, se va trece la valorificarea bunurilor sechestrate;

m) semnătura executorului fiscal care a aplicat sechestrul și a tuturor persoanelor care au fost de față la sechestrare. Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul fiscal va menționa această împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestrul se predă debitorului sub semnătură sau i se comunică la domiciliul ori sediul acestuia, precum și, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu mențiunea de primire a bunurilor în păstrare.

(3) În vederea valorificării organul de executare este obligat să verifice dacă bunurile sechestrate se găsesc la locul menționat în procesul-verbal de sechestrul, precum și dacă nu au fost substituite sau degradate.

(4) Când bunurile sechestrate găsite cu ocazia verificării nu sunt suficiente pentru realizarea creanței fiscale, organul de executare va face investigațiile necesare pentru identificarea și urmărirea altor bunuri ale debitorului.

(5) Dacă se constată că bunurile nu se găsesc la locul menționat în procesul-verbal de sechestrul sau dacă au fost substituite sau degradate, executorul fiscal încheie proces-verbal de constatare. Pentru bunurile găsite cu prilejul investigațiilor efectuate conform alin. (4) se va încheia procesul-verbal de sechestrul.

(6) Dacă se sechestrează și bunuri gajate pentru garantarea creanțelor altor creditori, organul de executare le va trimite și acestora câte un exemplar din procesul-verbal de sechestrul.

(7) Executorul fiscal care constată că bunurile fac obiectul unui sechestrul anterior va consemna aceasta în procesul-verbal, la care va anexa o copie de pe procesele-verbale de sechestrul respective. Prin același proces-verbal executorul fiscal va declara sechestrate, când este necesar, și alte bunuri pe care le va identifica.

(8) Bunurile înscrise în procesele-verbale de sechestrul încheiate anterior se consideră sechestrate și în cadrul noii executări silite.

(9) În cazul în care executorul fiscal constată că în legătură cu bunurile sechestrate s-au săvârșit fapte care pot constitui infracțiuni va consemna aceasta în procesul-verbal de sechestrul și va sesiza de îndată organele de urmărire penală competente.

ARTICOLUL 153

Custodele

(1) Bunurile mobile sechestrate vor putea fi lăsate în custodia debitorului, a creditorului sau a altei persoane desemnate de organul de executare sau de executorul fiscal, după caz, ori vor fi ridicate și depozitate de către acesta. Atunci când bunurile sunt lăsate în custodia debitorului sau a altei persoane desemnate

conform legii și când se constată că există pericol de substituire ori de degradare, executorul fiscal poate aplica sigiliul asupra bunurilor.

(2) În cazul în care bunurile sechestrate constau în sume de bani în lei sau în valută, titluri de valoare, obiecte de metale prețioase, pietre prețioase, obiecte de artă, colecții de valoare, acestea se ridică și se depun, cel târziu a doua zi lucrătoare, la unitățile specializate.

(3) Cel care primește bunurile în custodie va semna procesul-verbal de sechestru.

(4) În cazul în care custodele este o altă persoană decât debitorul sau creditorul, organul de executare îi va stabili acestuia o remunerație ținând seama de activitatea depusă.

ARTICOLUL 153¹

Înlocuirea bunurilor sechestrate

La solicitarea debitorului, organul fiscal poate înlocui sechestrul asupra unui bun mobil cu sechestrul asupra altui bun mobil sau imobil și numai dacă bunul oferit în vederea sechestrării este liber de orice sarcini. Dispozițiile art. 142 [alin. \(1\)](#) sunt aplicabile în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 4-a

Executarea silită a bunurilor imobile

ARTICOLUL 154

Executarea silită a bunurilor imobile

(1) Sunt supuse executării silite bunurile imobile proprietate a debitorului. În situația în care debitorul deține bunuri în proprietate comună cu alte persoane, executarea silită se va întinde numai asupra bunurilor atribuite debitorului în urma partajului judiciar, respectiv asupra sultei.

(2) Executarea silită imobiliară se întinde de plin drept și asupra bunurilor accesorii bunului imobil, prevăzute de Codul civil. Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decât odată cu imobilul.

(3) În cazul debitorului persoană fizică nu poate fi supus executării silite spațiul minim locuit de debitor și familia sa, stabilit în conformitate cu normele legale în vigoare.

(4) Dispozițiile [alin. \(3\)](#) nu sunt aplicabile în cazurile în care executarea silită se face pentru stingerea creanțelor fiscale rezultate din săvârșirea de infracțiuni.

(5) Executorul fiscal care aplică sechestrul încheie un proces-verbal de sechestru, dispozițiile art. 151 [alin. \(9\)](#), [\(10\)](#) și [\(11\)](#), art. 152 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) și [art. 153¹](#) fiind aplicabile.

(6) Sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile în temeiul [alin. \(5\)](#) constituie ipotecă legală.

(7) Dreptul de ipotecă conferă creditorului fiscal în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de ipotecă, în sensul prevederilor dreptului comun.

(8) Pentru bunurile imobile sechestrate organul de executare care a instituit sechestrul va solicita de îndată biroului de carte funciară efectuarea înscripției ipotecare, anexând un exemplar al procesului-verbal de sechestru.

(9) Biroul de carte funciară va comunica organelor de executare, la cererea acestora, în termen de 10 zile, celelalte drepturi reale și sarcini care grevează imobilul urmărit, precum și titularii acestora, care vor fi înștiințați de către organul de executare și chemați la termenele fixate pentru vânzarea bunului imobil și distribuirea prețului.

(10) Creditorii debitorului, alții decât titularii drepturilor menționate la [alin. \(9\)](#), sunt obligați ca, în termen de 30 de zile de la înscrierea procesului-verbal de sechestru al bunului imobil în evidențele de publicitate imobiliară, să comunice în scris organului de executare titlurile pe care le au pentru bunul imobil respectiv.

ARTICOLUL 155

Instituirea administratorului-sechestrului

(1) La instituirea sechestrului și în tot cursul executării silite, organul de executare poate numi un administrator-sechestru, dacă această măsură este necesară pentru administrarea imobilului urmărit, a

chiriilor, a arende și a altor venituri obținute din administrarea acestuia, inclusiv pentru apărarea în litigii privind imobilul respectiv.

(2) Administrator-sechestrului poate fi numit creditorul, debitorul ori altă persoană fizică sau juridică.

(3) Administratorul-sechestrului va consemna veniturile încasate potrivit alin. (1) la unitățile abilitate și va depune recpisa la organul de executare.

(4) Când administrator-sechestrului este numită o altă persoană decât creditorul sau debitorul, organul de executare îi va fixa o remunerație ținând seama de activitatea depusă.

ARTICOLUL 156

Suspendarea executării silită a bunurilor imobile

(1) După primirea procesului-verbal de sechestrul, debitorul poate solicita organului de executare, în termen de 15 zile de la comunicare, să îi aprobe ca plata integrală a creanțelor fiscale să se facă din veniturile bunului imobil urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de cel mult 6 luni.

(2) De la data aprobării cererii debitorului, executarea silită începută asupra bunului imobil se suspendă.

(3) Pentru motive temeinice organul de executare poate relua executarea silită imobiliară înainte de expirarea termenului de 6 luni.

(4) Dacă debitorul persoană juridică căruia i s-a aprobat suspendarea conform prevederilor alin. (2) se sustrage ulterior de la executare silită sau își provoacă insolvabilitatea, se vor aplica în mod corespunzător prevederile art. 27.

SECȚIUNEA a 5-a

Executarea silită a altor bunuri

ARTICOLUL 157

Executarea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini

(1) Executarea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini, care sunt ale debitorului, se efectuează în conformitate cu prevederile prezentului cod privind bunurile imobile.

(2) Pentru executarea silită a recoltelor și a fructelor culese sunt aplicabile prevederile prezentului cod privind bunurile mobile.

(3) Organul de executare va hotărî, după caz, valorificarea fructelor neculese sau a recoltelor așa cum sunt prinse de rădăcini sau după ce vor fi culese.

ARTICOLUL 158

Executarea silită a unui ansamblu de bunuri

(1) Bunurile mobile și/sau imobile, proprietate a debitorului, pot fi valorificate individual și/sau în ansamblu dacă organul de executare apreciază că astfel acestea pot fi vândute în condiții mai avantajoase.

(2) Organul de executare își poate schimba opțiunea în orice fază a executării, cu reluarea procedurii.

(3) Pentru executarea silită a bunurilor prevăzute la alin. (1) organul de executare va proceda la sechestrarea acestora, potrivit prevederilor prezentului cod.

(4) Prevederile secțiunii a 3-a privind executarea silită a bunurilor mobile și ale secțiunii a 4-a privind executarea silită a bunurilor imobile, precum și ale art. 165 privind plata în rate se aplică în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 6-a

Valorificarea bunurilor

ARTICOLUL 159

Valorificarea bunurilor sechestrate

(1) În cazul în care creanța fiscală nu este stinsă în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestr, se va proceda, fără efectuarea altei formalități, la valorificarea bunurilor sechestrate, cu excepția situațiilor în care, potrivit legii, s-a dispus desființarea sechestrului, suspendarea sau amânarea executării silit.

(2) Pentru a realiza executarea silită cu rezultate cât mai avantajoase, ținând seama atât de interesul legitim și imediat al creditorului, cât și de drepturile și obligațiile debitorului urmărit, organul de executare va proceda la valorificarea bunurilor sechestrate în una dintre modalitățile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare și care, față de datele concrete ale cauzei, se dovedește a fi mai eficientă.

(3) În sensul alin. (2) organul de executare competent va proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin:

a) înțelegerea părților;

b) vânzare în regim de consignație a bunurilor mobile;

c) vânzare directă;

d) vânzare la licitație;

e) alte modalități admise de lege, inclusiv valorificarea bunurilor prin case de licitații, agenții imobiliare sau societăți de brokeraj, după caz.

(4) Dacă au fost sechestrate bunuri perisabile sau supuse degradării, acestea pot fi vândute în regim de urgență. Evaluarea și valorificarea acestor bunuri se vor face de către organele fiscale, la prețul pieței. Procedura de evaluare și valorificare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(5) Dacă din cauza unei contestații sau a unei învoieli între părți data, locul sau ora vânzării directe sau la licitație a fost schimbată de organul de executare, se vor face alte publicații și anunțuri, potrivit art. 162.

(6) Vânzarea bunurilor sechestrate se face numai către persoane fizice sau juridice care nu au obligații fiscale restante.

(7) În sensul alin. (6), în categoria obligațiilor fiscale restante nu se cuprind obligațiile fiscale pentru care s-au acordat, potrivit legii, reduceri, amânări sau eşalonări la plată.

ARTICOLUL 160

Valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților

(1) Valorificarea bunurilor potrivit înțelegerii părților se realizează de debitorul însuși, cu acordul organului de executare, astfel încât să se asigure o recuperare corespunzătoare a creanței fiscale. Debitorul este obligat să prezinte în scris organului de executare propunerile ce i s-au făcut și nivelul de acoperire a creanțelor fiscale, indicând numele și adresa potențialului cumpărător, precum și termenul în care acesta din urmă va achita prețul propus.

(2) Prețul propus de cumpărător și acceptat de organul de executare nu poate fi mai mic decât prețul de evaluare.

(3) Organul de executare, după analiza propunerilor prevăzute la alin. (1), va comunica aprobarea indicând termenul și contul bugetar în care prețul bunului va fi virat de cumpărător.

(4) Indisponibilizarea prevăzută la art. 151 alin. (9) și (10) se ridică după creditarea contului bugetar menționat la alin. (3).

ARTICOLUL 161

Valorificarea bunurilor prin vânzare directă

(1) Valorificarea bunurilor prin vânzare directă se poate realiza în următoarele cazuri:

a) pentru bunurile prevăzute la art. 159 alin. (4);

b) înainte începerii procedurii de valorificare prin licitație, dacă se recuperează integral creanța fiscală;

c) după finalizarea unei licitații, dacă bunul/bunurile sechestrate nu au fost vândute și se oferă cel puțin prețul de evaluare.

(2) Vânzarea directă se realizează prin încheierea unui proces-verbal care constituie titlu de proprietate.

(3) În cazul în care organul de executare înregistrează în condițiile prevăzute la alin. (1) mai multe cereri, va vinde bunul persoanei care oferă cel mai mare preț față de prețul de evaluare.

(4) Vânzarea directă a bunurilor se face chiar dacă se prezintă un singur cumpărător.

ARTICOLUL 162

Vânzarea bunurilor la licitație

(1) Pentru valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitație organul de executare este obligat să efectueze publicitatea vânzării cu cel puțin 10 zile înainte de data fixată pentru desfășurarea licitației.

(2) Publicitatea vânzării se realizează prin afișarea anunțului privind vânzarea la sediul organului de executare, al primăriei în a cărei rază teritorială se află bunurile sechestrate, la sediul și domiciliul debitorului, la locul vânzării, dacă acesta este altul decât cel unde se află bunurile sechestrate, pe imobilul scos la vânzare, în cazul vânzării bunurilor imobile, și prin anunțuri într-un cotidian național de largă circulație, într-un cotidian local, în pagina de internet sau, după caz, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și prin alte modalități prevăzute de lege.

(3) Despre data, ora și locul licitației vor fi înștiințați și debitorul, custodele, administratorul-sechestru, precum și titularii drepturilor reale și ai sarcinilor care grevează bunul urmărit.

(4) Anunțul privind vânzarea cuprinde următoarele elemente:

- a) denumirea organului fiscal emitent;
- b) data la care a fost emis;
- c) numele și semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului fiscal emitent;
- d) numărul dosarului de executare silită;
- e) bunurile care se oferă spre vânzare și descrierea lor sumară;
- f) prețul de evaluare ori prețul de pornire a licitației, în cazul vânzării la licitație, pentru fiecare bun oferit spre vânzare;
- g) indicarea, dacă este cazul, a drepturilor reale și a privilegiilor care grevează bunurile;
- h) data, ora și locul vânzării;
- i) invitația, pentru toți cei care pretind vreun drept asupra bunurilor, să înștiințeze despre aceasta organul de executare înainte de data stabilită pentru vânzare;
- j) invitația către toți cei interesați în cumpărarea bunurilor să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop și până la acel termen să prezinte oferte de cumpărare;
- k) mențiunea că ofertanții sunt obligați să depună în cazul vânzării la licitație, până la termenul prevăzut la alin. (7), o taxă de participare ori o scrisoare de garanție bancară, reprezentând 10% din prețul de pornire a licitației;
- l) mențiunea că toți cei interesați în cumpărarea bunurilor trebuie să prezinte dovada emisă de organele fiscale că nu au obligații fiscale restante;
- m) data afișării publicației de vânzare.

(5) Licitația se ține la locul unde se află bunurile sechestrate sau la locul stabilit de organul de executare, după caz.

(6) Debitorul este obligat să permită ținerea licitației în spațiile pe care le deține, dacă sunt adecvate acestui scop.

(7) Pentru participarea la licitație ofertanții depun, cu cel puțin o zi înainte de data licitației, următoarele documente:

- a) oferta de cumpărare;
- b) dovada plății taxei de participare sau a constituirii garanției sub forma scrisorii de garanție bancară, potrivit alin. (11) ori (12);
- c) împuternicirea persoanei care îl reprezintă pe ofertant;
- d) pentru persoanele juridice de naționalitate română, copie de pe certificatul unic de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerțului;
- e) pentru persoanele juridice străine, actul de înmatriculare tradus în limba română;
- f) pentru persoanele fizice române, copie de pe actul de identitate;
- g) pentru persoanele fizice străine, copie de pe pașaport;
- h) dovada, emisă de organele fiscale, că nu are obligații fiscale restante față de acestea.

(7¹) Ofertele de cumpărare pot fi depuse direct sau transmise prin poștă. Nu se admit oferte telefonice, telegrafice, transmise prin telex sau telefax.

(7²) Persoanele înscrise la licitație se pot prezenta și prin mandatar care trebuie să își justifice calitatea prin procură specială autentică. Debitorul nu va putea licita nici personal, nici prin persoană interpusă.

(7³) În cazul plății taxei de participare la licitație prin decontare bancară sau prin mandat poștal, executorul fiscal va verifica, la data ținerii licitației, creditarea contului curent general al Trezoreriei Statului indicat de organul de executare pentru virarea acesteia.

(8) Prețul de pornire a licitației este prețul de evaluare pentru prima licitație, diminuat cu 25% pentru a doua licitație și cu 50% pentru a treia licitație.

(9) Licitatia începe de la cel mai mare preț din ofertele de cumpărare scrise, dacă acesta este superior celui prevăzut la alin. (8), iar în caz contrar va începe de la acest din urmă preț.

(10) Adjudecarea se face în favoarea participantului care a oferit cel mai mare preț, dar nu mai puțin decât prețul de pornire. În cazul prezentării unui singur ofertant la licitație, comisia poate să îl declare adjudecatar dacă acesta oferă cel puțin prețul de pornire a licitației.

(11) Taxa de participare reprezintă 10% din prețul de pornire a licitației și se plătește în lei la unitatea teritorială a Trezoreriei Statului. În termen de 5 zile de la data întocmirii procesului-verbal de licitație, organul fiscal va restitui taxa de participare participanților care au depus oferte de cumpărare și care nu au fost declarați adjudecatari, iar în cazul adjudecării, taxa se reține în contul prețului. Taxa de participare nu se restituie ofertanților care nu s-au prezentat la licitație, celui care a refuzat încheierea procesului-verbal de adjudecare, precum și adjudecatarului care nu a plătit prețul. Taxa de participare care nu se restituie se face venit la bugetul de stat, cu excepția cazului în care executarea silită este organizată de organele fiscale prevăzute la [art. 35](#), caz în care taxa de participare se face venit la bugetele locale.

(12) Pentru participarea la licitație, ofertanții pot constitui și garanții, în condițiile legii, sub forma scrisorii de garanție bancară.

(13) Scrisoarea de garanție bancară, constituită în condițiile alin. (12), se valorifică de organul de executare în cazul în care ofertantul este declarat adjudecatar și/sau în situațiile prevăzute la alin. (11) teza a treia.

ARTICOLUL 163

Comisia de licitație

(1) Vânzarea la licitație a bunurilor sechestrate este organizată de o comisie condusă de un președinte.

(2) Comisia de licitație este constituită din 3 persoane desemnate de organul de conducere al creditorului bugetar.

(3) Comisia de licitație verifică și analizează documentele de participare și afișează la locul licitației, cu cel puțin o oră înaintea începerii acesteia, lista cuprinzând ofertanții care au depus documentația completă de participare.

(4) Ofertanții se identifică după numărul de ordine de pe lista de participare, după care președintele comisiei anunță obiectul licitației, precum și modul de desfășurare a acesteia.

(5) La termenele fixate pentru ținerea licitației executorul fiscal va da citire mai întâi anunțului de vânzare și apoi ofertelor scrise primite până la data prevăzută la [art. 162 alin. \(7\)](#).

(6) Dacă la prima licitație nu s-au prezentat ofertanți sau nu s-a obținut cel puțin prețul de pornire a licitației conform [art. 162 alin. \(8\)](#), organul de executare va fixa un termen în cel mult 30 de zile, în vederea ținerii celei de-a doua licitații.

(7) În cazul în care nu s-a obținut prețul de pornire nici la a doua licitație ori nu s-au prezentat ofertanți, organul de executare va fixa un termen în cel mult 30 de zile, în vederea ținerii celei de-a treia licitații.

(8) La a treia licitație creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 50% din prețul de evaluare.

(9) Pentru fiecare termen de licitație se va face o nouă publicitate a vânzării, conform prevederilor [art. 162](#).

(10) După licitarea fiecărui bun se va întocmi un proces-verbal privind desfășurarea și rezultatul licitației.

(11) În procesul-verbal prevăzut la alin. (10) se vor menționa, pe lângă elementele prevăzute la [art. 43 alin.](#)

(2), și următoarele: numele și prenumele sau denumirea cumpărătorului, precum și domiciliul fiscal al

acestui; numărul dosarului de executare silită; indicarea bunurilor adjudecate, a prețului la care bunul a fost adjudecat și a taxei pe valoarea adăugată, dacă este cazul; toți cei care au participat la licitație și sumele oferite de fiecare participant, precum și, dacă este cazul, menționarea situațiilor în care vânzarea nu s-a realizat.

ARTICOLUL 164

Adjudecarea

(1) După adjudecarea bunului adjudecatarul este obligat să plătească prețul, diminuat cu contravaloarea taxei de participare, în lei, în numerar la o unitate a Trezoreriei Statului sau prin decontare bancară, în cel mult 5 zile de la data adjudecării.

(2) Dacă adjudecatarul nu plătește prețul, licitația se va relua în termen de 10 zile de la data adjudecării. În acest caz, adjudecatarul este obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitație și, în cazul în care prețul obținut la noua licitație este mai mic, diferența de preț. Adjudecatarul va putea să achite prețul oferit inițial și să facă dovada achitării acestuia până la termenul prevăzut la art. 162 [alin. \(7\)](#), caz în care va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitație.

(3) Cu sumele încasate din eventuala diferență de preț, percepute în temeiul alin. (2), se vor stinge creanțele fiscale înscrise în titlul executoriu în baza căruia s-a început executarea silită.

(4) Dacă la următoarea licitație bunul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea acestuia.

(4¹) Suma reprezentând diferența de preț și/sau cheltuielile prevăzute la alin. (1) și (4) se stabilesc de organul de executare, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod. Contestarea procesului-verbal se face potrivit procedurii prevăzute la titlul IX.

(5) Termenul prevăzut la alin. (1) se aplică și în cazul valorificării conform înțelegerii părților sau prin vânzare directă.

ARTICOLUL 165

Plata în rate

(1) În cazul vânzării la licitație a bunurilor imobile cumpărătorii pot solicita plata prețului în rate, în cel mult 12 rate lunare, cu un avans de minimum 50% din prețul de adjudecare a bunului imobil și cu plata unei dobânzi sau majorări de întârziere, după caz, stabilite conform prezentului cod. Organul de executare va stabili condițiile și termenele de plată a prețului în rate.

(2) Cumpărătorul nu va putea înstrăina bunul imobil decât după plata prețului în întregime și a dobânzii sau majorării de întârziere stabilite.

(3) În cazul neplății avansului prevăzut la alin. (1), dispozițiile [art. 164](#) se aplică în mod corespunzător.

(4) Suma reprezentând dobânda sau majorarea de întârziere, după caz, nu stinge creanțele fiscale pentru care s-a început executarea silită și constituie venit al bugetului corespunzător creanței principale.

ARTICOLUL 166

Procesul-verbal de adjudecare

(1) În cazul vânzării bunurilor imobile, organul de executare va încheia procesul-verbal de adjudecare, în termen de cel mult 5 zile de la plata în întregime a prețului sau a avansului prevăzut la art. 165 [alin. \(1\)](#), dacă bunul a fost vândut cu plata în rate. Procesul-verbal de adjudecare constituie titlu de proprietate, transferul dreptului de proprietate operând la data încheierii acestuia. Un exemplar al procesului-verbal de adjudecare a bunului imobil va fi trimis, în cazul vânzării cu plata în rate, biroului de carte funciară pentru a înscrie interdicția de înstrăinare și grevare a bunului până la plata integrală a prețului și a dobânzii sau majorării de întârziere, după caz, stabilite pentru imobilul transmis, pe baza căruia se face înscrierea în cartea funciară.

(2) Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (1) va cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 [alin. \(2\)](#), și următoarele mențiuni:

a) numărul dosarului de executare silită;

- b)** numărul și data procesului-verbal de desfășurare a licitației;
 - c)** numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul cumpărătorului;
 - d)** codul de identificare fiscală a debitorului și cumpărătorului;
 - e)** prețul la care s-a adjudecat bunul și taxa pe valoarea adăugată, dacă este cazul;
 - f)** modalitatea de plată a diferenței de preț în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;
 - g)** datele de identificare a bunului;
 - h)** mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate și că poate fi înscris în cartea funciară;
 - i)** mențiunea că pentru creditor procesul-verbal de adjudecare constituie documentul pe baza căruia se emite titlu executoriu împotriva cumpărătorului care nu plătește diferența de preț, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata prețului în rate;
 - j)** semnătura cumpărătorului sau a reprezentantului său legal, după caz.
- (3)** În cazul în care cumpărătorul căruia i s-a încuviințat plata prețului în rate nu plătește restul de preț în condițiile și la termenele stabilite, el va putea fi executat silit pentru plata sumei datorate în temeiul titlului executoriu emis de organul de executare competent pe baza procesului-verbal de adjudecare.
- (4)** În cazul vânzării bunurilor mobile, după plata prețului, executorul fiscal întocmește în termen de 5 zile un proces-verbal de adjudecare care constituie titlu de proprietate.
- (5)** Procesul-verbal de adjudecare întocmit în condițiile alin. (4) va cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 43 [alin. \(2\)](#), și elementele prevăzute la alin. (2) din prezentul articol, cu excepția lit. f), h) și i), precum și mențiunea că acest document constituie titlu de proprietate. Câte un exemplar al procesului-verbal de adjudecare se va transmite organului de executare coordonator și cumpărătorului.
- (6)** În cazul valorificării bunurilor prin vânzare directă sau licitație, predarea bunului către cumpărător se face de către organul de executare pe bază de proces-verbal de predare-primire.

ARTICOLUL 167

Reluarea procedurii de valorificare

- (1)** Dacă bunurile supuse executării silite nu au putut fi valorificate prin modalitățile prevăzute la [art. 159](#), acestea vor fi restituite debitorului cu menținerea măsurii de indisponibilizare, până la împlinirea termenului de prescripție. În cadrul acestui termen organul de executare poate relua oricând procedura de valorificare și va putea, după caz, să ia măsura numirii, menținerii ori schimbării administratorului-sechestru ori custodelui.
- (2)** În cazul bunurilor sechestrate ce nu au putut fi valorificate nici la a treia licitație, cu ocazia reluării procedurii în cadrul termenului de prescripție, dacă organul de executare consideră că nu se impune o nouă evaluare, prețul de pornire a licitației nu poate fi mai mic decât 50% din prețul de evaluare a bunurilor.
- (3)** În cazul în care debitorii cărora urma să li se restituie bunuri potrivit alin. (1) nu se mai află la domiciliul fiscal declarat și, în urma demersurilor întreprinse, nu au putut fi identificați, organul fiscal va proceda la înștiințarea acestora, cu procedura prevăzută pentru comunicarea prin publicitate potrivit art. 44 [alin. \(3\)](#), că bunul în cauză este păstrat la dispoziția proprietarului până la împlinirea termenului de prescripție, după care va fi valorificat potrivit dispozițiilor legale privind valorificarea bunurilor intrate în proprietatea privată a statului, dacă legea nu prevede altfel.
- (4)** Cele arătate la alin. (3) vor fi consemnate într-un proces-verbal întocmit de organul fiscal.
- (5)** În cazul bunurilor imobile, în baza procesului-verbal prevăzut la alin. (4) în condițiile legii se va sesiza instanța judecătorească competentă cu acțiune în constatarea dreptului de proprietate privată a statului asupra bunului respectiv.

CAPITOLUL IX

Cheltuieli

ARTICOLUL 168

Cheltuieli de executare silită

- (1)** Cheltuielile ocazionate cu efectuarea procedurii de executare silită sunt în sarcina debitorului.

(1¹) Sumele reprezentând cheltuieli de înscriere la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare a creanțelor cuprinse în titlurile executorii emise de către organele fiscale sunt considerate cheltuieli de executare silită.

(2) Suma cheltuielilor cu executarea silită se stabilește de organul de executare, prin proces-verbal, care constituie titlu executoriu potrivit prezentului cod, care are la bază documente privind cheltuielile efectuate.

(3) Cheltuielile de executare silită a creanțelor fiscale se avansează de organele de executare, din bugetul acestora.

(4) Cheltuielile de executare silită care nu au la bază documente care să ateste că au fost efectuate în scopul executării silită nu sunt în sarcina debitorului urmărit.

(5) Sumele recuperate în contul cheltuielilor de executare silită se fac venit la bugetul din care au fost avansate, cu excepția sumelor reprezentând cheltuieli de executare silită a creanțelor fiscale administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor, care se fac venit la bugetul de stat, dacă legea nu prevede altfel.

CAPITOLUL X

Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită

ARTICOLUL 169

Sumele realizate din executare silită

(1) Suma realizată în cursul procedurii de executare silită reprezintă totalitatea sumelor încasate după comunicarea somației prin orice modalitate prevăzută de prezentul cod.

(2) Creanțele fiscale înscrise în titlul executoriu se sting cu sumele realizate conform alin. (1), mai întâi creanțele fiscale principale, în ordinea vechimii, și apoi creanțele fiscale accesorii, în ordinea vechimii. Prevederile art. 115 alin. (2) referitoare la ordinea vechimii sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2¹) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul sumelor realizate prin plată sau compensare, stingerea se face potrivit prevederilor art. 114 și 115.

(3) Dacă suma ce reprezintă atât creanța fiscală, cât și cheltuielile de executare este mai mică decât suma realizată prin executare silită, cu diferența se va proceda la compensare, potrivit art. 116, sau se restituie, la cerere, debitorului, după caz.

(4) Despre sumele de restituit debitorul va fi înștiințat de îndată.

ARTICOLUL 170

Ordinea de distribuire

(1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când până la eliberarea ori distribuirea sumei rezultate din executare au depus și alți creditori titlurile lor, organele prevăzute la art. 136 vor proceda la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferință, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanțele reprezentând cheltuielile de orice fel, făcute cu urmărirea și conservarea bunurilor al căror preț se distribuie;

b) creanțele reprezentând salarii și alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea și îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătății, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale de stat, precum și creanțele reprezentând obligația de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

c) creanțele rezultând din obligații de întreținere, alocații pentru copii sau de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență;

d) creanțele fiscale provenite din impozite, taxe, contribuții și din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului Trezoreriei Statului, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale;

e) creanțele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creanțele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice prin fapte ilicite;

- g) creanțele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum și din chirii sau arenze;
- h) creanțele reprezentând amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;
- i) alte creanțe.
- (2) Pentru plata creanțelor care au aceeași ordine de preferință, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată din executare se repartizează între creditori proporțional cu creanța fiecăruia.

ARTICOLUL 171

Reguli privind eliberarea și distribuirea

- (1) Creditorii fiscali care au un privilegiu prin efectul legii și care îndeplinesc condiția de publicitate sau posesie a bunului mobil au prioritate, în condițiile prevăzute la art. 142 alin. (7), la distribuirea sumei rezultate din vânzare față de alți creditori care au garanții reale asupra bunului respectiv.
- (2) Accesoriiile creanței principale prevăzute în titlul executoriu vor urma ordinea de preferință a creanței principale.
- (3) Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipotecă sau alte drepturi reale, despre care organul de executare a luat cunoștință în condițiile art. 152 alin. (6) și ale art. 154 alin. (9), la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanțele lor vor fi plătite înaintea creanțelor prevăzute la art. 170 alin. (1) lit. b). În acest caz, organul de executare este obligat să îi înștiințeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost conservate aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea prețului.
- (4) Creditorii care nu au participat la executarea silită pot depune titlurile lor în vederea participării la distribuirea sumelor realizate prin executare silită, numai până la data întocmirii de către organele de executare a procesului-verbal privind eliberarea sau distribuirea acestor sume.
- (5) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se va face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când organul de executare va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea sumei, cu înștiințarea părților și a creditorilor care și-au depus titlurile.
- (6) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită se va consemna de executorul fiscal de îndată într-un proces-verbal, care se va semna de toți cei îndreptățiți.
- (7) Cel nemulțumit de modul în care se face eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executarea silită poate cere executorului fiscal să consemneze în procesul-verbal obiecțiile sale.
- (8) După întocmirea procesului-verbal prevăzut la alin. (6) niciun creditor nu mai este în drept să ceară să participe la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

CAPITOLUL XI

Contestația la executare silită

ARTICOLUL 172

Contestația la executare silită

- (1) Persoanele interesate pot face contestație împotriva oricărui act de executare efectuat cu încălcarea prevederilor prezentului cod de către organele de executare, precum și în cazul în care aceste organe refuză să îndeplinească un act de executare în condițiile legii.
- (2) Dispozițiile privind suspendarea provizorie a executării silite prin ordonanță președințială prevăzute de art. 403 alin. 4 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile.
- (3) Contestația poate fi făcută și împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanță judecătorească sau de alt organ jurisdicțional și dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege.
- (4) Contestația se introduce la instanța judecătorească competentă și se judecă în procedură de urgență.

ARTICOLUL 173

Termen de contestare

- (1) Contestația se poate face în termen de 15 zile, sub sancțiunea decăderii, de la data când:
- a) contestatorul a luat cunoștință de executarea ori de actul de executare pe care le contestă, din comunicarea somației sau din altă înștiințare primită ori, în lipsa acestora, cu ocazia efectuării executării silite sau în alt mod;
 - b) contestatorul a luat cunoștință, potrivit lit. a), de refuzul organului de executare de a îndeplini un act de executare;
 - c) cel interesat a luat cunoștință, potrivit lit. a), de eliberarea sau distribuirea sumelor pe care le contestă.
- (2) Contestația prin care o terță persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit poate fi introdusă cel mai târziu în termen de 15 zile după efectuarea executării.
- (3) Neintroducerea contestației în termenul prevăzut la alin. (2) nu îl împiedică pe cel de-al treilea să își realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, potrivit dreptului comun.

ARTICOLUL 174

Judecarea contestației

- (1) La judecarea contestației instanța va cita și organul de executare în a cărui rază teritorială se găsesc bunurile urmărite ori, în cazul executării prin poprire, își are sediul sau domiciliul terțul poprit.
- (2) La cererea părții interesate instanța poate decide, în cadrul contestației la executare, asupra împărțirii bunurilor pe care debitorul le deține în proprietate comună cu alte persoane.
- (3) Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, poate dispune anularea actului de executare contestat sau îndreptarea acestuia, anularea ori încetarea executării înseși, anularea sau lămurirea titlului executoriu ori efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.
- (4) În cazul anulării actului de executare contestat sau al încetării executării înseși și al anulării titlului executoriu, instanța poate dispune prin aceeași hotărâre să i se restituie celui îndreptățit suma ce i se cuvine din valorificarea bunurilor sau din reținerile prin poprire.
- (5) În cazul respingerii contestației contestatorul poate fi obligat, la cererea organului de executare, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestația a fost exercitată cu rea-credință, el va fi obligat și la plata unei amenzi de la 50 lei la 1.000 lei.

CAPITOLUL XII

Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități

ARTICOLUL 175

Darea în plată

- (1) Creanțele fiscale administrate de Ministerul Economiei și Finanțelor prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, cu excepția celor cu reținere la sursă și a accesoriilor aferente acestora, precum și creanțele bugetelor locale pot fi stinse, la cererea debitorului, oricând, cu acordul creditorului fiscal, prin trecerea în proprietatea publică a statului sau, după caz, a unității administrativ-teritoriale a bunurilor imobile, inclusiv a celor supuse executării silite.
- (1¹) În cazul creanțelor fiscale stinse prin dare în plată, data stingerii este data emiterii deciziei prevăzute la alin. (3).
- (1²) Dispozițiile alin. (1) sunt aplicabile și persoanelor care devin debitori potrivit art. 25 alin. (2) lit. d). În acest caz, prin excepție de la prevederile alin. (1), bunurile imobile oferite în vederea stingerii prin dare în plată trebuie să nu fie supuse executării silite și să nu fie grevate de alte sarcini, cu excepția ipotecii constituite în condițiile art. 25.
- (2) În scopul prevăzut la alin. (1), organul fiscal transmite cererea, însoțită de propunerile sale, comisiei numite prin ordin al ministrului finanțelor publice sau, după caz, prin act administrativ emis în condițiile legii de către autoritățile administrației publice locale. În aceleași condiții se stabilește și documentația care însoțește cererea.
- (3) Comisia prevăzută la alin. (2) va analiza cererea numai în condițiile existenței unor solicitări de preluare în administrare, potrivit legii, a acestor bunuri și va hotărî, prin decizie, asupra modului de soluționare a

cererii. În cazul admiterii cererii, comisia va dispune organului fiscal competent încheierea procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil și stingerea creanțelor fiscale. Comisia poate respinge cererea în situația în care bunurile imobile oferite nu sunt de uz sau de interes public.

(4) Procesul-verbal de trecere în proprietatea publică a bunului imobil constituie titlu de proprietate.

(4¹) În cazul în care operațiunea de transfer al proprietății bunurilor imobile prin dare în plată este taxabilă, cu valoarea stabilită, potrivit legii, plus taxa pe valoarea adăugată, se stinge cu prioritate taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunii de dare în plată.

(5) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform alin. (1) sunt date în administrare în condițiile legii, cu condiția menținerii, pe o perioadă de 5 ani, a uzului și a interesului public. Până la intrarea în vigoare a actului prin care s-a dispus darea în administrare, imobilul se află în custodia instituției care a solicitat preluarea în administrare. Instituția care are bunul în custodie are obligația inventarierii acestuia, potrivit legii.

(6) La data întocmirii procesului-verbal pentru trecerea în proprietatea publică a statului a bunului imobil încetează măsura de indisponibilizare a acestuia, precum și calitatea de administrator-sechestrar a persoanelor desemnate conform legii, dacă este cazul.

(7) Eventualele cheltuieli de administrare efectuate în perioada cuprinsă între data încheierii procesului-verbal de trecere în proprietatea publică a statului a bunurilor imobile și preluarea în administrare prin hotărâre a Guvernului sunt suportate de instituția publică solicitantă. În cazul în care Guvernul hotărăște darea în administrare către altă instituție publică decât cea solicitantă, cheltuielile de administrare se suportă de instituția publică căreia i-a fost atribuit bunul în administrare.

(8) În cazul în care bunurile imobile trecute în proprietatea publică conform prezentului cod au fost revendicate și restituite, potrivit legii, terțelor persoane, debitorul va fi obligat la plata sumelor stinse prin această modalitate. Creanțele fiscale renasc la data la care bunurile imobile au fost restituite terțului.

(9) În cazul în care, în interiorul termenului de prescripție a creanțelor fiscale, comisia prevăzută la alin. (3) ia cunoștință despre unele aspecte privind bunurile imobile, necunoscute la data aprobării cererii debitorului, aceasta poate decide, pe baza situației de fapt, revocarea, în tot sau în parte, a deciziei prin care s-a aprobat stingerea unor creanțe fiscale prin trecerea bunurilor imobile în proprietatea publică, dispozițiile alin.

(8) aplicându-se în mod corespunzător.

(10) În situațiile prevăzute la alin. (8) și (9), pentru perioada cuprinsă între data trecerii în proprietatea publică și data la care au renăscut creanțele fiscale, respectiv data revocării deciziei prin care s-a aprobat darea în plată, nu se datorează dobânzi, penalități de întârziere sau majorări de întârziere, după caz.

ARTICOLUL 176

Insolvabilitatea

(1) În sensul prezentului cod, este insolvabil debitorul ale cărui venituri sau bunuri urmăribile au o valoare mai mică decât obligațiile fiscale de plată sau care nu are venituri ori bunuri urmăribile.

(2) Pentru creanțele fiscale ale debitorilor declarați în stare de insolvabilitate care nu au venituri sau bunuri urmăribile, conducătorul organului de executare dispune scoaterea creanței din evidența curentă și trecerea ei într-o evidență separată.

(3) În cazul debitorilor prevăzuți la alin. (2), prin excepție de la dispozițiile art. 148 alin. (3), executarea silită se întrerupe. Organele fiscale au obligația ca cel puțin o dată pe an să efectueze o investigație asupra stării acestor contribuabili, care nu constituie acte de executare silită.

(4) În cazurile în care se constată că debitorii au dobândit venituri sau bunuri urmăribile, organele de executare vor lua măsurile necesare de trecere din evidență separată în evidența curentă și de executare silită.

(5) Dacă la sfârșitul perioadei de prescripție nu se constată dobândirea unor bunuri sau venituri urmăribile, organele de executare vor proceda la scăderea creanțelor fiscale din evidența analitică pe plătitor, potrivit art. 134. Scăderea se face și în cursul perioadei de prescripție în cazul debitorilor, persoane fizice, decedați sau dispăruți, pentru care nu există moștenitori care au acceptat succesiunea.

(6) Creanțele fiscale datorate de debitori, persoane juridice, radiați din registrele în care au fost înregistrați potrivit legii se scad din evidența analitică pe plătitor după radiere, indiferent dacă s-a atras sau nu răspunderea altor persoane pentru plata obligațiilor fiscale, în condițiile legii.

ARTICOLUL 177

Deschiderea procedurii insolvenței

- (1) În vederea recuperării creanțelor fiscale de la debitorii care se află în stare de insolvență, Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile sale subordonate, respectiv compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale, vor declara lichidatorilor creanțele existente, la data declarării, în evidența fiscală pe plătitor.
- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în vederea recuperării creanțelor fiscale de la debitorii aflați în lichidare în condițiile legii.
- (3) Cererile organelor fiscale privind începerea procedurii insolvenței se vor înainta instanțelor judecătorești și sunt scutite de consemnarea vreunei cauțiuni.
- (4) În situația în care organul fiscal din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, Agenția Națională de Administrare Fiscală poate decide desemnarea unui administrator judiciar/lichidator, stabilindu-i și remunerația. Confirmarea administratorului judiciar/lichidatorului desemnat de Agenția Națională de Administrare Fiscală de către judecătorul-sindic se va face în cadrul primei ședințe, conform art. 11 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2006, cu modificările ulterioare.
- (5) În dosarele în care organul fiscal deține cel puțin 50% din valoarea totală a creanțelor, acesta are dreptul să verifice activitatea administratorului judiciar/lichidatorului și să îi solicite prezentarea documentelor referitoare la activitatea desfășurată și onorariile încasate.

ARTICOLUL 178

Anularea creanțelor fiscale

- (1) În situațiile în care cheltuielile de executare, exclusiv cele privind comunicarea prin poștă, sunt mai mari decât creanțele fiscale supuse executării silite, conducătorul organului de executare poate aproba anularea debitelor respective. Cheltuielile generate de comunicarea somației și a adresei de înființare a popririi sunt suportate de organul fiscal.
- (2) Creanțele fiscale restante aflate în sold la data de 31 decembrie a anului, mai mici de 40 lei, se anulează. Plafonul se aplică totalului creanțelor fiscale datorate și neachitate de debitori.
- (3) În cazul creanțelor fiscale datorate bugetelor locale, suma prevăzută la alin. (2) reprezintă limita maximă până la care, prin hotărâre, autoritățile deliberative pot stabili plafonul creanțelor fiscale care pot fi anulate.

CAPITOLUL XII¹

Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

ARTICOLUL 178¹

Scopul

Prezentul capitol stabilește norme privind asistența în vederea recuperării în România a unor creanțe stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene, precum și asistența în vederea recuperării într-un alt stat membru al Uniunii Europene a creanțelor stabilite în România.

ARTICOLUL 178²

Sfera de aplicare

- (1) Prezentul capitol se aplică următoarelor creanțe:
- a) tuturor taxelor, impozitelor și drepturilor de orice fel prelevate de către un stat membru sau în numele

acestora ori de către subdiviziunile sale teritoriale sau administrative, inclusiv autorități locale, sau în numele acestora ori în numele Uniunii Europene;

b) rambursărilor, intervențiilor și altor măsuri care fac parte din sistemul de finanțare integrală sau parțială a Fondului European de Garantare Agricolă (FEGA) și a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), inclusiv sumelor care se percep în legătură cu aceste acțiuni;

c) prelevărilor și altor drepturi prevăzute în cadrul organizării comune a pieței din sectorul zahărului.

(2) Prezentul capitol se aplică și pentru:

a) sancțiunile administrative, amenzile, taxele și suprataxele în legătură cu creanțele pentru care se poate solicita asistență reciprocă potrivit alin. (1), care sunt stabilite de autoritățile administrative responsabile de perceperea taxelor, impozitelor sau drepturilor în cauză sau de desfășurarea de anchete administrative în privința acestora ori care sunt confirmate de organisme administrative sau judiciare la cererea autorităților administrative menționate;

b) taxele pentru certificate și alte documente similare emise în legătură cu procedurile administrative privind taxele, impozitele și drepturile;

c) dobânzile, majorările de întârziere, penalitățile de întârziere și costurile în legătură cu creanțele pentru care poate fi solicitată asistență reciprocă potrivit alin. (1) ori potrivit lit. a) sau b) a prezentului alineat, după caz.

(3) Prezentul capitol nu se aplică:

a) contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială care trebuie plătite fie statului membru sau unei subdiviziuni a acestuia, fie instituțiilor de securitate socială de drept public;

b) taxelor care nu sunt prevăzute la alin. (2);

c) drepturilor de natură contractuală, cum ar fi sumele stabilite pentru utilități publice;

d) sancțiunilor cu caracter penal impuse în cadrul unei proceduri penale sau altor sancțiuni cu caracter penal care nu intră sub incidența prevederilor alin. (2) lit. a).

ARTICOLUL 178³

Definiții

În sensul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) autoritate solicitantă - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru care transmite o cerere de asistență cu privire la o creanță prevăzută la [art. 178²](#);

b) autoritate solicitată - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat membru căruia îi este transmisă o cerere de asistență;

c) persoană - orice persoană fizică sau juridică, orice asocieră de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu personalitate juridică, ce deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe, impozite sau drepturi care fac obiectul prezentului capitol;

d) mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și utilizarea transmisiei prin fir, a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;

e) rețea RCC - platforma comună bazată pe rețeaua comună de comunicații (RCC) dezvoltată de Uniunea Europeană pentru toate transmisiile prin mijloace electronice între autoritățile competente din domeniul vamal și fiscal.

ARTICOLUL 178⁴

Autoritatea competentă din România

(1) Autoritățile competente din România pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol sunt:

a) Agenția Națională de Administrare Fiscală, pentru creanțele prevăzute la art. 178² alin. (1) [lit. a\)](#) și [b\)](#), cu excepția creanțelor prevăzute la [lit. b\)](#);

- b)** Autoritatea Națională a Vămirilor, pentru creanțele prevăzute la art. 178² alin. (1) **lit. a)** și **b)** care se datorează în cadrul operațiunilor vamale;
- c)** Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, pentru creanțele prevăzute la art. 178² alin. (1) **lit. c)**.
- (2)** Autoritățile prevăzute la alin. (1) sunt competente și pentru asistență la recuperarea creanțelor prevăzute la art. 178² **alin. (2)**, aferente creanțelor principale pentru a căror asistență la recuperare sunt competente.
- (3)** Prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală, se desemnează biroul central de legătură, care este responsabil pentru contactele cu alte state membre în domeniul asistenței reciproce care face obiectul prezentului capitol, precum și pentru contactele cu Comisia Europeană.
- (4)** Autoritățile competente din România pot desemna birouri de legătură care să fie responsabile de contactele cu alte state membre în materie de asistență reciprocă în ceea ce privește unul sau mai multe tipuri sau categorii specifice de taxe, impozite și drepturi prevăzute la **art. 178²**.
- (5)** În cazul în care un birou de legătură primește o cerere de asistență reciprocă ce necesită măsuri care nu țin de competența ce i-a fost atribuită, acesta înaintează cererea, fără întârziere, biroului competent, dacă este cunoscut, sau biroului central de legătură și informează autoritatea solicitantă în consecință.
- (6)** Autoritățile competente din România informează Comisia cu privire la biroul său central de legătură și la orice birouri de legătură pe care le-a desemnat.
- (7)** Toate comunicările sunt trimise de către biroul central de legătură sau în numele acestuia, de la caz la caz, cu acordul biroului central de legătură, asigurându-se eficiența comunicării.

SECȚIUNEA a 2-a

Schimbul de informații

ARTICOLUL 178⁵

Furnizarea de informații

- (1)** La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată furnizează orice informații pe care le apreciază că sunt relevante pentru autoritatea solicitantă, în vederea recuperării creanțelor sale prevăzute la **art. 178²**. În scopul furnizării acestor informații, autoritatea solicitată asigură realizarea oricăror anchete administrative necesare pentru obținerea acestora.
- (2)** Autoritatea solicitată nu este obligată să furnizeze informații:
- a)** pe care nu le-ar putea obține în vederea recuperării creanțelor similare născute în statul membru solicitat;
 - b)** care ar divulga un secret comercial, industrial sau profesional;
 - c)** a căror divulgare ar aduce atingere securității statului membru solicitat sau ar fi contrare ordinii publice a acestuia.
- (3)** Autoritatea solicitată nu poate refuza furnizarea de informații pentru simplul motiv că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.
- (4)** Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele de refuz al unei cereri de informații.

ARTICOLUL 178⁶

Schimbul de informații fără cerere prealabilă

În cazul în care urmează să se efectueze o rambursare/restituire de impozite, taxe sau drepturi, altele decât taxa pe valoarea adăugată, către o persoană stabilită ori având domiciliul într-un alt stat membru, statul membru din care urmează să se efectueze rambursarea/restituirea poate informa statul membru unde este stabilită sau unde își are domiciliul persoana respectivă cu privire la rambursarea/restituirea ce urmează a se efectua.

ARTICOLUL 178⁷

Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative

(1) Prin acord între autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată și în concordanță cu procedurile stabilite de autoritatea solicitată, funcționarii autorizați de autoritatea solicitantă pot, în vederea promovării asistenței reciproce prevăzute de prezentul capitol:

- a) să fie prezenți în birourile în care autoritățile administrative ale statului membru solicitat își desfășoară activitatea;
- b) să fie prezenți la anchetele administrative efectuate pe teritoriul statului membru solicitat;
- c) să însoțească funcționarii competenți din statul membru solicitat în cursul procedurilor judiciare din respectivul stat membru.

(2) Acordul prevăzut la alin. (1) lit. b) poate prevedea ca funcționarii din statul membru solicitant să poată intervieva persoane și examina registre, în cazul în care legislația în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru.

(3) Funcționarii autorizați de autoritatea solicitantă care utilizează posibilitățile oferite prin alin. (1) și (2) sunt în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea și calitatea oficială.

SECȚIUNEA a 3-a

Asistență pentru notificarea documentelor

ARTICOLUL 178⁸

Cererea de notificare a anumitor documente referitoare la creanțe

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată notifică persoanei căreia îi sunt destinate, denumită în continuare destinatar, toate actele și deciziile, inclusiv pe cele de natură judiciară, privind o creanță sau recuperarea acesteia, emise de statul membru solicitant.

(2) Cererea de notificare prevăzută la alin. (1) este însoțită de un formular-tip care conține cel puțin următoarele informații:

- a) numele, adresa și orice alte informații utile pentru identificarea destinatarului;
- b) scopul notificării și termenul în care aceasta ar trebui efectuată;
- c) o descriere a documentelor anexate, a tipului de creanță și a valorii creanței pentru care se formulează cererea;
- d) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de documentele anexate și, în cazul în care este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind documentele notificate sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.

(3) Autoritatea solicitantă depune o cerere de notificare în temeiul prezentului capitol numai atunci când nu poate efectua notificarea în conformitate cu normele care reglementează notificarea documentului în cauză în statul membru solicitant sau atunci când o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate.

(4) Autoritatea solicitată informează de îndată autoritatea solicitantă în privința oricărei acțiuni întreprinse în urma cererii de notificare, în special în legătură cu data notificării documentului către destinatar.

ARTICOLUL 178⁹

Mijloace de notificare

(1) Autoritatea solicitată se asigură că procedura de notificare în statul membru solicitat se efectuează potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative naționale în vigoare în statul membru solicitat.

(2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate competentă a statului membru solicitant, în conformitate cu normele în vigoare în respectivul stat membru.

(3) O autoritate competentă stabilită pe teritoriul statului membru solicitant poate notifica direct orice document prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică unei persoane dintr-un alt stat membru.

SECȚIUNEA a 4-a

Măsurile asigurătorii sau de recuperare

ARTICOLUL 178¹⁰

Cererea de recuperare

- (1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată recuperează creanțele care fac obiectul unui titlu ce permite executarea în statul membru solicitant.
- (2) De îndată ce autoritatea solicitantă are cunoștință despre orice informații relevante cu privire la cazul care a motivat cererea de recuperare, aceasta le transmite autorității solicitate.

ARTICOLUL 178¹¹

Condiții aplicabile cererilor de recuperare

- (1) Autoritatea solicitantă nu poate formula o cerere de recuperare dacă și atâta vreme cât creanța și/sau titlul care permite executarea acesteia în statul membru solicitant sunt contestate în statul membru respectiv, cu excepția cazurilor în care se aplică art. 178¹⁴ alin. (6).
- (2) Înainte ca autoritatea solicitantă să formuleze o cerere de recuperare se aplică procedurile de recuperare adecvate disponibile în statul membru solicitant, cu următoarele excepții:
- a) atunci când este evident că nu există active pentru recuperare în statul membru solicitant sau că astfel de proceduri nu vor duce la plata integrală a creanței și că autoritatea solicitantă deține informații specifice care indică faptul că persoana în cauză are active în statul membru solicitat;
 - b) atunci când aplicarea unor astfel de proceduri în statul membru solicitant ar cauza dificultăți disproporționate.

ARTICOLUL 178¹²

Titlul executoriu și alte documente însoțitoare

- (1) Orice cerere de recuperare este însoțită de un titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat. Acest titlu uniform care permite executarea în statul membru solicitat reflectă conținutul principal al titlului inițial care permite executarea și constituie baza unică a măsurilor asigurătorii și de recuperare luate în statul membru solicitat. Acesta nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în respectivul stat membru.
- (2) Titlul uniform care permite executarea conține cel puțin următoarele informații:
- a) informații relevante pentru identificarea titlului inițial care permite executarea, o descriere a creanței, inclusiv natura acesteia, perioada acoperită de creanță, orice date relevante pentru procesul de executare și valoarea creanței și diferitele componente ale acesteia, precum creanța principală și creanțele fiscale accesorii datorate;
 - b) numele, adresa și alte informații utile pentru identificarea debitorului;
 - c) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de evaluarea creanței și, în cazul în care acesta este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind creanța sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.
- (3) Cererea de recuperare a unei creanțe poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță emise de statul membru solicitant.

ARTICOLUL 178¹³

Recuperarea creanței

- (1) În scopul recuperării creanței în statul membru solicitat, orice creanță pentru care a fost formulată o cerere de recuperare este tratată ca și când ar fi o creanță a statului membru solicitat, cu excepția cazului în

care prezentul capitol prevede altfel. Autoritatea solicitată utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanțelor cu privire la aceleași taxe, impozite sau drepturi ori, în absența acestora, cu privire la taxe, impozite sau drepturi similare, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(2) Dacă autoritatea solicitată consideră că pe teritoriul statului său nu se colectează taxe, impozite sau drepturi identice ori similare, aceasta utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul membru solicitat aplicabile creanțelor rezultate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.

(3) Statul membru solicitat nu este obligat să acorde creanțelor altor state membre preferințele acordate pentru creanțe similare apărute în respectivul stat membru, cu excepția cazurilor în care statele membre vizate convin altfel sau există dispoziții contrare în legislația statului membru solicitat. Un stat membru care acordă preferințe pentru creanțe altui stat membru nu poate refuza acordarea acelorași facilități pentru aceleași creanțe sau pentru creanțe similare altor state membre, în aceleași condiții.

(4) Statul membru solicitat recuperează creanța în moneda sa națională.

(5) Autoritatea solicitată informează cu diligența necesară autoritatea solicitantă cu privire la orice acțiune întreprinsă cu privire la cererea de recuperare.

(6) Începând cu data la care este primită cererea de recuperare, autoritatea solicitată percepe dobânzi pentru plata cu întârziere, potrivit legislației în vigoare în statul membru solicitat. În cazul României sunt aplicabile prevederile [art. 120](#).

(7) Autoritatea solicitată poate, în cazul în care legislația în vigoare în statul membru solicitat permite acest lucru, să acorde debitorului un termen de plată sau să acorde pentru aceste creanțe eşalonarea la plată și să perceapă dobândă în acest sens. Autoritatea solicitată informează ulterior autoritatea solicitantă cu privire la orice astfel de decizie.

(8) Fără a aduce atingere [art. 178²⁰ alin. \(1\)](#), autoritatea solicitată îi transferă autorității solicitante sumele recuperate aferente creanței, precum și dobânzile prevăzute la [alin. \(6\)](#) și [\(7\)](#).

ARTICOLUL 178¹⁴

Litigii

(1) Litigiile cu privire la creanță, la titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau la titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat și litigiile legate de validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitant sunt de competența autorităților competente ale statului membru solicitant. Dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanța, titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat este contestat(ă) de o parte interesată, autoritatea solicitată informează respectiva parte interesată că o astfel de acțiune trebuie introdusă de aceasta din urmă în fața autorității competente a statului membru solicitant, potrivit legislației în vigoare în statul respectiv.

(2) Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul membru solicitat sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului membru solicitat sunt introduse în fața organismului competent pentru soluționarea litigiului al statului membru respectiv, potrivit legislației în vigoare a acestui stat.

(3) Atunci când una dintre acțiunile prevăzute la [alin. \(1\)](#) a fost introdusă în fața organismului competent al statului membru solicitant, autoritatea solicitantă informează autoritatea solicitată cu privire la aceasta și precizează care sunt elementele creanței ce nu fac obiectul contestației.

(4) De îndată ce autoritatea solicitată primește informațiile prevăzute la [alin. \(3\)](#), fie din partea autorității solicitante, fie din partea părții interesate, aceasta suspendă procedura de executare în ceea ce privește partea contestată a creanței, în așteptarea deciziei organismului competent în materie, cu excepția cazurilor în care autoritatea solicitantă formulează o cerere contrară, potrivit [alin. \(6\)](#).

(5) La cererea autorității solicitante sau în cazul în care se consideră necesar de către autoritatea solicitată, fără să se aducă atingere [art. 178¹⁶](#), autoritatea solicitată poate recurge la măsuri asigurătorii pentru a garanta recuperarea, în măsura în care reglementările legale în vigoare în statul membru solicitat permit

acest lucru.

(6) Potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative în vigoare în statul membru în care își are sediul, autoritatea solicitantă poate cere autorității solicitate să recupereze o creanță contestată sau o parte contestată a creanței, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în statul membru solicitat permit acest lucru. Orice astfel de cerere se motivează. Dacă rezultatul ulterior al contestației este favorabil debitorului, autoritatea solicitantă are obligația de a rambursa orice sumă recuperată, precum și de a plăti orice compensație datorată, potrivit reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat.

(7) Dacă autoritățile competente ale statului membru solicitant sau ale statului membru solicitat au inițiat o procedură amiabilă, iar rezultatul procedurii poate afecta creanța cu privire la care a fost solicitată asistență, măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate până la încheierea procedurii respective, cu excepția cazurilor de urgență imediată datorate fraudei sau insolvenței. În cazul în care măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate, sunt aplicabile prevederile alin. (5).

ARTICOLUL 178¹⁵

Modificarea sau retragerea cererii de asistență pentru recuperare

(1) Autoritatea solicitantă informează imediat autoritatea solicitată cu privire la orice modificare ulterioară adusă cererii sale de recuperare sau cu privire la retragerea cererii sale, precizând motivele modificării sau retragerii acesteia.

(2) Dacă modificarea cererii este rezultatul unei decizii luate de organismul competent prevăzut la art. 178¹⁴ alin. (1), autoritatea solicitantă comunică decizia respectivă împreună cu un titlu uniform revizuit care permite executarea în statul membru solicitat. Autoritatea solicitată continuă măsurile de recuperare pe baza titlului revizuit. Măsurile asigurătorii sau de recuperare deja luate pe baza titlului uniform inițial care permite executarea în statul membru solicitat pot continua pe baza titlului revizuit, cu excepția cazului în care modificarea cererii se datorează lipsei de valabilitate a titlului inițial care permite executarea în statul membru solicitant sau a titlului uniform inițial care permite executarea în statul membru solicitat. Dispozițiile art. 178¹² și 178¹⁴ sunt aplicabile în mod corespunzător.

ARTICOLUL 178¹⁶

Cererea de măsuri asigurătorii

(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile asigurătorii necesare, dacă acestea sunt permise de legislația sa națională și în conformitate cu practicile sale administrative, pentru a asigura recuperarea în cazul în care creanța sau titlul care permite executarea în statul membru solicitant este contestat(ă) la momentul formulării cererii sau în cazul în care creanța nu face încă obiectul unui titlu care să permită executarea în statul membru solicitant, în măsura în care sunt, de asemenea, posibile măsuri asigurătorii, într-o situație similară, în temeiul legislației naționale și al practicilor administrative ale statului membru solicitant. Documentul elaborat pentru a permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant și referitor la creanța pentru care se solicită asistență reciprocă, dacă este cazul, însoțește cererea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitat. Acest document nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în statul membru solicitat.

(2) Cererea de măsuri asigurătorii poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță, emise în statul membru solicitant.

ARTICOLUL 178¹⁷

Normele aplicabile cererilor de măsuri asigurătorii

Pentru aplicarea dispozițiilor art. 178¹⁶ sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art. 178¹⁰ alin. (2), art. 178¹³ alin. (1) - (5), art. 178¹⁴ și 178¹⁵.

ARTICOLUL 178¹⁸

Limite ale obligațiilor autorității solicitate

- (1) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art. 178¹⁰-art. 178¹⁶ dacă recuperarea creanței este de natură să genereze, din cauza situației debitorului, grave dificultăți de ordin economic sau social în statul membru solicitat, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în respectivul stat membru permit o astfel de excepție în cazul creanțelor naționale.
- (2) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art. 178⁵ și la art. 178⁷-178¹⁶ dacă cererea inițială de asistență, potrivit art. 178⁵, 178⁷, 178⁸, 178¹⁰ sau 178¹⁶, este efectuată cu privire la creanțe care au o vechime mai mare de 5 ani, acest termen începând de la momentul scadenței creanței în statul membru solicitant și până la momentul cererii inițiale de asistență. În cazul în care creanța sau titlul inițial care permite executarea în statul membru solicitant sunt contestate, termenul de 5 ani începe din momentul în care în statul membru solicitant se stabilește faptul că nu mai este posibilă contestarea creanței sau a titlului care permite executarea. În cazul în care se acordă o amânare a plății sau un plan de eşalonare a plății de către autoritățile competente din statul membru solicitant, termenul de 5 ani începe din momentul în care întregul termen de plată a expirat. Cu toate acestea, în aceste cazuri, autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistență cu privire la creanțe care sunt mai vechi de 10 ani, termen calculat de la momentul scadenței creanței în statul membru solicitant.
- (3) Un stat membru nu este obligat să acorde asistență dacă valoarea totală a creanțelor reglementate de prezentul capitol, pentru care se solicită asistență, este mai mică de 1.500 euro.
- (4) Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele refuzului unei cereri de asistență.

ARTICOLUL 178¹⁹

Aspecte privind prescripția

- (1) Aspectele privind termenele de prescripție sunt reglementate exclusiv de legislația în vigoare în statul membru solicitant.
- (2) În ceea ce privește suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia, în temeiul unei cereri de asistență, care au drept efect suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, în conformitate cu legislația în vigoare în statul membru solicitat, sunt considerate a avea același efect în statul membru solicitant, cu condiția ca efectul corespunzător să fie prevăzut în reglementările legale în vigoare în statul membru solicitant.
- (3) Dacă suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție nu este posibilă în temeiul reglementărilor legale în vigoare în statul membru solicitat, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia în temeiul unei cereri de asistență care, dacă ar fi fost efectuate de către autoritatea solicitantă în propriul stat membru sau în numele acesteia, ar fi dus la suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, potrivit legislației în vigoare în statul membru solicitant, sunt considerate a fi fost efectuate în statul membru solicitant, în ceea ce privește efectul respectiv.
- (4) Prevederile alin. (2) și (3) nu afectează dreptul autorităților competente din statul membru solicitant de a lua măsuri pentru a suspenda, întrerupe sau prelunge termenul de prescripție, potrivit reglementărilor în vigoare în statul membru respectiv.
- (5) Autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată se informează reciproc cu privire la orice acțiune care întrerupe, suspendă sau prelungește termenul de prescripție a creanței pentru care au fost solicitate măsuri asigurătorii sau de recuperare sau care poate produce acest efect.

ARTICOLUL 178²⁰

Costuri

(1) În plus față de sumele prevăzute la art. 178¹³ alin. (8), autoritatea solicitată urmărește să recupereze de la debitor cheltuielile legate de recuperare pe care le-a suportat și le reține, potrivit reglementărilor legale în vigoare din statul membru solicitat.

(2) Statele membre renunță reciproc la toate cererile privind rambursarea cheltuielilor rezultate din asistența reciprocă pe care și-o acordă potrivit prezentului capitol.

(3) Cu toate acestea, în cazul unor recuperări care creează dificultăți deosebite, care implică cheltuieli foarte mari sau care se referă la crima organizată, autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată pot să convină asupra unor modalități de rambursare specifice cazurilor în speță.

(4) Fără a aduce atingere alin. (2) și (3), statul membru solicitant rămâne răspunzător față de statul membru solicitat pentru toate cheltuielile și toate pierderile suportate în legătură cu acțiunile recunoscute ca fiind nejustificate, în ceea ce privește fie fondul creanței, fie valabilitatea titlului emis de autoritatea solicitantă care permite executarea și/sau aplicarea de măsuri asigurătorii.

SECȚIUNEA a 5-a

Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență

ARTICOLUL 178²¹

Formulare-tip și mijloace de comunicare

(1) Cererile de informații în temeiul art. 178⁵ alin. (1), cererile de notificare în temeiul art. 178⁸ alin. (1), cererile de recuperare în temeiul art. 178¹⁰ alin. (1) sau cererile de măsuri asigurătorii în temeiul art. 178¹⁶ alin. (1) se transmit prin mijloace electronice, utilizându-se un formular-tip, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice. În măsura posibilului, aceste formulare se folosesc și pentru comunicările ulterioare cu privire la cerere.

(2) Titlul uniform care permite executarea în statul membru solicitat, documentul care permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitant și celelalte documente prevăzute la art. 178¹² și 178¹⁶ se transmit, de asemenea, prin mijloace electronice, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(3) Formularul-tip poate fi însoțit, dacă este cazul, de rapoarte, declarații și orice alte documente sau de copii certificate pentru conformitate sau extrase din acestea, care sunt, de asemenea, transmise pe cale electronică, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.

(4) Formularele-tip și comunicările pe cale electronică pot, de asemenea, să fie utilizate pentru schimbul de informații în temeiul art. 178⁶.

(5) Dispozițiile alin. (1)-(4) nu se aplică informațiilor și documentației obținute prin prezența în birourile administrative dintr-un alt stat membru sau prin participarea la anchetele administrative dintr-un alt stat membru, potrivit art. 178⁷.

(6) În cazul în care comunicările nu se efectuează pe cale electronică sau prin intermediul formularelor-tip, acest lucru nu va afecta valabilitatea informațiilor obținute sau a măsurilor luate pentru executarea cererii de asistență.

ARTICOLUL 178²²

Limba utilizată

(1) Toate cererile de asistență, formularele-tip pentru notificare și titlurile uniforme care permit executarea în statul membru solicitat sunt trimise în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau sunt însoțite de o traducere în una dintre aceste limbi. Faptul că anumite părți sunt scrise într-o limbă alta decât limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat nu afectează valabilitatea acestora sau a procedurii, în măsura în care acea limbă este stabilită de comun acord între statele membre interesate.

(2) Documentele a căror notificare este solicitată potrivit art. 178⁸ pot fi transmise autorității solicitate într-o limbă oficială a statului membru solicitant.

(3) În cazul în care o cerere este însoțită de alte documente decât cele prevăzute la alin. (1) și (2), autoritatea solicitată poate, dacă este necesar, să ceară autorității solicitante o traducere a acestor documente în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru solicitat sau în orice altă limbă asupra căreia statele membre interesate au convenit bilateral.

ARTICOLUL 178²³

Divulgarea informațiilor și a documentelor

(1) Informațiile comunicate sub orice formă, în temeiul prezentului capitol, sunt reglementate de obligația păstrării secretului fiscal și beneficiază de protecția acordată informațiilor similare în temeiul legislației naționale a statului membru care le-a primit. Astfel de informații pot fi utilizate în scopul aplicării de măsuri asigurătorii sau de executare în privința creanțelor care intră sub incidența prezentului capitol. De asemenea, astfel de informații pot fi utilizate pentru evaluarea și impunerea contribuțiilor obligatorii la sistemul de securitate socială.

(2) Persoanele acreditate în mod corespunzător de Autoritatea de Acreditare de Securitate a Comisiei Europene pot avea acces la aceste informații numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru întreținerea și dezvoltarea rețelei RCC.

(3) Statul membru care furnizează informațiile permite utilizarea acestora în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1) în statul membru care primește informațiile, în cazul în care, în temeiul legislației statului membru care furnizează informațiile, informațiile pot fi utilizate în scopuri similare.

(4) În cazul în care autoritatea solicitantă sau solicitată consideră că informațiile obținute în temeiul prezentului capitol ar putea fi folositoare, în scopurile prevăzute la alin. (1), unui al treilea stat membru, ea poate să transmită respectivele informații acestui al treilea stat membru, cu condiția ca transmiterea acestor informații să fie conformă cu normele și procedurile stabilite în prezentul capitol. Aceasta informează statul membru de la care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat membru terț. Statul membru de la care provin informațiile se poate opune acestei transmiteri a informațiilor, în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care a primit comunicarea din partea statului membru care dorește să transmită informațiile.

(5) Permisiunea de a utiliza, în temeiul alin. (3), informații care au fost transmise în temeiul alin. (4) poate fi acordată numai de către statul membru de unde provin informațiile.

(6) Informațiile comunicate sub orice formă în temeiul prezentului capitol pot fi invocate sau utilizate drept probe de toate autoritățile din statul membru care primește informațiile, pe aceeași bază ca și informațiile similare obținute în respectivul stat.

SECȚIUNEA a 6-a

Dispoziții finale

ARTICOLUL 178²⁴

Aplicarea altor acorduri privind asistența

(1) Prezentul capitol nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații de furnizare de asistență mai extinsă, care decurge din acorduri sau înțelegeri bilaterale ori multilaterale, inclusiv în domeniul notificării actelor judiciare sau extrajudiciare.

(2) În cazul în care România încheie astfel de acorduri sau înțelegeri bilaterale ori multilaterale cu privire la aspecte reglementate de prezentul capitol și care nu se referă la cazuri individuale, informează fără întârziere Comisia în acest sens.

(3) Atunci când acordă asistență reciprocă mai extinsă în temeiul unui acord sau al unei înțelegeri bilateral(e) ori multilateral(e), România poate utiliza rețeaua de comunicații electronice și formularele-tip adoptate pentru punerea în aplicare a prezentului capitol.

ARTICOLUL 178²⁵

Norme de aplicare

Normele de aplicare a dispozițiilor art. 178⁴ alin. (3) și (4), art. 178⁵ alin. (1), art. 178⁸, art. 178¹⁰, art. 178¹² alin. (1) și (2), art. 178¹³ alin. (5) - (8), art. 178¹⁵, art. 178¹⁶ alin. (1) și ale art. 178²¹ alin. (1) - (4) sunt normele aprobate de Comisie.

ARTICOLUL 178²⁶

Raportare

(1) România, prin intermediul biroului central de legătură, informează Comisia anual, cel târziu până la 31 martie, cu privire la următoarele:

- a) numărul de cereri de informații, de comunicare și de recuperare sau de măsuri asigurătorii transmise fiecărui stat membru solicitat și primite de la fiecare stat membru solicitant în fiecare an;
- b) valoarea creanțelor pentru care se solicită asistență pentru recuperare și sumele recuperate.

(2) România, prin intermediul biroului central de legătură, poate furniza, de asemenea, orice alte informații care ar putea fi folositoare pentru a evalua asistența reciprocă oferită în temeiul prezentului capitol.

TITLUL IX

Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale

CAPITOLUL I

Dreptul la contestație

ARTICOLUL 205

Posibilitatea de contestare

(1) Împotriva titlului de creanță, precum și împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestație potrivit legii. Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia, în condițiile legii.

(2) Este îndreptățit la contestație numai cel care consideră că a fost lezat în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal sau prin lipsa acestuia.

(3) Baza de impunere și impozitul, taxa sau contribuția stabilite prin decizie de impunere se contestă numai împreună.

(4) Pot fi contestate în condițiile alin. (3) și deciziile de impunere prin care nu sunt stabilite impozite, taxe, contribuții sau alte sume datorate bugetului general consolidat.

(5) În cazul deciziilor referitoare la baza de impunere, reglementate potrivit art. 89 alin. (1), contestația se poate depune de orice persoană care participă la realizarea venitului.

(6) Bazele de impunere constatate separat într-o decizie referitoare la baza de impunere pot fi atacate numai prin contestarea acestei decizii.

ARTICOLUL 206

Forma și conținutul contestației

(1) Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- a) datele de identificare a contestatorului;
- b) obiectul contestației;
- c) motivele de fapt și de drept;
- d) dovezile pe care se întemeiază;
- e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila în cazul persoanelor

- juridice. Dovada calității de împuternicit al contestatorului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii.
- (2) Obiectul contestației îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise de organul fiscal în titlul de creanță sau în actul administrativ fiscal atacat, cu excepția contestației împotriva refuzului nejustificat de emitere a actului administrativ fiscal.
- (3) Contestația se depune la organul fiscal, respectiv vamal, al cărui act administrativ este atacat și nu este supusă taxelor de timbru.

ARTICOLUL 207

Termenul de depunere a contestației

- (1) Contestația se va depune în termen de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal, sub sancțiunea decăderii.
- (2) În cazul în care competența de soluționare nu aparține organului emitent al actului administrativ fiscal atacat, contestația va fi înaintată de către acesta, în termen de 5 zile de la înregistrare, organului de soluționare competent.
- (3) În cazul în care contestația este depusă la un organ fiscal necompetent, aceasta va fi înaintată, în termen de 5 zile de la data primirii, organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.
- (4) Dacă actul administrativ fiscal nu conține elementele prevăzute la art. 43 alin. (2) *lit. i*), contestația poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat.

ARTICOLUL 208

Retragerea contestației

- (1) Contestația poate fi retrasă de contestator până la soluționarea acesteia. Organul de soluționare competent va comunica contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la contestație.
- (2) Prin retragerea contestației nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

CAPITOLUL II

Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare

ARTICOLUL 209

Organul competent

- (1) Contestațiile formulate împotriva deciziilor de impunere, a actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere, deciziilor pentru regularizarea situației emise în conformitate cu legislația în materie vamală, a măsurii de diminuare a pierderii fiscale stabilite prin dispoziție de măsuri, precum și împotriva deciziei de reverificare se soluționează de către:
- a)** structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială își au domiciliul fiscal contestatarii, pentru contestațiile care au ca obiect impozite, taxe, contribuții, datorie vamală, accesorii ale acestora, măsura de diminuare a pierderii fiscale, în cuantum de până la 5 milioane lei, precum și pentru contestațiile îndreptate împotriva deciziilor de reverificare, cu excepția celor emise de organele centrale de inspecție/control;
- b)** structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice competentă conform art. 36 *alin. (3)* pentru administrarea contribuabililor nerezidenți care nu au pe teritoriul României un sediu permanent, pentru contestațiile formulate de aceștia, ce au ca obiect impozite, taxe, contribuții, datorie vamală, accesorii ale acestora, măsura de diminuare a pierderii fiscale, în cuantum de până la 5 milioane lei, precum și pentru contestațiile îndreptate împotriva deciziilor de reverificare, cu excepția celor emise de organele centrale de inspecție/control;
- c)** Direcția generală de soluționare a contestațiilor din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru contestațiile care au ca obiect impozite, taxe, contribuții, datorie vamală, accesorii ale acestora, precum și măsura de diminuare a pierderii fiscale, în cuantum de 5 milioane lei sau mai mare, pentru

contestațiile formulate de marii contribuabili, precum și cele formulate împotriva actelor enumerate în prezentul articol, emise de organele centrale de inspecție/control, indiferent de quantum.

(2) Contestațiile formulate împotriva altor acte administrative fiscale se soluționează de către organele fiscale emitente.

(3) Contestațiile formulate de cei care se consideră lezați de refuzul nejustificat de emitere a actului administrativ fiscal se soluționează de către organul ierarhic superior organului fiscal competent să emită acel act.

(3¹) Competența de soluționare a contestațiilor prevăzută la alin. (1) se poate delega altui organ de soluționare prevăzut la alin. (1), în condițiile stabilite prin ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Contestatorul și persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației sunt informați cu privire la schimbarea competenței de soluționare a contestației.

(4) Contestațiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de autoritățile administrației publice locale, precum și de alte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale se soluționează de către aceste autorități.

(5) Quantumul sumelor prevăzute la alin. (1) se actualizează prin hotărâre a Guvernului.

ARTICOLUL 210

Decizia sau dispoziția de soluționare

(1) În soluționarea contestației, organul competent se pronunță prin decizie sau dispoziție, după caz.

(2) Decizia sau dispoziția emisă în soluționarea contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

ARTICOLUL 211

Forma și conținutul deciziei de soluționare a contestației

(1) Decizia de soluționare a contestației se emite în formă scrisă și va cuprinde: preambulul, considerentele și dispozitivul.

(2) Preambulul cuprinde: denumirea organului investit cu soluționarea, numele sau denumirea contestatorului, domiciliul fiscal al acestuia, numărul de înregistrare a contestației la organul de soluționare competent, obiectul cauzei, precum și sinteza susținerilor părților atunci când organul competent de soluționare a contestației nu este organul emitent al actului atacat.

(3) Considerentele cuprind motivele de fapt și de drept care au format convingerea organului de soluționare competent în emiterea deciziei.

(4) Dispozitivul cuprinde soluția pronunțată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată și instanța competentă.

(5) Decizia se semnează de către conducătorul direcției generale, directorul general al organului competent constituit la nivel central, conducătorul organului fiscal emitent al actului administrativ atacat sau de înlocuitorii acestora, după caz.

CAPITOLUL III

Dispoziții procedurale

ARTICOLUL 212

Introducerea altor persoane în procedura de soluționare

(1) Organul de soluționare competent poate introduce, din oficiu sau la cerere, în soluționarea contestației, după caz, alte persoane ale căror interese juridice de natură fiscală sunt afectate în urma emiterii deciziei de soluționare a contestației. Înainte de introducerea altor persoane, contestatorul va fi ascultat conform [art. 9](#).

(2) Persoanele care participă la realizarea venitului în sensul [art. 205 alin. \(5\)](#) și nu au înaintat contestație vor fi introduse din oficiu.

(3) Persoanele introduse în procedura de contestație i se vor comunica toate cererile și declarațiile celorlalte părți. Această persoană are drepturile și obligațiile părților rezultate din raportul de drept fiscal ce formează obiectul contestației și are dreptul să înainteze propriile sale cereri.

(4) Dispozițiile [Codului de procedură civilă](#) referitoare la intervenția forțată și voluntară sunt aplicabile.

ARTICOLUL 213

Soluționarea contestației

(1) În soluționarea contestației organul competent va verifica motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii actului administrativ fiscal. Analiza contestației se face în raport de susținerile părților, de dispozițiile legale invocate de acestea și de documentele existente la dosarul cauzei. Soluționarea contestației se face în limitele sesizării.

(2) Organul de soluționare competent pentru lămurirea cauzei poate solicita punctul de vedere al direcțiilor de specialitate din minister sau al altor instituții și autorități.

(3) Prin soluționarea contestației nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac.

(4) Contestatorul, intervenienții sau împuterniciții acestora pot să depună probe noi în susținerea cauzei. În această situație, organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal atacat sau organului care a efectuat activitatea de control, după caz, i se va oferi posibilitatea să se pronunțe asupra acestora.

(5) Organul de soluționare competent se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură și asupra celor de fond, iar când se constată că acestea sunt întemeiate, nu se va mai proceda la analiza pe fond a cauzei.

ARTICOLUL 214

Suspendarea procedurii de soluționare a contestației pe cale administrativă

(1) Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când:

a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indiciilor săvârșirii unei infracțiuni a cărei constatare ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă;

b) soluționarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existența sau inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți.

(2) Organul de soluționare competent poate suspenda procedura, la cerere, dacă sunt motive întemeiate. La aprobarea suspendării, organul de soluționare competent va stabili și termenul până la care se suspendă procedura. Suspendarea poate fi solicitată o singură dată.

(3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat sau nu.

(4) Hotărârea definitivă a instanței penale prin care se soluționează acțiunea civilă este opozabilă organelor fiscale competente pentru soluționarea contestației, cu privire la sumele pentru care statul s-a constituit parte civilă.

ARTICOLUL 215

Suspendarea executării actului administrativ fiscal

(1) Introducerea contestației pe calea administrativă de atac nu suspendă executarea actului administrativ fiscal.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului contribuabilului de a cere suspendarea executării actului administrativ fiscal, în temeiul Legii contenciosului administrativ [nr. 554/2004](#), cu modificările ulterioare. Instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauțiune de până la 20% din cuantumul sumei contestate, iar în cazul cererilor al căror obiect nu este evaluabil în bani, o cauțiune de până la 2.000 lei.

(3) În cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acestora.

CAPITOLUL IV

Soluții asupra contestației

ARTICOLUL 216

Soluții asupra contestației

- (1) Prin decizie contestația va putea fi admisă, în totalitate sau în parte, ori respinsă.
- (2) În cazul admiterii contestației se decide, după caz, anularea totală sau parțială a actului atacat.
- (3) Prin decizie se poate desființa total sau parțial actul administrativ atacat, situație în care urmează să se încheie un nou act administrativ fiscal care va avea în vedere strict considerentele deciziei de soluționare.
- (3¹) Soluția de desființare este pusă în executare în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, iar noul act administrativ fiscal emis vizează strict aceeași perioadă și același obiect al contestației pentru care s-a pronunțat soluția de desființare.
- (4) Prin decizie se poate suspenda soluționarea cauzei, în condițiile prevăzute de art. 214.

ARTICOLUL 217

Respingerea contestației pentru neîndeplinirea condițiilor procedurale

- (1) Dacă organul de soluționare competent constată neîndeplinirea unei condiții procedurale, contestația va fi respinsă fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei.
- (2) Contestația nu poate fi respinsă dacă poartă o denumire greșită.

ARTICOLUL 218

Comunicarea deciziei și calea de atac

- (1) Decizia privind soluționarea contestației se comunică contestatorului, persoanelor introduse, în condițiile art. 44, precum și organului fiscal emitent al actului administrativ atacat.
- (2) Deciziile emise în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar sau de către persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației potrivit art. 212, la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.
- (3) În situația atacării la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a dispus desființarea, încheierea noului act administrativ fiscal ca urmare a soluției de desființare emise în procedura de soluționare a contestației se face după ce hotărârea judecătorească a rămas definitivă și irevocabilă.

TITLUL X

Sanctiuni

ARTICOLUL 219

Contravenții

- (1) Constituie contravenții următoarele fapte:
 - a) nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor de înregistrare fiscală sau de mențiuni;
 - b) neîndeplinirea la termen a obligațiilor de declarare prevăzute de lege, a bunurilor și veniturilor impozabile sau, după caz, a impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume, precum și orice informații în legătură cu impozitele, taxele, contribuțiile, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora;
 - c) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 56 și art. 57 alin. (2);
 - d) nerespectarea obligației prevăzute la art. 105 alin. (8);

- e) neducerea la îndeplinire a măsurilor stabilite potrivit art. 79 alin. (2), art. 80 alin. (4) și art. 105 alin. (9);
- f) nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 53;
- g) nerespectarea obligației înscrierii codului de identificare fiscală pe documente, potrivit art. 73;
- h) nerespectarea de către plătitorii de salarii și venituri asimilate salariilor a obligațiilor privind completarea și păstrarea fișelor fiscale;
- i) neîndeplinirea obligațiilor privind transmiterea la organul fiscal competent sau, după caz, la terțe persoane a formularelor și documentelor prevăzute de legea fiscală, altele decât declarațiile fiscale și declarațiile de înregistrare fiscală sau de mențiuni;
- j) nerespectarea de către bănci a obligațiilor privind furnizarea informațiilor și a obligațiilor de decontare prevăzute de prezentul cod;
- k) nerespectarea obligațiilor ce-i revin terțului poprit, potrivit prezentului cod;
- l) nerespectarea obligației de comunicare prevăzute la art. 154 alin. (9);
- m) refuzul debitorului supus executării silite de a preda bunurile organului de executare spre a fi sechestrate sau de a le pune la dispoziție acestuia pentru a fi identificate și evaluate;
- n) refuzul de a prezenta organului financiar-fiscal bunurile materiale supuse impozitelor, taxelor, contribuțiilor datorate bugetului general consolidat, în vederea stabilirii realității declarației fiscale;
- o) nereținerea, potrivit legii, de către plătitorii obligațiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite și contribuții cu reținere la sursă;
- p) reținerea și nevărsarea în totalitate, de către plătitorii obligațiilor fiscale, a sumelor reprezentând impozite și contribuții cu reținere la sursă, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni;
- r) refuzul de a îndeplini obligația prevăzută la art. 52 alin. (1).

s) nerespectarea obligației prevăzute la art. 109¹ alin. (5¹).

(2) Contravențiunile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:

- a) cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. c);
- b) cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 5.000 lei la 7.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. d);
- c) cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e) și f);
- d) cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), g)-m);
- e) cu amendă de la 1.000 lei la 1.500 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. n)-r), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt de până la 50.000 lei inclusiv;
- f) cu amendă de la 4.000 lei la 6.000 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. n)-r), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt cuprinse între 50.000 lei și 100.000 lei inclusiv;
- g) cu amendă de la 6.000 lei la 8.000 lei, pentru persoanele fizice, și cu amendă de la 25.000 lei la 27.000 lei, pentru persoanele juridice, în cazul săvârșirii faptelor prevăzute la alin. (1) lit. n)-r), dacă obligațiile fiscale sustrase la plată sunt mai mari de 100.000 lei;
- i) cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. s).

(3) În cazul persoanelor fizice nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor de venit constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 lei la 500 lei.

(4) În cazul asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică, contravențiunile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amenda prevăzută pentru persoanele fizice.

(5) Nedepunerea la termen a declarațiilor fiscale pentru obligațiile datorate bugetelor locale se sancționează potrivit Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Sumele încasate în condițiile prezentului titlu se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz.

ARTICOLUL 219¹

Contravenții în cazul declarațiilor recapitulative

(1) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) nedepunerea la termenele prevăzute de lege a declarațiilor recapitulative reglementate la [titlul VI](#) din [Codul fiscal](#);

b) depunerea de declarații recapitulative incorecte ori incomplete.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel:

a) cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. a);

b) cu amendă de la 500 lei la 1.500 lei în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. b).

(3) Nu se sancționează contravențional:

a) persoanele care corectează declarația recapitulativă până la termenul legal de depunere a următoarei declarații recapitulative, dacă fapta prevăzută la alin. (1) lit. b) nu a fost constatată de organul fiscal anterior corectării;

b) persoanele care, ulterior termenului legal de depunere, corectează declarațiile ca urmare a unui fapt neimputabil persoanei impozabile.

(4) În cazul aplicării sancțiunii amenzii prevăzute la alin. (2), contravenientul are posibilitatea achitării în termen de 48 de ore a jumătate din minimul amenzii, agentul constatatător făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal de constatare și sancționare contravențională.

ARTICOLUL 219²

Contravenții și sancțiuni la regimul «Registrului operatorilor intracomunitari»

(1) Constituie contravenție efectuarea de operațiuni intracomunitare de către persoanele care au obligația înscrierii în Registrul operatorilor intracomunitari fără a fi înscrise, conform legii, în acest registru.

(2) Contravenția pentru fapta prevăzută la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei.

ARTICOLUL 221

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către organele fiscale competente.

(2) Sancțiunile contravenționale prevăzute la [art. 219-220](#) se aplică, după caz, persoanelor fizice sau persoanelor juridice. În cazul asocierilor și al altor entități fără personalitate juridică, sancțiunile se aplică reprezentanților acestora.

(3) Constatarea și sancționarea faptelor ce constituie contravenție potrivit [art. 220](#) se fac de personalul de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor și al unităților sale teritoriale, cu excepția sancțiunii privind suspendarea autorizației de antrepozit fiscal, care se dispune de autoritatea fiscală competentă, la propunerea organului de control.

(4) Contravențiile prevăzute la [art. 219](#) alin. (1) [lit. b\)](#) se aplică pentru faptele constatate după data intrării în vigoare a prezentului cod.

(5) În cazul aplicării sancțiunii amenzii potrivit [art. 219](#) și [220](#), contribuabilul are posibilitatea achitării în termen de 48 de ore a jumătate din minimul amenzii prevăzute în prezentul cod, agentul constatatător făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal de constatare și sancționare contravențională.

ARTICOLUL 222

Actualizarea sumei amenzilor

Limitele amenzilor contravenționale prevăzute în prezentul cod pot fi actualizate anual, în funcție de evoluția ratei inflației, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Economiei și Finanțelor.

ARTICOLUL 223

Dispoziții aplicabile

Dispozițiile prezentului titlu se completează cu dispozițiile legale referitoare la regimul juridic al contravențiilor.

TITLUL XI

Dispoziții tranzitorii și finale

ARTICOLUL 224

Dispoziții privind regimul vamal

Neplata la termenul legal a impozitelor, taxelor sau altor sume ce se datorează, potrivit legii, în vamă atrage interzicerea efectuării altor operațiuni de vămuire până la stingerea integrală a acestora.

ARTICOLUL 227

Dispoziții privind funcționarii publici din cadrul organelor fiscale

- (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu funcționarii publici din cadrul organelor fiscale sunt investiți cu exercițiul autorității publice și beneficiază de protecție potrivit legii.
- (2) Statul și unitățile administrativ-teritoriale răspund patrimonial pentru prejudiciile cauzate contribuabilului de funcționarii publici din cadrul organelor fiscale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

ARTICOLUL 228

Acte normative de aplicare

- (1) În aplicarea prezentului cod, Guvernul adoptă norme metodologice de aplicare, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a legii de aprobare a prezentei ordonanțe.
- (2) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora privind administrarea creanțelor fiscale se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.
- (2¹) Pentru aplicarea Codului de procedură fiscală, președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală poate emite ordine.
- (2²) Prin ordin al ministrului administrației și internelor și al ministrului finanțelor publice se pot emite norme pentru administrarea creanțelor fiscale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.
- (3) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora, pentru administrarea impozitelor și taxelor locale, se aprobă prin ordin comun al ministrului internelor și reformei administrative și ministrului economiei și finanțelor.
- (4) Formularele necesare și instrucțiunile de utilizare a acestora, privind realizarea creanțelor bugetului general consolidat administrate de alte organe, se aprobă prin ordin al ministrului de resort sau al conducătorului instituției publice, după caz.

ARTICOLUL 229

Scutirea organelor fiscale de plata taxelor

Organele fiscale sunt scutite de taxe, tarife, comisioane sau cauțiuni pentru cererile, acțiunile și orice alte măsuri pe care le îndeplinesc în vederea administrării creanțelor fiscale, cu excepția celor privind comunicarea actului administrativ fiscal.

ARTICOLUL 230

Înscrierea creanțelor la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare

Pentru creanțele fiscale administrate de către Ministerul Economiei și Finanțelor, acesta este autorizat ca operator care, prin unitățile sale teritoriale, ca agenți împuterniciți, să înscrie creanțe cuprinse în titluri executorii la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare.

ARTICOLUL 231

Dispoziții privind termenele

Termenele în curs la data intrării în vigoare a prezentului cod se calculează după normele legale în vigoare la data când au început să curgă.

ARTICOLUL 232

Confiscări

(1) Confiscările dispuse potrivit legii se duc la îndeplinire de către organele care au dispus confiscarea. Confiscările dispuse de procurori sau de instanțele de judecată se duc la îndeplinire de către Ministerul Economiei și Finanțelor, Ministerul Internelor și Reformei Administrative sau, după caz, de către alte autorități publice abilitate de lege, prin organele competente, stabilite prin ordin comun al conducătorilor instituțiilor în cauză, iar valorificarea se face de organele competente ale Ministerului Economiei și Finanțelor, conform legii.

(2) În situația în care confiscările dispuse de procurori sau de instanțele de judecată privesc sume exprimate în monedă străină, sumele se vor converti în lei la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României, valabil la data rămânerii definitive a măsurii confiscării.

(3) Sumele confiscate, precum și cele realizate din valorificarea bunurilor confiscate, mai puțin cheltuielile impuse de ducerea la îndeplinire și de valorificare, se fac venit la bugetul de stat sau bugetele locale, după caz, conform legii.

ARTICOLUL 233

Constatarea faptelor ce pot constitui infracțiuni

Constatarea faptelor ce pot constitui infracțiuni în condițiile art. 296¹ din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, este de competența organului de urmărire penală. Cu privire la aceste infracțiuni, organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală sunt organe de constatare, în condițiile art. 61 din Codul de procedură penală.

ARTICOLUL 233¹

Colaborarea cu organele de urmărire penală

(1) În situația în care sunt date sau indicii temeinice cu privire la pregătirea sau săvârșirea unor infracțiuni ce vizează bunuri prevăzute la art. 135 alin. (4) din Legea nr. 571/2003, cu modificările și completările ulterioare, ce intră în sfera de aplicare a accizei, organele de urmărire penală pot efectua activități de constatare, cercetare și conservare de probe.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) organele de urmărire penală solicită de îndată organelor cu atribuții de control din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuarea de verificări fiscale conform obiectivelor stabilite.

(3) La solicitarea organelor de urmărire penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unei situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, personalul desemnat din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuează verificări fiscale.

(4) În cazuri temeinic justificate, după începerea urmăririi penale, cu avizul procurorului, poate fi solicitată Agenției Naționale de Administrare Fiscală efectuarea de verificări fiscale, conform obiectivelor stabilite.

(5) Rezultatul verificărilor prevăzute la alin. (2)-(4) se consemnează în procese-verbale, care constituie mijloace de probă. Procesele-verbale nu constituie titlu de creanță fiscală în înțelesul art. 110.

ARTICOLUL 235

Dispoziții tranzitorii privind înregistrarea fiscală

(1) Persoanele prevăzute la art. 72 alin. (4), care sunt deja înregistrate, au obligația de a depune declarația de înregistrare fiscală în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.

(2) Codurile de identificare fiscală și certificatele de înregistrare fiscală atribuite anterior intrării în vigoare a prezentului cod rămân valabile.

(3) Persoanele înregistrate în registrul contribuabililor la data intrării în vigoare a prezentului cod, al căror domiciliu fiscal diferă de sediul social, în cazul persoanelor juridice, sau de domiciliu, în cazul persoanelor fizice, după caz, au obligația de a depune declarația de înregistrare fiscală în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului cod. În caz contrar se consideră valabil ca domiciliu fiscal ultimul domiciliu sau sediu declarat.

ARTICOLUL 236

Dispoziții tranzitorii privind soluționarea cererilor de rambursare a taxei pe valoarea adăugată

Cererile de rambursare a taxei pe valoarea adăugată, depuse potrivit legii privind taxa pe valoarea adăugată și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentului cod, se soluționează potrivit reglementărilor în temeiul cărora au fost depuse.

ARTICOLUL 237

Dispoziții tranzitorii privind inspecția fiscală

Inspecțiile fiscale începute înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod se vor continua potrivit procedurii existente la data când au fost începute. În aceste condiții, măsurile dispuse prin procesul-verbal de control au valoare de act administrativ fiscal.

ARTICOLUL 238

Dispoziții tranzitorii privind soluționarea contestațiilor

(1) Contestațiile depuse înainte de data intrării în vigoare a prezentului cod se soluționează potrivit procedurii administrativjurisdicționale existente la data depunerii contestației.

(2) În situația contestațiilor aflate în curs de soluționare formulate împotriva actelor de control prin care au fost reverificate aceeași perioadă și același tip de obligație fiscală și pentru care din instrumentarea cauzelor penale de către organele competente nu rezultă existența prejudiciului, se vor menține obligațiile stabilite anterior.

ARTICOLUL 239

Dispoziții tranzitorii privind executarea silită

Executările silite, în curs la data intrării în vigoare a prezentului cod, se continuă potrivit dispozițiilor acestuia, actele îndeplinite anterior rămânând valabile.

ARTICOLUL 240

Intrarea în vigoare

Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2004. Dispozițiile titlului X "Sanctiuni" intră în vigoare la data de 10 ianuarie 2004.

ARTICOLUL 241

Conflictul temporal al actelor normative

Reglementările emise în temeiul ordonanțelor și ordonanțelor de urgență prevăzute la [art. 242](#) rămân aplicabile până la data aprobării actelor normative de aplicare a prezentului cod, prevăzute la [art. 228](#), în măsura în care nu contravin prevederilor acestuia.

ARTICOLUL 242

Abrogări

La data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă:

- a)** Ordonanța Guvernului [nr. 82/1998](#) privind înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite și taxe, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 1 octombrie 2002, cu modificările și completările ulterioare;
- b)** Ordonanța Guvernului [nr. 68/1997](#) privind procedura de întocmire și depunere a declarațiilor de impozite și taxe, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 24 martie 1999, cu modificările și completările ulterioare;
- c)** Ordonanța Guvernului [nr. 61/2002](#) privind colectarea creanțelor bugetare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 14 august 2003, cu modificările și completările ulterioare;
- d)** Ordonanța Guvernului [nr. 70/1997](#) privind controlul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 227 din 30 august 1997, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 64/1999](#), cu modificările și completările ulterioare;
- e)** Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 13/2001](#) privind soluționarea contestațiilor împotriva măsurilor dispuse prin actele de control sau de impunere întocmite de organele Ministerului Finanțelor Publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 6 februarie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 506/2001](#), cu modificările și completările ulterioare;
- f)** Ordonanța Guvernului [nr. 39/2003](#) privind procedurile de administrare a creanțelor bugetelor locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 358/2003](#);
- g)** pct. 5 din cap. I al [anexei](#) la Legea nr. 117/1999 privind taxele extrajudiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 6 iulie 1999, cu modificările și completările ulterioare;
- h)** [art. 3](#) din Legea nr. 87/1994 privind combaterea evaziunii fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003¹⁾;
- i)** [art. IV alin. \(1\) - \(5\)](#) din Ordonanța Guvernului [nr. 29/2004](#) pentru reglementarea unor măsuri financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 116/2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 31 ianuarie 2004;
- j)** [art. 246](#) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003;
- k)** [art. 61 alin. \(3\)](#) din Legea [nr. 141/1997](#) privind [Codul vamal](#) al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 1 august 1997, cu modificările și completările ulterioare²⁾;
- l)** [cap. III "Contravenții și sancțiuni"](#) din Legea [nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, cu modificările ulterioare³⁾.

¹⁾ Legea [nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, a fost abrogată prin Legea [nr. 241/2005](#) pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005.

²⁾ Legea [nr. 141/1997](#) privind [Codul vamal](#) al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 180 din 1 august 1997, a fost abrogată prin Legea [nr. 86/2006](#) privind Codul vamal al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 19 aprilie 2006.

³⁾ Legea [nr. 87/1994](#) pentru combaterea evaziunii fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, a fost abrogată prin Legea [nr. 241/2005](#) pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005.

NOTĂ:

Reproducem mai jos dispozițiile tranzitorii și finale ale actelor normative modificatoare ale Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 863 din 26 septembrie 2005, precum și nota de transpunere a directivelor, care nu sunt încorporate în textul republicat al acesteia.

1. Art. II din Legea [nr. 158/2006](#) privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 165/2005](#) pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 444 din 23 mai 2006:

" **Art. II. - (1)** Dispozițiile prezentei legi intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se aplică actelor de procedură îndeplinite începând cu această dată. Prin excepție, dispozițiile art. 109¹ din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare¹), se aplică de la data de întâi a lunii următoare celei în care a intrat în vigoare prezenta lege.

(2) Suspendarea executării actului administrativ fiscal dispusă de organul de soluționare a contestației înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi continuă să își producă efectele până la soluționarea contestației."

2. Art. III și IV din Ordonanța Guvernului nr. 35/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 7 august 2006, **rectificată** în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 31 august 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 505/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.054 din 30 decembrie 2006.

" **Art. III. - Prezenta ordonanță** intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu următoarele excepții:

a) dispozițiile art. 174¹⁹ și 174²⁴ de la pct. 36 al art. I²), care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I;

b) pct. 2-4³), 9⁴), 12⁵) și 36⁶), cu excepțiile prevăzute la lit. a), ale art. I, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

Art. IV. - (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă dispozițiile art. 261 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006.

(2) Pe data de 1 ianuarie 2007 se abrogă:

a) dispozițiile art. 70 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) dispozițiile art. 9 alin. (2) și ale art. 12 alin. (2) din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 13 septembrie 2004;

c) dispozițiile art. 171¹ alin. (4) teza a doua⁷) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta ordonanță".

3. Nota de transpunere a directivelor din cuprinsul Ordonanței Guvernului nr. 35/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 7 august 2006, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 31 august 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 505/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1054 din 30 decembrie 2006:

" Art. I pct. 36⁸) din prezenta ordonanță transpune Directiva Consiliului 76/308/CEE privind asistența mutuală în materie de recuperare a creanțelor privind anumite cotizații, drepturi, taxe și alte măsuri, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 073 din 19 martie 1976, amendată prin: Directiva Consiliului 79/1071/CEE și Directiva Consiliului 2001/44/CE.

Art. I pct. 36⁹) din prezenta ordonanță transpune și Directiva Comisiei 2002/94/CE de stabilire a normelor de aplicare a anumitor dispoziții din Directiva Consiliului 76/308/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 337 din 13 decembrie 2002, cu excepția anexelor I-IV, care vor fi transpuse prin ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea formularelor utilizate pentru recuperarea creanțelor, în sensul cap. XIII din titlul VIII al Codului de procedură fiscală."

¹) Art. 109¹ a devenit în forma republicată art. 112.

²) Art. 174¹⁹ și 174²⁴ au devenit în forma republicată art. 197 și art. 202.

³) Pct. 2 se referă la art. 31 alin. (1) lit. a¹) devenit în forma republicată art. 31 alin. (1) lit. b); pct. 3 se referă la art. 31 alin. (1) lit. c) devenit în forma republicată art. 31 alin. (1) lit. d); pct. 3¹ se referă la art. 33 alin. (2); pct. 4 se referă la art. 36 alin. (3).

⁴⁾ Pct. 9 se referă la art. 69 alin. (1) lit. e) devenit în forma republicată art. 72 alin. (1) lit. e).

⁵⁾ Pct. 12 se referă la art. 109 alin. (7) și (8) devenit în forma republicată art. 111 alin. (7) și (8).

⁶⁾ Pct. 36 se referă la art. 174¹-174²⁶ devenite în forma republicată art. 179-204.

⁷⁾ Art. 171¹ alin. (4) a devenit în forma republicată art. 175 alin. (4).

⁸⁾ Pct. 36 se referă la art. 174¹-174²⁶ devenite în forma republicată art. 179-204.

⁸⁾ Pct. 36 se referă la art. 174¹-174²⁶ devenite în forma republicată art. 179-204.